

UNIVERZA V LUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Aljoša Belšak

Terorizem in šibke ter propadle države

Diplomsko delo

Ljubljana, 2009

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Aljoša Belšak

Mentor: doc. dr. Iztok Prezelj

Terorizem in šibke ter propadle države

Diplomsko delo

Ljubljana, 2009

Terorizem in šibke ter propadle države

Problematika šibkih ter propadlih držav je postala aktualna po obdobju hladne vojne, ko je bila končana blokovska delitev sveta in je bila možnost pojava oboroženega spopada med velesilami zmanjšana. Šibke ter propadle države tako postajajo ena izmed glavnih groženj mednarodnega reda, so pa tudi valilnica in baza za pojav in delovanje terorističnih organizacij. Diplomsko delo obravnava povezavo med šibkimi ter propadlimi državami in terorističnimi organizacijami. Za primerjavo izbranih držav je izdelana posebna metodologija. Predstavljene in primerjane so države: Afganistan, Somaliya, Libanon, Pakistan, Irak, Sudan in Demokratična republika Kongo. Za vsako posebej so pojasnjene okoliščine, ki so vplivale, da se je država znašla na spisku propadlih ter šibkih držav. Predstavljeni so tudi podatki o številu in številčnosti terorističnih organizacij, o njihovih ciljih, virih financiranja in o napadih, tudi o številu smrtnih žrtev, ki so jih povzročile, bodisi na teritoriju države gostiteljice bodisi zunaj nje. Z analizo izbranih držav je osvetljeno, zakaj šibke ter propadle države ogrožajo mednarodno skupnost, zakaj je potrebno reševati problematiko šibkih ter propadlih držav in zakaj si teroristične organizacije izbirajo za valilnico in bazo svojega delovanja prav takšne države.

Ključne besede: propadle države, šibke države, teroristična organizacija

Terrorism and the weak and failed states

The problem of weak and failed states become the current period after the Cold War, when it was completed East-West division of the world and the possibility that armed conflict between great powers was reduced. Weak and failed states is now one of the main sources of threat to international order, as well as the hatchery and the base for the emergence and operation of terrorist organizations. Diploma work deals with the connection between weak and failed states and terrorist organizations. For comparison of selected countries is designed special methodology. Presented and compared countries are: Afghanistan, Somalia, Lebanon, Pakistan, Iraq, Sudan and Democratic Republic of Congo. For each of them are explained the circumstances that have affected on the country, that it appear on the list of failed and weak states. Also in the work are data on the numbers and abundances of terrorist organizations, their objectives, funding sources, and attacks, including the number of deaths by attacks, either in the territory of the host country or outside. Whit the analysis of the selected countries it is brighten, why are the weak and failed states threat in the international community, why it is necessary to solve the problems of weak and failed states and terrorist organizations and why this organizations choose to hatchery and operate in such a countrys.

Key words: failed states, weak country, terrorist organization

KAZALO

1 UVOD	10
2 METODOLOŠKI OKVIR	11
2.1 Predmet proučevanja	11
2.2 Cilji proučevanja	12
2.3 Raziskovalna vprašanja	13
2.4 Metoda proučevanja	13
3 PREDSTAVITEV POJMOV	15
3.1 Stabilna država	15
3.2 Šibka država	16
3.3 Propadle države	17
3.4 Terorizem	19
3.4.1 Oblike terorizma	20
4 METODOLOGIJA OCENJEVANJA ŠIBKOSTI TER PROPADLOSTI DRŽAV	21
4.1 Indeks propadlih držav (The failed states index)	21
4.1.1 Socialni indikatorji	22
4.1.2 Ekonomski indikatorji	23
4.1.3 Politični indikatorji	24
4.2 Indeks šibkosti držav v razvijajočem se svetu (Index of state weakness in the developing world)	26
4.2.1 Ekonomska sfera	27
4.2.2 Politična sfera	27
4.2.3 Varnostna sfera	28
4.2.4 Sfera socialne blaginje	29
5 POVEZAVA MED TERORIZMOM IN ŠIBKIMI TER PROPADLIMI DRŽAVAMI	31
6 PRIMERI ŠIBKIH TER PROPADLIH DRŽAV Z ZNANIMI AKTIVNIMI TERORISTIČNIMI ORGANIZACIJAMI	35
6.1 Afganistan	36
6.1.1 Okoliščine, ki so pripeljale, da se je Afganistan znašel na seznamu šibkih ter propadlih držav	37
6.1.2 Primeri terorističnih organizacij na ozemlju Afganistana	38
6.1.2.1 Al-Gama'a al-Islamiyya	38

6.1.2.2 Al-Qaeda	39
6.1.2.3 Talibani.....	41
6.2 Somalija.....	42
6.2.1 Okoliščine, ki so pripeljale, da se je Somalija znašla na seznamu šibkih ter propadlih držav	42
6.2.2 Primeri terorističnih organizacij na ozemlju Somalije	43
6.2.2.1 Al-Lttihaad al-Islami	43
6.3 Demokratična republika Kongo	44
6.3.1 Okoliščine, ki so pripeljale, da se je Demokratična republika Kongo znašla na seznamu šibkih ter propadlih držav	45
6.3.2 Primeri terorističnih organizacij na ozemlju Demokratične republike Kongo	46
6.3.2.1 Vojska za osvoboditev Ruande	46
6.4 Libanon	47
6.4.1 Okoliščine, ki so pripeljale, da se je Libanon znašel na seznamu šibkih ter propadlih držav	48
6.4.2 Primeri terorističnih organizacij na ozemlju Libanona	49
6.4.2.1 Hezbolah.....	49
6.4.2.2 Palestinska osvobodilna fronta.....	51
6.4.2.3 Asbat al-Ansar.....	51
6.5 Pakistan	53
6.5.1 Okoliščine, ki so pripeljale, da se je Pakistan znašel na seznamu šibkih ter propadlih držav	53
6.5.2 Primeri terorističnih organizacij na ozemlju Pakistana	54
6.5.2.1 Islamistično gibanje za Uzbekistan	54
6.5.2.2 Jaish-e-Mohammed	55
6.5.2.3 Lashkar-e-Jhangvi	56
6.6 Irak	57
6.6.1 Okoliščine, ki so pripeljale, da se je Irak znašel na seznamu šibkih ter propadlih držav	57
6.6.2 Primeri terorističnih organizacij na ozemlju Iraka	58
6.6.2.1 Organizacija Abu Nidal.....	59
6.6.2.2 Al-Qaeda organizacija v deželi dveh rek	60
6.6.2.3 Ansar al-Sunnah vojska.....	61
6.7 Sudan	62
6.7.1 Okoliščine, ki so pripeljale, da se je Sudan znašel na seznamu šibkih ter propadlih držav	63
6.7.2 Primeri terorističnih organizacij na ozemlju Sudana	64
6.7.2.1 Lord's odporniška vojska.....	64
7 ANALIZA	66
8 ZAKLJUČEK.....	77
9 LITERATURA	82

10 PRILOGE	91
Priloga A: Celoten seznam Indeksa propadlih držav leta 2008	91
Priloga B: Podroben seznam Indeksa šibkosti držav v razvijajočem se svetu 2008	97
Priloga C: Zemljevid šibkih držav	102
Priloga D: Tabele drugih dostopnih lestvic.....	103

KAZALO SLIK IN TABEL

Slika 6.1: Zemljevid Afganistana	36
Slika 6.2: Zemljevid Somalije	42
Slika 6.3: Zemljevid Demokratične republike Kongo	44
Slika 6.4: Zemljevid Libanona	47
Slika 6.5: Zemljevid Pakistana	53
Slika 6.6: Zemljevid Iraka	57
Slika 6.7: Zemljevid Sudana	62
Slika 10.1: Zemljevid šibkih držav	102
Tabela 6.1: Koliko točk je Afganistan zbral pri posameznih indikatorjih	38
Tabela 6.2: Koliko točk je Somalija zbrala pri posameznih indikatorjih	43
Tabela 6.3: Koliko točk je Demokratična republika Kongo zbrala pri posameznih indikatorjih	46
Tabela 6.4: Koliko točk je Libanon zbral pri posameznih indikatorjih	49
Tabela 6.5: Koliko točk je Pakistan zbral pri posameznih indikatorjih	54
Tabela 6.6: Koliko točk je Irak zbral pri posameznih indikatorjih	58
Tabela 6.7: Koliko točk je Sudan zbral pri posameznih indikatorjih	64
Tabela 7.1: Število zbranih točk po indikatorjih leta 2008	67
Tabela 7.2: Uvrstitev držav na lestvicah 2008	67
Tabela 7.3: Število aktivnih in prisotnih terorističnih organizacij na ozemlju izbranih držav	68
Tabela 7.4: Število točk, ki jih je država dosegla pri indikatorju stopnja zunanjega posredovanja	69
Tabela 7.5: Indikator ostrega in/ali strmega ekonomskega padca v državi	70
Tabela 7.6: Indikatorji koruptivnosti	70
Tabela 7.7: Uvrstitev po seštevku mest po posameznih indikatorjih	71
Tabela 7.8: Primerjava števila organizacij in uvrstitev	72
Tabela 10.1: Celoten seznam Failed States Index Score 2008	91
Tabela 10.2: Podroben celoten seznam Index of state weakness in the developing world 2008	97
Tabela 10.3: Lestvica krhkosti držav/teritorijev Svetovne banke 2007	103
Tabela 10.4: Lestvica U.S. Department of State Foreign Assistance Framework »Rebuilding Countries« 2007	104

Tabela 10.5: Lestvica George Mason University Reasearchers' State Fragility Index 2007	104
Tabela 10.6: Primerjava lestvic in držav	105

SEZNAM KRATIC

BDP - bruto domači proizvod

BNP - bruto nacionalni proizvod

CAST - Conflict assessment system tool (Sistemsko orodje za ocenjevanje konfliktov)

CIA - Central Intelligence Agency (Centralna obveščevalna agencija)

CPIA - Country Policy and Institutional Assessment (Državna politika in Inštitut za ocenjevanje)

DARPA - US Defense Advanced Research Projects Agency (Višja raziskovalna obrambna projektna agencija ZDA)

MIPT - National Memorial Institute for the Prevention of Terrorism (Nacionalni spominski inštitut za preprečevanje terorizma)

OZN - Organizacija združenih narodov

RAND - Research and development (Raziskovanje in razvijanje)

RPG - Rocket popellent grenade (Granata na raketni pogon)

SSKJ - Slovar slovenskega knjižnega jezika

START - Study of Terrorism and Responses to Terrorism (Študije o terorizmu in odgovor na terorizem)

UND - United Nation Development Program (Razvojni program OZN)

UNIFIL - United Nations Interim Force in Lebanon (Notranje enote OZN v Libanonu)

TKB - Terrorisem knowledge base (Teroristična baza znanja)

TOPs – Terrorist Organization Profiles (Profili terorističnih organizacij)

WTC - World Trade Center (Svetovni trgovinski center)

ZDA - Združene države Amerike

1 UVOD

V zgodovini so države vedno tekmovala. Druga drugi so želele dokazati, da so močnejše. Močnejše države so narekemale svetovna pravila šibkejšim. V enaindvajsetem stoletju ni prav nič drugače. Velesile narekujejo mednarodno politiko. In prav velesile so, v zadnjih letih, začele poudarjati problematiko šibkih ter predvsem propadlih držav. Po mnenju velesil šibke ter propadle države ogrožajo svetovno varnost: z dajanjem zatočišča terorističnim organizacijam in organiziranemu kriminalu, z nezmožnostjo preprečevanja širjenja nalezljivih bolezni, z nezmožnostjo preprečevanja humanitarnih in ekoloških katastrof in z nezmožnostjo zagotoviti dobro ekonomsko prihodnost svojim državljanom, kar povzroča množične migracije v razvitejše države. Države, ki jih tradicionalno povezujejo z izrazom šibke ali propadle države, so predvsem tiste, ki so bile v preteklosti kolonije današnjih velesil ali pa se nahajajo v tranziciji iz socialistično-komunistične državne ureditve v demokratično kapitalistično državno ureditev. V marsikateri od teh držav, predvsem v tistih, ki so bile v preteklosti kolonije, je prišlo ali še prihaja do državljanskih vojn.

Globalizacija in tehnološki napredek, predvsem v sistemih komuniciranja, omogočajo novodobnim terorističnim organizacijam, da delujejo kjerkoli v svetu. Teroristična organizacija, ki je relativno majhna skupina in ima za cilj spremeniti ali prevzeti oblast v državi, kjer se nahaja, običajno ogroža državo, v kateri deluje, v nekaterih primerih pa tudi sosednje države. Teroristične organizacije, ki so relativno velike in imajo za cilj spremeniti ali zrušiti sistem v drugi državi, v kateri nimajo svoje baze delovanja, člani organizacije pa tudi niso državljani ciljne države, predstavljajo mednarodni problem. Če teroristična organizacija »napove vojno« več državam ali celotni svetovni ureditvi, tedaj ta teroristična organizacija predstavlja svetovni varnostni problem. Večje teroristične organizacije, ki imajo večje število članov in dobro organizacijo, potrebujejo tudi večji fizični prostor za svoje delovanje, potrebujejo učne centre za urjenje svojih pripadnikov, več virov financiranja itd. Večji prostor lahko teroristična organizacija najde le v državi, v kateri ni centralne oblasti ali če ta podpira njeno delovanje. Takšne države torej uvrščamo med šibke ali propadle, saj slabo ali sploh ne izpolnjujejo nalog države. Ena izmed osnovnih nalog vsake države pa je tudi nadzor nad celotnim državnim ozemljem.

2 METODOLOŠKI OKVIR

2.1 Predmet proučevanja

V zadnjih letih, predvsem po terorističnem napadu na ZDA 11. septembra, je vse pogosteje slišati, da so propadle in šibke države podpornice in valilnica terorističnih organizacij. V preteklosti so terorizem običajno povezovali s posamezno državo, ki naj bi bila podpornica obstoječe teroristične organizacije. Le-ta pa naj bi delovala v interesu prav iste države.

Glavno zunanjo grožnjo države je v preteklosti predstavljala predvsem druga država. Napadalka je imela apetite po določenih dobrinah, teh sama ni imela ali pa le v omejenih količinah. Danes pa grožnja prihaja tudi in predvsem od terorističnih organizacij. Te organizacije poganjajo različne ambicije. Teroristične organizacije nedvomno izkoriščajo pomanjkanje nadzora in odsotnost državnih institucij nad delom ozemlja ali celotno državo in zato takšne države uporabijo za bazo svojega delovanja. Zaradi tega dejstva po mojem mnenju prihaja danes glavna grožnja mednarodni skupnosti in posameznim državam prav iz propadlih ter šibkih držav. To dokazujejo tudi strateški načrti različnih mednarodnih akterjev, ki na prvo mesto groženj uvrščajo prav šibke ter propadle države. Kot dokaz pa lahko vzamemo tudi izjave nekaterih najvišjih predstavnikov mednarodne politike.

Če hočemo definirati šibko državo, moramo najprej definirati stabilno državo. Iz teorije vemo kaj je država in katere funkcije naj bi opravljala. To naj bi veljalo za stabilno državo. Zato lahko izpeljemo definicijo, da je propadla država tista, ki ne opravlja funkcij države. Ob tem pa ne smemo zanemariti dejstva, da je definicija stabilne države pravzaprav rezultat zahodnega razmišljanja in zgodovine. V večini afriških držav, ki se tradicionalno pojavljajo na seznamu propadlih držav, pač živijo drugačne kulture. Zaradi pomanjkanja informacij in siceršnjih stikov z Zahodom, lahko imajo svojo percepcijo stabilne države. Za takšno lahko po njihovem mnenju velja prav njihova, ki pa se po kriterijih Zahoda uvršča med šibke države.

Predmet proučevanja v diplomski nalogi so tako predvsem države, ki jih nekatere svetovne lestvice, ki merijo šibkost ter propadlost držav, prepoznavajo kot šibke ali propadle in v njih delujejo teroristične organizacije.

2.2 Cilji proučevanja

- Opisati povezavo med šibkimi ter propadlimi državami in terorističnimi organizacijami.
- Osvetliti, zakaj je treba reševati problematiko šibkih ter propadlih držav.
- Izdelati metodologijo za medsebojno primerjavo izbranih držav.
- Predstaviti in primerjati izbrane države, ki se uvrščajo med šibke ter propadle države in v njih delujejo teroristične organizacije.
- Predstaviti okoliščine, ki so vplivale na državo, da se je znašla na seznamu propadlih ter šibkih držav.
- Predstaviti, koliko terorističnih organizacij je v izbranih državah, koliko članov imajo izbrane teroristične organizacije, kakšne cilje imajo, kako se financirajo, katere napade so povzročile in koliko je bilo ob tem smrtnih žrtev.

Za razlago povezanosti med terorizmom in šibkimi ter propadlimi državami si bom pomagal s študijo primerov naslednjih držav: Afganistan, Somalija, Libanon, Pakistan, Irak, Sudan in Demokratična republika Kongo. Z analizo bom raziskoval, kaj je pripeljalo omenjene države, da so se znašle na seznamu propadlih ter šibkih držav. Zanimalo me bo tudi, koliko priznanih terorističnih organizacij deluje na ozemlju izbranih držav, kakšne cilje imajo, kako so organizirane, kako se financirajo in kako močne pravzaprav so.

V tretjem poglavju bom pojasnil temeljne pojme, ki bodo prispevali k razumevanju kompleksnosti raziskovalne tematike. V četrtem poglavju bom podrobneje predstavil in osvetlil metodologijo ocenjevanja propadlosti ter šibkosti držav, ki jo uporabljata najbolj priznani svetovni instituciji, ki se ukvarjata s tovrstnim ocenjevanjem. V petem poglavju bom osvetlil povezavo med terorizmom in šibkostjo ter propadlostjo držav, zanimalo me bo, zakaj je ta povezava sploh mogoča. V šestem poglavju bom predstavil primere držav, ki jih označujejo kot šibke ter propadle, in teroristične organizacije, ki delujejo v teh državah. Najprej bom predstavil trenutno stanje v državi, nato pa pojasnil razloge, zakaj se je država znašla med propadlimi ter šibkimi državami. V nadaljevanju poglavja bom predstavil aktivne teroristične organizacije v izbranih državah. V državah, kjer je več aktivnih terorističnih organizacij, se bom omejil na tri najbolj dejavne ali najbolj prepoznavne. V sedmem poglavju bom izvedel analizo izbranih primerov držav in kvalitativno analiziral posamezne teroristične organizacije.

2.3 Raziskovalna vprašanja

Za izhodišče analize izbrane tematike sem si zastavil naslednja raziskovalna vprašanja:

1. Zakaj šibke ter propadle države postajajo glavni vir ogrožanja mednarodne skupnosti?
2. Zakaj si teroristične organizacije izbirajo šibke ter propadle države za valilnico in bazo svojega delovanja?
3. Ali je v šibkejših ter bolj propadlih državah več terorističnih organizacij kot v stabilnejših državah?

2.4 Metode proučevanja

Pri raziskovanju tematike in pisanju diplomskega dela se bom posluževal naslednjih raziskovalnih metod:

- **Deskriptivna metoda** na splošno podaja opis oziroma oriše meje pojava, ki je predmet analize. Ne bom se omejil le na opisovanje določenega pojava, ampak bom razvijal raziskovalno radovednost. Zato določenih pojavov ne bom samo opisal, ampak jih bom tudi analiziral. S tem bom izpostavil vzroke za posamezne pojave in celoviteje opredelil pomen pojavov. To metodo bom uporabil predvsem pri opredeljevanju pojmov in pri ugotavljanju povezanosti med terorizmom in propadlimi ter šibkimi državami.
- **Analiza pisnih in elektronskih virov** je v bistvu kvalitativna analiza vsebine. To metodo bom uporabil pri analizah uradnih dokumentov in člankov, ki so tiskani ali v elektronski obliki in obravnavajo tematiko, ki jo proučujem. Pri tem si bom prizadeval za kritičen odnos pri selekciji virov in ustrezno (objektivno) interpretacijo vsebin. Kvalitativno analizo bom uporabil predvsem pri analizi terorističnih organizacij, kjer me bo zanimalo: moč organizacije, vir financiranja, nastanek teroristične organizacije, število napadov, ki jih je teroristična organizacija izvedla, in število žrtev v napadih.
- **Študij primera.** To metodo bom uporabil za primerjavo izbranih držav. Države bom primerjal po treh tematskih sklopih, ki so uporabljeni pri ocenjevanju šibkosti držav. Ti tematski sklopi so: ekonomija, socialna varnost ter politika in nacionalna varnost. Pri državah me bo tudi zanimalo, koliko aktivnih in koliko neaktivnih terorističnih organizacij imajo na svojem ozemlju. Oboje bom primerjal. Primerjal pa bom tudi

uvrstitev držav na uradnih priznanih lestvicah, ki ocenjujejo šibkost ter propadlost držav.

Pri pisanju diplomskega dela bom vire črpal predvsem iz znanstvenih in strokovnih revij ter znanstvenih in strokovnih internetnih strani, na katerih se nahajajo javno dostopne baze podatkov. Posluževal se bom tudi strateških dokumentov, ki so prav tako objavljeni na svetovnem spletu. Izsledke javno dostopnih baz podatkov pa bom uporabil pri primerjavi šibkih ter propadlih držav med seboj in pri analizi terorističnih organizacij, ki delujejo na njihovem ozemlju.

3 PREDSTAVITEV POJMOV

Za pojasnjevanje pojmov *šibke države* in *propadle države* lahko izhajamo iz dejstva, da so te države kontradiktorne pojmu *stabilna država*. Za pojme stabilna, šibka in propadla država je iz literature, ki je na voljo, težko izluščiti ekzaktnejšo definicijo. Ne ravno številni avtorji v svojih raziskavah namreč podajajo definicije za potrebe lastnega raziskovanja. Pojma šibke in propadle države sta pogosto rabljena kot sinonima. Raziskovalci v angleščini za pojem šibek uporabljajo besedo *weak*, za pojem propadel pa besedo *failure*. Za poimenovanje stanja, v katerem se država nahaja, uporabljajo pojem *fragile* za šibke in *collapsed* za propadle države. Vse našteje besede pa pravzaprav opisujejo podobno stanje države. Države namreč lahko prehajajo iz enega stanja v drugo in med stanji ni točno določene meje. Država je lahko šibka ali propadla, ne more pa biti oboje hkrati.

3.1 Stabilna država

Termin *stabilna država* je sestavljen iz dveh besed. Beseda *stabilen* v Slovarju slovenskega knjižnega jezika pomeni »ustaljen, nespremenljiv«. Pojem *država* različni avtorji definirajo sledeče. V Slovarju slovenskega knjižnega jezika je država definirana, kot »organizirana politična skupnost, ki ima na prostorsko omejenem področju suvereno oblast« (Državna založba Slovenije 2005).

Max Weber definira državo kot človeško skupnost, ki uspešno za lastne potrebe izvaja monopolno legitimno psihološko silo na določenem omejenem ozemlju. Psihološka sila vključuje: oborožene sile, birokracijo¹, sodstvo, policijo in civilne storitve² (Weber v Akude 2007, 2). Joel Migdal definira državo kot idealno organizacijo, sestavljeno iz mnogih agencij, ki jih vodi in koordinira državno vodstvo (izvršna oblast), ki ima možnost in avtoriteto uveljaviti obvezujoče zakone za vse prebivalce države. To vodstvo ima prav tako avtoriteto dajati usmeritve in predpisati obvezujoče zakone za socialne organizacije, ki delujejo na ozemlju države. V primeru, da se zakonov, ki jih postavi državno vodstvo, ne upošteva, ima to vodstvo pravico uporabiti silo, da doseže spoštovanje zakona (Migdal v Akude 2007, 2). Pri definiciji Joela Migdala je problematično predvsem njegovo zagovarjanje monopola in uporabe sile, ki ga ima državno vodstvo na ozemlju države. V tej definiciji je moč najti

¹ Birokracija je družbeni sloj uradništva, ki vodi javno upravo.

² Civilne storitve so storitve, v katerih so zaposleni ljudje, ki delajo za državne agencije ali državne urade, razen vojske.

legitimnost kršenja človekovih pravic, vendar je prav uporaba sile in kršenje človekovih pravic včasih potrebna, da si državno vodstvo zagotovi stabilnost v državi. Vendar prav zagotavljanje stabilnosti v državi brez spoštovanja človekovih pravic lahko pripelje državo na seznam šibkih in propadlih držav.

Stewart Patrick pravi, da je stabilnost države relativen pojem in se da izmeriti z možnostjo in željo države, da omogoči temeljne politične dobrine, ki so: fizična varnost³, legitimne politične institucije, ekonomski management in socialna varnost (Patrick 2006a). Stabilna država nedvomno kontrolira svoje ozemlje in zagotavlja za svoje državljane širok spekter in kakovostne politične dobrine⁴ pa tudi druge dobrine, kot so zdravstvena oskrba, električna energija, tekoča voda. Stabilna država se dobro izkaže pri indikatorjih, kot so BDP na prebivalca, UNDP Human Development Index⁵, Transparency International's Corruption Perceptions Index⁶ in Freedom House's Freedom of the World Report⁷ (Rotberg 2003b).

3.2 Šibka država

Za razlago pojma *šibka država* zasledimo več navedb. Slovar slovenskega knjižnega jezika pojem *šibka država* uporablja za poimenovanje države, »ki ima majhno mero lastnosti, potrebnih za opravljanje svoje funkcije« (Državna založba Slovenije 2005). Rotberg v pojem *šibka država* vključuje države, ki so že od svojega nastanka šibke, bodisi zaradi geografske lege, fizološke in ekonomske zaprtosti, bodisi, da so situacijsko šibke zaradi notranjih antagonizmov, pohleпов ali tiranije. Šibke države so tipično zavetišče etničnih, religioznih, lingvističnih ali drugih napetosti, ki lahko v bližnji prihodnosti prerastejo v vsesplošni konflikt med nasprotnimi tekmeci. Njihova sposobnost zagotavljanja političnih dobrin je

³ Pod pojmom fizična varnost razumemo varnost, ki jo zagotavlja država svojim državljanom pred fizičnim uničenjem.

⁴ Politične dobrine so dobrine, ki jih zagotavlja državna oblast. Te dobrine so: a) varnost, ki je osnovna dobrina in je pogoj za zagotavljanje vseh ostalih dobrin, b) zakonodaja, c) medicinska in zdravstvena oskrba, č) šolstvo in izobraževalne institucije, d) kritična infrastruktura, e) denar in bančni sistem, f) poslovno okolje. Politične dobrine so v hierarhičnem odnosu, kjer je varnost, predvsem individualna varnost, na prvem mestu (Robb 2004).

⁵ Indeks, ki ga vsako leto objavijo pri združenih narodih. Države razdelijo v tri skupine: visok, srednji in nizki razvoj človeštva (Undp 2009).

⁶ Indeks, ki ga meri Transparency international in meri korupcijo v državah (Transparency 2009).

⁷ Freedom House's Freedom of the World Report je poročilo, ki periodično izhaja že od leta 1972 in zajema 193 držav sveta in meri trende v demokraciji in spremlja napredke in nazadovanja glede svobode v državah (Freedom House 2009a).

zamanjšana. Mreža fiziološke infrastrukture⁸ se poslabšuje. Šole in bolnišnice kažejo znake zanemarjenosti. BDP na prebivalca in podobni indikatorji padajo ali so padli, včasih dramatično. Stopnja korupcije je visoka in narašča. Pravosodje je pred zlomom in predpisani zakoni se ne izvajajo v celoti. Civilna družba je vznemirjena in vladajo despoti (Rotberg 2003b).

Za Newmana je *šibka država* tista država, kjer ima centralna oblast šibko sposobnost zagotavljanja kontrole nad javnim redom na teritoriju države. Država je nesposobna zagotavljati kontrolo državnih meja in zagotavljati celostno oskrbo življenjsko pomembnih javnih dobrin. Taka država je tudi ranljiva na izvenzakonske notranje grožnje (Newman 2004, 465). Svetovna banka je v preteklosti za države, ki jih danes imenuje *šibke države* uporabljala izraz »države z nizkim dohodkom pod stresom«. Kot šibke države obravnavajo države, ki imajo karakteristike slabega vladanja, se soočajo z notranjimi oboroženimi spopadi ali začetno pokonfliktno obnovo, imajo uničene varnostne mehanizme, se soočajo s korupcijo na vseh ravneh vladanja, imajo propadajoč sistem pravosodja ter neučinkovit sistem zagotavljanja legitimnosti moči in avtoritete. Vse države, ki jih ima omenjena organizacija za šibke, so imele leta 2006 bruto domači proizvod na prebivalca 905 ali manj ameriških dolarjev. Bruto domači produkt na prebivalca je izračunan po Atlasovi metodi svetovne banke. Svetovna banka ne postavlja stroge ločnice med šibkostjo in stabilnostjo, zato samo podatek o bruto domačem proizvodu na prebivalca še ne definira, ali je država šibka ali ne (Wyler 2008).

3.3 Propadle države

Pojem *propadla država* je v Slovarju slovenskega knjižnega jezika uporabljen za državo, »ki je zaradi določenih neugodnih razmerij izgubila za opravljanje svoje dejavnosti nujno potrebne lastnosti, sposobnosti in je zato prenehala obstajati« (Državna založba Slovenije 2005). *Propadla država* zagotavlja zelo malo ali sploh nič javnih dobrin. Javne dobrine zaplenijo ali nadzirajo vzpenjajoči se vojskovodje ali nedržavni akterji. Propadla država ni več voljna ali zmožna opravljati zastopstva nacionalne države v modernem svetu. Državne institucije so propadle ali še komaj delujejo. Sodna oblast je podkupljiva in v veliko primerih sploh ne obstaja več, v kolikor pa obstaja, ne razsoja v skladu z zakonom in vselej ugodi močnejši stranki v postopku. Demokratičnih razprav ni. Sodna oblast je podrejena izvršni

⁸ Fiziološka infrastruktura obsega vodovod, kanalizacijo, cestno omrežje, železniško omrežje in energetska omrežje.

oblasti, namesto da bi bila neodvisna. Državljeni se zavedajo, da se ne morejo zanesti na pravično sojenje, še posebej v primerih, ko je v sodnem postopku državna oblast. Državna birokracija ni več profesionalna in zgolj pomaga državni oblasti, da zatira državljane. Propadle države se soočajo s propadajočo ali uničeno infrastrukturo. Telefonsko omrežje ne funkcionira, vlaki vozijo redko, če sploh vozijo, preskrba s pitno vodo je prekinjena, preskrba z električno energijo je nekonstantna ali je sploh ni. Normalne usluge so motene ali pa jih sploh ni. Izobraževalne in zdravstvene ustanove propadajo. Stopnja pismenosti državljanov se zmanjšuje, stopnja smrtnosti pa povečuje. Socialni status prebivalcev se slabša, revni postajajo vse revnejši. Propadle države ponavadi ne nudijo ekonomskih priložnosti, če pa se te že pojavijo, jih običajno lahko izkoristijo zgolj privilegirani. Prihaja do špekulacij z valuto, ki koristijo samo vladajočemu razredu. Podkupovanje postane del vsakdana in način poslovanja. BDP na prebivalca strmo pada, gospodarska rast je negativna, prihaja do hiperinflacije. Hrane vse bolj primanjkuje in nastopi lahko celo lakota. Propadle države so varnostno nestabilne, stopnja kriminala je v porastu. Državna oblast nadzira samo prestolnico. Prihaja do oboroženih spopadov med vojsko in uporniški skupinami (Rotberg 2003b).

V *propadli državi* oblast, če ta sploh obstaja, nima kontrole nad državnim teritorijem in nad javnimi dobrinami (Newman 2004, 465). *Propadla država* je torej država, v kateri državna oblast ne izpolnjuje in/ali zanemara svoje štiri temeljne funkcije. Te so sledeče: 1. gojiti okolje, v katerem je možna ekonomska rast; 2. vzpostaviti in vzdrževati legitimne, transparentne in odgovorne politične institucije; 3. varovati prebivalce države pred oboroženimi konflikti in izvajati kontrolo nad državnim teritorijem; 4. zagotoviti temeljne dobrine svojim prebivalcem, kot so dostop do pitne vode, zdravstvena oskrba, dostop do izobraževanja (Rice in Patrick 2008).

Tetzlaff razlaga propad države kot dolgoročen in večdimenzionalen proces, ki na koncu pripelje do propada države. Po njegovem država prehaja iz stanja stabilne države v stanje šibke države in na koncu v stanje propadle države. Navaja dve dimenziji, ki povzročita propad države. Prva dimenzija je izguba legitimnosti, kar pomeni postopno izgubljanje avtoritete državnega vodstva. Državno vodstvo izgublja avtoriteto, ker so državljani razočarani. Menijo, da je država nesposobna ali represivna ali oboje. Druga dimenzija pa je izguba učinkovitosti. To pomeni, da ustanove, ki jih podpira država, ne delujejo več, ker jim primanjkuje resursov ali denarja. Do pomanjkanja denarja ponavadi pride zaradi prezadolženosti države (Tetzlaff v Akude 2007, 2).

3.4 Terorizem

Beseda terorizem izhaja iz francoske besede *teror*, ki se je prvič uporabila za opis nasilja v času francoske revolucije. Številne ankete kažejo, da danes večino ljudi beseda terorizem asociira na teroristični napad 11. septembra 2001 na Združene države Amerike. Vendar tako kot za pojme šibka ter propadla država, ni eksaktne definicije terorizma. Tudi mednarodna skupnost se sooča s problemom definiranja terorizma, saj se razhajajo predvsem pri pojmovanju, kaj vse spada pod terorizem. V Slovarju slovenskega knjižnega jezika je beseda terorizem razložena kot »uporaba velikega nasilja, zlasti proti političnim nasprotnikom, s katerim se hoče doseči, da se kdo boji« (Državna založba Slovenije 2005).

Hoffman ter Whittaker v svojih delih ugotavljata, da je terorizem težko opredeliti, ker se njegova narava skozi zgodovino kar naprej spreminja. Ali se neko dejanje razume kot teroristično ali ne, je po njunem mnenju odvisno predvsem od opazovalca dejanja in torej od njegove subjektivne presoje in stališča do izvajalca tega dejanja ali žrtve dejanja. Takšno subjektivno gledanje je problematično tudi v Organizaciji združenih narodov, ki si vrsto let prizadeva sprejeti splošno mednarodno definicijo terorizma. Članice OZN se ne morejo uskladiti predvsem v točki, ali so osvobodilna gibanja in njihove akcije tudi terorizem ali ne (Hoffman in Whittaker v Prezelj 2006:20). Enders in Sanders opredeljujeta terorizem kot ekstremno nasilje ali grožnjo, katerega cilj je z ekstremnim nasiljem doseči ustrahovanje ljudi ter tako izpolnitev določenih političnih ciljev (Enders Sandler v Prezelj 2006:20).

Combosova terorizem pojmuje kot najbolj prepovedano obliko nasilja na nedolžnih žrtvah, ki se odigrava pred publiko z namenom, da se z vzbujanjem strahu doseže politične cilje. Vsa teroristična dejanja smatra kot nasilna, vsa nasilna dejanja pa niso teroristična. Cilji političnega boja in terorizma so lahko popolnoma enaki ali celo isti. Razlike pa so očitne v metodah doseganja teh ciljev. Pri terorizmu je problem uporaba nelegalnega nasilja. Nasilje je po mednarodnem pravu sprejemljivo in nesprejemljivo, odvisno od namena uporabe. Po mnenju Combosove je problematična meja med njima (Combos v Prezelj 2006: 20).

Schmid terorizem opredeljuje kot strah vzbujajočo metodo ponavljajočega nasilnega delovanja državnih akterjev. Ti so lahko prikriti ali delno prikriti, lahko so posamezniki ali skupine. Delujejo po specifičnih, kriminalnih in političnih nazorih. Schmid meni, da neposredne tarče nasilja ponavadi niso glavne tarče, so bolj naključno ali selekcionirano izbrane tarče iz ciljne

populacije, to je občinstva, in služijo kot medij sporočanja. Cilj je manipulirati z občinstvom in ga s tem spremeniti v tarčo terorja, tarčo zahtev ali tarčo pozornosti (Schmid v Prezelj 2006: 20).

3.4.1 Oblike terorizma

Amy Zalman razlikuje šest različnih oblik terorizma :

- *Državni terorizem*. Država lahko nastopa v povezavi s terorizmom na dva načina. Lahko je sama v vlogi terorista in terorizira svoje državljane za doseganje svojih ciljev. Lahko pa je samo podpornica raznih terorističnih organizacij ali skupin, ki delujejo bodisi na njenem ozemlju bodisi na ozemlju druge države (Zalman 2009c).
- *Biološki terorizem* je terorizem, pri katerem teroristi uporabljajo biološke strupene aggregate, da bi prestrašili ali škodovali ljudem (Zalman 2009e).
- *Spletni terorizem* uporablja informacijsko tehnologijo za napadanje civilistov in pritegovanje pozornosti. Tarča napadov spletnih teroristov so predvsem baze podatkov ali celotni sistemi, ki delujejo preko omrežij (Zalman 2009d).
- *Ekološki terorizem* je širjenje strahu zaradi uničenja okolja. Ekoteroristi povečini povzročajo zgolj ekonomsko škodo, ker običajno poškodujejo ali uničijo dejavnosti, ki škodujejo okolju (Zalman 2009a).
- *Jedrski terorizem* je uporaba jedrskih materialov za širjenje strahu in doseganje ciljev. Teroristi večkrat napadajo objekte z jedrskimi materiali ali uporabljajo jedrske odpadke za izdelavo umazane bombe (Zalman 2009b).
- *Terorizem drog* je uporaba trgovine s prepovedanimi drogami za financiranje drugih terorističnih dejanj (Zalman 2009d).

4 METODOLOGIJA OCENJEVANJA ŠIBKOSTI TER PROPADLOSTI DRŽAV

Zaradi dejstva, da med pojmom šibka država in propadla država ni točno določene meje, lahko z gotovostjo trdimo, da je država propadla le tedaj, ko je popolno nasprotje stabilni državi. Tako lestvica Indeks propadlih držav kot lestvica Indeks šibkosti držav v razvijajočem se svetu ocenjujeta nagibanje držav k stabilnosti ali k propadlosti. V tabelah so države razvrščene glede na indekse, ki so jih dosegle pri posameznih indikatorjih. Pomembno je poudariti, da ti indeksi ne merijo, kdaj bo konkretna država propadla, ampak merijo nevarnost propada države. Pomembno je dodati, da za napovedovanje nevarnosti propada države ne smemo upoštevati le ugotovitev tekočega leta, ampak moramo spremljati premikanje države po lestvici več let zapored, saj je le tako možno ugotoviti trend gibanja. Pri sestavljanju obeh lestvic so si avtorji pomagali z indikatorji, ki predstavljajo vsak svoje področje. Pri reševanju države iz propadlosti ali šibkosti pa prav ti indikatorji koristijo politikom, da prepoznajo, kam je potrebno usmeriti energijo in sredstva, da bi država postala stabilnejša. Torej v lestvicah ni pomemben samo končni seštevek, pomemben je vsak indikator posebej. Obe lestvici se soočata s problemom pridobivanja podatkov. Nekatere najrevnejše države enostavno nimajo dovolj sredstev za zbiranje določenih podatkov.

4.1 Indeks propadlih držav (The failed states index)

Fundacija za mir (Fund for Peace)⁹ vsako leto izda seznam z ocenami propadlosti držav, ki se imenuje Indeks propadlih držav, v originalu The failed states index. Seznam je namenjen tako širši strokovni javnosti kot zakonodajalcem. Iz njega je mogoče ugotavljati stopnjo propadlosti držav. Razbrati je mogoče, katera država je na robu propada pa tudi katera je najbolj stabilna. Prav tako je mogoče predvideti, v kateri državi je najverjetnejša možnost za izbruh humanitarne krize. V analizo za leto 2008 je bilo vključenih 177 držav.

Za potrebe ocenjevanja propadlosti držav so leta 1996 razvili posebno metodologijo in programski sistem. Imenovali so jo Conflict assessment system tool (CAST). CAST je

⁹ Fundacija za mir je bila ustanovljena leta 1957. Njen ustanovitelj je bil investicijski bankir Randolph Campton. Fundacija za mir je nevladna izobraževalno-raziskovalna organizacija s sedežem v Washingtonu. Poslanstvo organizacije je preprečevati in blažiti okoliščine, ki povzročajo vojne. Od leta 1996 se je specializirala na zmanjševanje konfliktov in ogrožanj, ki prihajajo iz šibkih in propadlih držav. (Wikipedia 2009a)

obsežna metodologija za zgodnje opozarjanje in ocenjevanje notranjih konfliktov. To je eden naprednejših sistemov na svojem področju saj zajema tako kvantitativne kot kvalitativne podatke. CAST sistem med drugimi uporabljajo tudi Zunanje ministrstvo ZDA, Nizozemska vlada, Mirovni inštitut ameriške vojske, Agencija za zgodnje varnostno odkrivanje v ZDA (DARPA) in nekatere univerze (Fund for peace 2009b).

Metodologija sistema CAST predstavlja okvir za zgodnje opozarjanje in ocenjevanje družbe pred nevarnostjo izbruha meddržavnega konflikta ali propada države. Model je lahko uporabljen za preventivno ukrepanje držav za zaježitev konflikta ali za pripravo obnovitvenega programa v propadli državi. Sistem za potrebe ocenjevanja propadlosti držav vključuje dvanajst indikatorjev, ki so razdeljeni v tri skupine: socialni indikatorji, ekonomski indikatorji in politični indikatorji. Podatke, ki jih uporabijo za analizo, zberejo v tekočem letu, od maja do decembra. Podatki so zbrani iz javno dostopnih publikacij (radijskih, televizijskih in internetnih virov, esejev, intervjujev, vladnih dokumentov, poročil nevladnih organizacij in univerz). Vse podatke pregledajo stokovnjaki, še preden jih vnesejo v sistem (Foreignpolicy 2009a).

4.1.1 Socialni indikatorji

S pojmom socialni indikatorji so poimenovani indikatorji, ki zajemajo predvsem podatke o številu prebivalcev na določenem ozemlju, številu beguncev, zapuščini družbenih skupin ter odseljevanju prebivalcev zaradi takšnih in drugačnih razlogov. V sklopu socialnih indikatorjev se torej nahajajo štirje različni indikatorji, ti so: merjenje demografskega pritiska, množične migracije beguncev ali notranje razseljenih ljudi, ki povzročajo obsežne humanitarne katastrofe, zapuščina skupin, katerim se je zgodila krivica in iščejo maščevanje, ali skupinska paranoja, dolgotrajen in nepretrgan pobeg ljudi.

Merjenje demografskega pritiska. Ta indikator zajema analizo štirih vrst pritiska:

- Prvi indikator je pritisk, ki nastane zaradi velike gostote poseljenosti, kar vpliva na zaloge in proizvodnjo hrane in drugih življenjsko potrebnih dobrin.
- Drugi indikator je pritisk, ki izvira iz vzorcev poselitve ljudi, kar vpliva na svobodno vključevanje v družbene aktivnosti, kot so ekonomska proizvodnja, socialna interakcija, potovanje in opravljanje veroizpovedi.
- Tretji indikator je pritisk, ki izvira iz vzorcev poselitve ljudi in zajema spore glede državnih mej, lastništvo ali okupacijo ozemlja, dostop do transportnih poti, kontrolo

zgodovinsko in/ali versko pomembnega prostora ter neposredno bližino ekološkim nevarnostim.

- Četrti indikator je pritisk, ki izvira iz neenakomerne porezdelitve prebivalstva, kot je na primer neenakomerna starostna porazdelitev prebivalstva (Fund for peace 2009j).

Množične migracije beguncev ali notranje razseljenih ljudi, ki povzročajo obsežne humanitarne katastrofe. Ta indikator zajema naslednje analize podatkov o:

- Skupinah ljudi, ki so zaradi slučajnega ali namenskega nasilja in/ali represije morali zapustiti svoja bivališča. Njihovo priseljevanje ima za posledico pomanjkanje hrane, pitne vode in drugih življenjsko pomembnih dobrin na določenem prostoru, kar lahko pripelje do notranjedržavnih in meddržavnih konfliktov (Fund for peace 2009i).

Zapuščina skupin, katerim se je zgodila krivica in iščejo maščevanje, ali skupinska paranoja. Ta indikator zajema analizo podatkov o:

- Prizadetosti družbenih skupin, katerim se je ali se dogaja krivica, trenutno ali že skozi zgodovino.
- Družbenih skupinah, ki jih dominantne družbene skupine zatirajo ali šikanirajo.
- Družbenih skupinah, ki so privilegirane v določeni državi (Fund for peace 2009h).

Dolgotrajen in nepretrgan pobeg ljudi. Ta indikator zajema analize podatkov o:

- »Begu možganov¹⁰«. Vzrok za emigracijo pa je lahko tudi strah pred političnim pregonom.
- Begu srednjega delavskega razreda, ki najde boljšo ekonomsko nagrado ali boljše pogoje za delo v drugih državah. Ta indikator zajema analizo izseljevanja ljudi tudi zaradi katerihkoli razlogov (Fund for peace 2009c).

4.1.2 Ekonomski indikatorji

S pojmom ekonomski indikatorji so poimenovani indikatorji, ki zajemajo podatke predvsem o: neenakomernem ekonomskem razvoju med ljudmi ter o ekonomski moči države. V sklopu ekonomskih indikatorjev se torej nahajata dva indikatorja, to sta: neenakomeren ekonomski razvoj glede na družbene razrede ter oster in/ali strm ekonomski padec.

¹⁰ Pojav, kadar znanstvena elita odide iz matične države v drugo državo zaradi boljših pogojev dela.

Neenakomeren ekonomski razvoj glede na družbene razrede. Ta indikator zajema analize podatkov o:

- Družbenih neneakostih, ki temeljijo na neenakosti izobraževanja, zaposljivosti in ekonomskega statusa.
- Družbeni izčrpanosti, ki se meri s stopnjo revščine, smrtnostjo novorojenčkov in stopnjo izobrazbe.
- Stopnji družbenega nacionalizma, ki izvira iz dejanske ali navidezne družbene neenakosti (Fund for peace 2009š).

Oster in/ali strm ekonomski padec. Ta indikator zajema analizo podatkov o:

- Nenadnem padcu cen blaga, dobičkih od prodaje, tujih investicijah, propadu ali devalvaciji denarne valute, rasti črne ekonomije, kot je trgovina z drogami, tihotapljenje in trgovina s ponaredki, povečanje korupcije in nezakonitih transakcijah med večino ljudi.
- Nezmožnost države, da zagotovi plače uradnikom, policiji in vojski pa tudi nezmožnost pokrivanja drugih oblik državnih izdatkov, kot so pokojnine. Tu so zajeti tudi podatki o stopnji revščine v državi, podatki o bruto domačem proizvodu, smrtnosti novorojenčkov, stopnji propadlosti podjetij in drugi ekonomski indikatorji (Fund for peace 2009o).

4.1.3 Politični indikatorji

S pojmom politični indikatorji so poimenovani indikatorji, ki zajemajo predvsem podatke o korupciji v državi, zanemarjanju opravljanja funkcij države, zlorabi sodnega sistema v zasebno korist, pojavljanju »države v državi«, sovražnem govoru s strani vladajočih ter podatke o posredovanju drugih držav v državi. V sklopu političnih indikatorjev se torej nahaja šest različnih sklopov indikatorjev, ki so naslednji: kriminalizacija države, progresivno uničevanje javnih storitev, suspenz ali poljubna uporaba zakonodaje ali širjenje kršenja človekovih pravic, varnostni aparati delujejo kot »država v državi«, vzpon strankarskih elit ter indikatorji o intervenciji drugih držav ali zunanjih političnih akterjev.

Kriminalizacija države. Ta indikator zajema analizo podatkov o:

- Koruptivnosti vladajočih elit in njihovem nelegalnem ali nepravičnem bogatenju.
- Odporu vladajočih elit do odgovornosti in političnega predstavljanja.
- Izgubi splošnega zaupanja v državne organe in procese, kot so na primer množičen bojkot volitev, masovne demonstracije, nezmožnost države, da pobira davke in upor do vpoklica v oborožene sile.
- Vzponu kriminalnih združenj, ki so blizu vladajočim elitam (Fund for peace 2009č).

Progresivno uničevanje javnih storitev. Ta indikator zajema analizo podatkov o:

- Izginjanju osnovnih funkcij države, ki služijo državljanom. Te funkcije so na primer: neščitenje ali nezmožnost ščitenja državljanov pred terorizmom ter drugim nasiljem, nezmožnost zagotavljanja zdravstvene oskrbe, izobraževanja in javnega transporta.
- Delovanju državnega aparata, ki večinoma služi samo vladajočim elitam (Fund for peace 2009k).

Suspenz ali poljubna uporaba zakonodaje ali širjenje kršenja človekovih pravic. Ta indikator zajema analizo podatkov o:

- Pojavo avtoritarnih, diktatorskih ali vojaških vladarjev, ki suspendirajo ali manipulirajo ustavne in demokratične institucije ter procese.
- Izbruhu politično motiviranega nasilja nasproti nedolžnim civilistom.
- Številu političnih zapornikov.
- Vsesplošni zlorabi legalnih, političnih in socialnih pravic, vključno s pravicami posameznikov ali kulturnih ustanov, na primer nadlegovanje medijev, politizacija sodstva, zloraba vojske za politično obračunavanje, javno zatiranje političnih nasprotnikov (Fund for peace 2009s).

Varnostni aparati delujejo kot »država v državi«. Ta indikator zajema analizo podatkov o:

- Pojavo elitnih skupin varnostnikov, ki so nekaznovani za svoja dejanja.
- Pojavo državno sponzoriranih privatnih milic, ki terorizirajo politične nasprotnike in civiliste, simpatizirajo pa s političnimi nasprotniki.
- Pojavo »vojske znotraj vojske«, ki služi interesom dominantne vojske ali političnega vodstva.
- Pojavo rivalske vojske, partizanskih enot ali privatnih vojska, ki se z oboroženim bojem borijo proti državnim varnostnim silam (Fund for peace 2009n).

Vzpon strankarskih elit. Ta indikator zajema analizo podatkov o:

- Razdrobljenosti najvišjih položajev v državi in o državnih institucijah glede na družbene skupine.
- Uporabi nacionalističnih političnih govorov s strani vladajočih skupin (Fund for peace 2009m).

Intervencija drugih držav ali zunanjih političnih akterjev. Ta indikator zajema analizo podatkov o:

- Intervenciji držav donatoric še posebej, če prihaja do nagnjenosti do preodvisnosti od tuje pomoči ali mirovnih misij.
- Vojaških ali paravojaških posredovanjih ene države v notranje zadeve druge države, če se sooča z grožnjami s strani vojske tretje države (Fund for peace 2009e).

Države so na seznamu (priloga A) razvrščene glede na seštevek točk, ki so jih dobile za vsak indikator posebej. Država z višjim seštevkom je šibkejša, država z nižjim seštevkom pa je stabilnejša. Za vsak indikator lahko država dobi od 0 točk (najbolj stabilna) do maksimalno 10 točk (najbolj šibka). Torej je vsota vseh indikatorjev lahko od 0 do 120 točk. Države so v seznamu ločene po barvah. Rdeča barva pomeni kritične države, njihov seštevek točk je od 90 do 120. Oranžna barva pomeni, da je država v nevarnosti, njen seštevek točk je od 60 do 89,9. Rumena barva pomeni, da je država na meji. Dosežen seštevek točk je od 30 do 59,9. Države, ki so obarvane svetlo zeleno veljajo za najstabilnejše in imajo seštevek točk nižji od 29,9 (Foreignpolicy 2009a).

4.2 Indeks šibkosti držav v razvijajočem se svetu (Index of state weakness in the developing world)

Druga lestvica, ki ocenjuje stanje v katerem se nahaja država, se imenuje Indeks šibkosti držav v razvijajočem se svetu, v originalu Index of state weakness in the developing world. Avtorja lestvice za leto 2008 sta bila Susan E. Rice¹¹ in Stewart Patrick¹². V lestvici je

¹¹ Susan E. Rice je bila ameriška svetovalka za zunanjo politiko in ambasadorica pri Organizaciji združenih narodov. Službovala je pri Svetu za nacionalno varnost ZDA, bila pa je tudi asistentka Sekretariata za afriška vprašanja v času drugega mandata B. Clintona. Doktorirala je na New College v Oxfordu (Wikipedia 2009b).

¹² Stewart Patrick je raziskovalec v Center for Global Development v Washingtonu D.C. v ZDA (Rice in Patrick 2008).

uporabljena definicija za šibko državo, ki sta jo avtorja lestvice navedla v drugih strokovnih razpravah. Indeks šibkosti držav v razvijajočem se svetu ni tako obsežen kot Indeks propadlosti držav. Šibkost držav ocenjuje samo v državah v razvoju. Tako je bilo v analizo vključenih le 141 držav. Države so bile razvrščene glede na ocene, ki so jih dobile na štirih področjih: ekonomsko, politično, varnostno in področje socialne blaginje. Vsako področje sestavlja po pet indikatorjev. Vsako področje posebej predstavlja, po mnenju obeh avtorjev definicije šibka država, temeljno zadolžitev države. Tudi ta lestvica tako kot Indeks propadlosti držav daje strokovni javnosti in politikom možnost, da vidijo, kakšen je trend katere od držav.

4.2.1 Ekonomska sfera

Indikatorji, ki so zajeti v ekonomski sferi, ocenjujejo sposobnost države, da zagotovi svojim državljanom stabilno ekonomsko okolje, ki zagotavlja ekonomsko rast. Indikatorji tega področja zajemajo podatke o:

- Vrednosti BNP¹³ na prebivalca v letu raziskave, izračunan v ameriških dolarjih.
- Rasti BDP v vsaki državi posebej.
- Kvaliteti obstojajoče ekonomske politike, ki meri, v kakšni meri državna oblast zagotavlja in spodbuja rast privatnega gospodarskega sektorja. Ta indikator pridobiva podatke iz 15 različnih virov, med katerimi so tudi raziskave in poročila bank in multinacionalk za določene države.
- Absolutni stopnji inflacije¹⁴.
- Stopnji neenakomernega prihodka. Meri razsežnosti, znotraj katerih se distribucija prihodka razporejenega med posameznike ali gospodinjstva odklanja od popolne enakomerne porazdelitve. Vrednosti indikatorja so od 0 (popolna enakopravnost) do 100 (popolna neenakopravnost).

4.2.2 Politična sfera

Indikatorji, ki so zajeti v politični sferi, ocenjujejo kvaliteto državnih političnih institucij in stopnjo, do katere državljani sprejemajo sistem vladanja kot legitimnega. Indikatorji na tem področju zajemajo podatke o:

¹³ BNP je kratica za bruto nacionalni proizvod, to je BDP, ki so mu dodani vsi dobički, ki jih državljani ustvarijo izven matične države.

¹⁴ Inflacija je v odstotkih prikazana sprememba cen življenjskih potrebščin glede na preteklo leto.

- Efektivnosti državne oblasti, ki meri kvaliteto javnih storitev, kvaliteto civilnih storitev in njihovo stopnjo neodvisnosti od političnega pritiska. Ta indikator zajema podatke iz 18 različnih virov.
- Običajnem pravu, ki meri stopnjo, do katere imajo državljani zaupanje v sodni sistem in policijo, prav tako pa meri »željo« državljanov po kriminalu in nasilju. Ta indikator zajema podatke iz 24 različnih virov.
- Stopnji koruptivnosti, ki meri razsežnost, do katere javni sektor dela v zasebnem interesu in stopnjo raziskanosti tega pojava ter kaznovanosti zaradi tega dejanja. Ta indikator zajema podatke iz 23 različnih virov.
- Stopnji svobode. Stopnjo svobode lestvica povzema po raziskvi Freedom in the World 2007, ki jo je izdala Freedom House.¹⁵ Ta raziskava ocenjuje svobodo civilistov in politične pravice za vse države sveta. Države iz raziskave so numerično kategorizirane, pri čemer številka 1 predstavlja najbolj svobodno in številka 7 najmanj svobodno državo.
- Stopnji demokratičnosti, svobodi govora in izražanja, ki meri razsežnost, do katere lahko državljani sami samostojno in neodvisno izbirajo svojo oblast, prav tako pa meri stopnjo svobode medijev. Podatke pridobiva iz 19 različnih virov.

4.2.3 Varnostna sfera

Indikatorji, ki so zajeti v varnostni sferi ocenjujejo, ali je država sposobna zagotavljati fizično varnost svojim državljanom. Indikatorji tega področja zajemajo podatke o:

- Pojavnosti in intenziteti nasilja ali izkupičku nasilja, ki meri magnitudo socialno systemskega vpliva. Spremenljivke merijo destruktivni udarec, ki ga povzroči nasilno dejanje na določeno družbo, vrednost spremenljivk je od 1 (najmanjše) do 10 (največje). Vrednost indikatorja bazira na različnih faktorjih, kot so: sposobnost države braniti ozemlje, smrtne žrtve in uničenje, begunci in trajanje dogodka. Podatki so pridobljeni iz drugih raziskav, ki so specializirane za posamezna področja.
- Politični stabilnosti in odsotnosti nasilja, ki meri zaznavanje verjetnosti, da bi bila državna oblast destabilizirana ali prevzeta s strani neustavnih ali nasilnih metod, vključno s terorizmom. Ta indikator pridobiva podatke iz 12 različnih virov.

¹⁵ Freedom House je organizacija, ki ima sedež v Bostonu, ZDA. Meri in spremlja nevarnosti, ki pretijo svobodi in demokraciji. Organizacija je velik promotor demokracije in liberalizma (Freedom House 2009b).

- Incidentu puča¹⁶, ki meri, kako je državna oblast prišla na oblast ali kako je sestopila z oblasti in na kakšen način nastopi naslednja oblast.
- Prostoru, ki ga je nasilje prizadelo. Izkazani so podatki o površini ozemlja, ki je bilo prizadeto zaradi etničnih ali revolucionarnih spopadov. Države so ocenjene od 0 (prizadeto je manj kot 10 % ozemlja) pa do 4 (prizadeto je več kot polovica ozemlja). Podatke pridobijo od združenja Political Instability Task Force¹⁷.
- Bruto izkoriščanju človekovih pravic, ki meri prisotnost politično motiviranega nasilja nad prebivalci države, politično motiviranih ter skonstruiranih sojenj in zapiranja političnih nasprotnikov. Podatki so pridobljeni iz poročil Ministrstva za zunanje zadeve ZDA in Amnesty International.

4.2.4 Sfera socialne blaginje

Indikatorji, ki so zajeti v sferi socialne blaginje ocenjujejo, kako dobro se država odreže pri zagotavljanju osnovnih življenjskih pogojev svojim državljanom. Indikatorji v tej sferi zajemajo podatke o:

- Stopnji smrtnosti otrok, ki zajema procentualno stopnjo umrljivosti otrok do starosti 5 let na 1000 prebivalcev.
- Stopnji končane osnovne izobrazbe. Ta indikator zajema podatke o vstopu v prvi razred osnovnega šolanja in končanosti 5. razreda osnovnega šolanja.
- Procentualnem deležu prebivalstva, ki ima dostop do pitne vode in osnovnih sanitarnih kapacitet.
- Stopnji pričakovane življenjske dobe ob rojstvu.
- Stopnji podhranjenosti, ki meri procentualno stopnjo populacije, katere zaužita hrana ne zadošča predpisane energijske vrednosti.

Po vsakem indikatorju dobi država oceno od 0.0 (najslabše) do 10.0 (najboljše). Ocene se podelijo glede na vse države, ki so zajete v raziskavo. Torej država, ki se je med vsemi ocenjevanimi državami odrezala najslabše, dobi oceno 0.0. Končna ocena, ki postavi državo v lestvico, pa predstavlja povprečje ocen vseh štirih sfer. Seznam ocenjevanih držav je

¹⁶ Puč je nasilen, ponavadi z vojsko podprt prevzem oblasti.

¹⁷ Political instability task force je združenje poznavalcev in metodologov. Ustanovljeno je bilo leta 1994 na zahtevo višjih državnikov vlade ZDA (Rice, Steward 2008).

objavljen v Prilogi B. V Prilogi C pa so na zemljevidu označene države iz Priloge B (Rice, Patrick 2008).

Obstajajo še druge lestvice, ki prav tako merijo šibkost, propadlost ali krhkost držav. Zaradi različnih metodologij se vrstni red držav na lestvicah razlikuje. Vseeno pa so nekatere države (Afganistan, Demokratična republika Kongo, Slonokoščena obala, Liberija, Somalija in Sudan) v letu 2008 vselej na prvih desetih mestih večine lestvic. Druge lestvice, ki še ocenjujejo šibkost, propadlost ali krhkost držav, so naslednje: World Bank Fragile States/Territories, U.S. Department of State Foreign Assistance Framework »Rebuilding Countries«, George Mason University Researchers' State Fragility Index. Države, ki so se uvrstile najvišje na zgoraj omenjenih lestvicah, so objavljene v Prilogi D, prav tako je v prilogi objavljena tabela primerjave lestvic, ki prikazuje, katere države so na katerih lestvicah in katere ne.

5 POVEZAVA MED TERORIZMOM IN ŠIBKIMI TER PROPADLIMI DRŽAVAMI

»Al-Qaeda and other terror groups grow and thrive in failed states, using them as havens in which they can establish secure bases to mass-produce trained, motivated killers.«

Stephen van Evera

»Al-Qaeda in ostale teroristične skupine uspevajo in rastejo v propadlih državah, ter jih uporabljajo za zatočišča, v katerih lahko ustanovijo varne baze za množično produkcijo izurjenih, motiviranih morilcev.« (Prevod citata)

»The idea that weak states can compromise security – most obviously by providing havens for terrorists but also by incubating organized crime, spurring waves of migrants, and undermining global efforts to control environmental threats and disease – is no longer much contested.«

Washington Post, June 9. 2004 (Patrick 2006b)

»Ideja, da lahko šibke države ogrožajo varnost – najbolj se to kaže v dajanju zatočišča teroristom, vendar pa tudi po organiziranem kriminalu in povzročanju valov emigrantov, prav tako pa spodkopavajo globalna prizadevanja kontroliranja okoljskih groženj in bolezni – ni več sporna.« (Prevod citata)

Šibke države in propadle države bolehajo zaradi revščine in pogosto zaradi šibkega vladanja. Kot take so največja nevarnost predvsem svojim državljanom. Nevarnost lahko predstavlja nasilje, korupcija in zatiranje s strani vladajočih. V času hladne vojne je nevarnost nacionalnim državam pretila iz drugih držav, ki so bile na nasprotni strani. Danes, v času globalizacije, in še posebej po 11. septembru 2001, pa predstavljajo poglobljeno nevarnost prav šibke in propadle države. Te države predstavljajo nevarnost državam, ki mejijo neposredno nanje, posredno pa so v nevarnosti prav vse države sveta, še posebej tiste v razvitem svetu. Države, ki mejijo na šibke države, se lahko nadejajo »razlitja« negativnih pojavov na svoje ozemlje. Države v razvitem svetu pa so lahko tarča množičnega pritiska priseljencev in beguncev iz šibkih držav, ki iščejo boljše življenje ali pa le politični azil.

Država, ki ima šibko kontrolo nad ozemljem in kjer je sodni sistem podkupljiv ima idealne pogoje za uspevanje kriminalnih združb ali terorističnih organizacij. Te namreč za svoje delovanje izkoriščajo prav pomanjkljivosti v sistemu. Zato propad države običajno spremlja povečevanje števila kriminalnih in terorističnih skupin v njej. Te so lahko državne ali pa privatne (Kaldor v Newman, 2007). Šibke in propadle države so tako torej gojišča in zatočišča terorističnim organizacijam. Le-te pa s svojim delovanjem lahko ogrožajo tudi države, ki ne mejijo neposredno na šibke in propadle države.

Zaradi naraščanja nasilja v propadlih državah so državljani teh držav prisiljeni zapustiti svoja stalna prebivališča in postanejo begunci. Zatočišče pogosto najdejo /iščejo/ v sosednjih državah. S tem pa svoje »nove države« obremenijo tako materialno, ker jim morajo zagotoviti osnovne življenjske pogoje, kot tudi varnostno. Varnostni problem se lahko kaže v nasprotovanju domačega prebivalstva. Problem pa so lahko tudi nasilne skupine, ki so sprožile odhod domačega prebivalstva in jim nato sledijo ter izvajajo nasilje tudi na ozemlju sosednjih držav.

Šibkost vladanja in nadzora v šibkih in propadlih državah pa izkoriščajo tudi kriminalne skupine. Nastale razmere jim namreč omogočajo nelegalno ekonomijo, kot je proizvodnja opojnih substanc, proizvodnja in prekupčevanje z orožjem, proizvodnja ponaredkov, piratstvo ter trgovina z ljudmi in njihovimi organi. Izkupiček takšne nelegalne ekonomije se kasneje čestokrat uporablja za financiranje terorističnih organizacij in kriminalnih združb (Hardouin in drugi v Newman, 2004).

Pomanjkanje demokratičnosti in spoštovanja ustave v propadlih in šibkih državah omogoča, da se na oblast pozvpejejo voditelji skrajnih političnih skupin. Ta vodstva lahko izkoriščajo neodvisnost in suverenost države za svoja politična prepričanja in si tako še povečajo moč. Prav tako lahko z nasiljem zatirajo svoje politične nasprotnike v državi in/ali ogrožajo ali šibijo mednarodno varnost.

Stephan van Evera meni, da: »Al-Qaeda in ostale teroristične skupine rastejo in uspevajo v šibkih državah, ki jih izkoriščajo. Predstavljajo jim nebesa, saj v njih lahko vzpostavijo osnovno bazo za množično proizvodnjo izurjenih in motiviranih morilcev.« (Evera v Newman 2004, 466).

V mednarodni skupnosti se je po napadu na ZDA vedno bolj pojavljalo mnenje, da je treba izgradnji stabilnih držav posvečati posebno pozornost, saj to zagotavlja nacionalno varnost. To mišljenje je moč zaznati tudi v uradnih strateških doktrinah mnogih držav in mednarodnih organizacij. Večina vlad je sprejela mnenje, da so šibke in propadle države lahko gojišče terorističnih skupin. Le redke med njimi pa so namenile denarna ali druga sredstva za reševanje tega problema. ZDA so v svoji strategiji boja proti terorizmu (2006) kot eno izmed nalog navedli: onemogočiti je treba teroristično kontrolo nad katerokoli državo, ki bi jo teroristi lahko izkoristili za bazo svojega delovanja ali kot izhodišče za izvajanje terorja. V strategiji je kot nevarnost izpostavljena tudi država brezvladja, saj bi teroristom lahko nudila varno zavetje za njihovo delovanje. Zato strategija predvideva, da je treba eliminirati vsa fizična zatočišča teroristov (National strategy for combating terrorism, 2006).

Generalni sekretariat Organizacije združenih narodov je izdelal celostno globalno strategijo boja proti terorizmu. Eden izmed stebrov govori o ojačitvi moči države. OZN prav tako narekuje svojim članicam, da je spoštovanje prava in zakonov ter učinkovito vladanje temeljni kamen boja proti terorizmu (United Nations 2006b, 15-19).

Teroristične organizacije si za svoje delovanje izbirajo prav šibke in propadle države zato, ker v njih ni nobenih institucij nadzora. Seveda bi si lahko za svoje delovanje izbrale /in tudi si/ stabilne države, vendar bi bile /so/ v njih v stalnem strahu, da jih odkrijejo in uničijo. Njihovo delovanje bi moralo biti v ilegali. Zaradi tega delujejo teže, vendar imajo v bolj stabilnih državah teroristične organizacije boljše pogoje za delo, saj nekatere dobrine, kot je na primer prehod meje brez kontrole, informacijski sistem in druge dobrine sodobnega sveta, omogočajo, da jih je celo teže odkriti kot v propadlih državah, kjer teh dobrin ni ali niso tako razvite (Newman 2007).

Potrditev, da so šibke in propadle države povezane s terorizmom, lahko najdemo v podatkovni bazi Univerze v Marylandu¹⁸. V njej je moč zaslediti, da je v letih 1991-2001 večina akterjev individualnih terorističnih napadov bila iz držav z nizkim dohodkom, avtoritarnim režimom in

¹⁸ Univerza v Marylandu je sedež National Consortium for the Study of Terrorism and Responses to Terrorism ali na kratko START. START je oddelek U.S. Department of Homeland Security center of Excellence, ki deluje v okviru Direktorata znanosti in tehnologije Ministrstva za domovinsko varnost ZDA. Pri svojem proučevanju uporablja najnaprednejše metode in teorije iz sociologije obnašanja, da bi lažje in celostno razumeli izvor, dinamiko in socialni ter psihološki učinek terorizma. START je za te potrebe zbral 30 znanstvenikov iz različnih institucij v ZDA in po svetu, da bi raziskovali na najvišji ravni teroristične grožnje (Start 2009a).

bile so v vojnah, torej držav, ki veljajo za šibke ali propadle. Taki državi sta na primer Sudan in Afganistan. Do podobnih ugotovitev so prišli tudi v letnem poročilu Zunanjega ministrstva ZDA. Ugotovili so, da je večina terorističnih organizacij, ki je v letih 2003-2005 ogrožala ZDA, imela primarno bazo delovanja v šibkih in propadlih državah (Patrick 2006a). Po ugotovitvah istega ministrstva so te države primerne za teroristične organizacije, saj jim omogočajo: varno zatočišče, izkušnje z nasiljem, okolje za urjenje in indoktrinacijo, dostop do orožja in opreme, dostop do finančnih virov, cilje za operacije ter bazo ljudi za rekrutacijo¹⁹ (Takeyh in Gvosdev, 2002). Varna zatočišča za teroriste so vsi tisti predeli zemeljske oble ali države, kjer je pomanjkanje nadzora s strani vlad ali pa tega nadzora sploh ni. V takšnih predelih najdejo teroristi fizično zatočišče za svoje delovanje. Takšni predeli na zemeljski obli so leta 2007 bili: Somalija, Trans Sahara, Otočja med Indonezijo, Malezijo in Filipini, področje južnega dela Filipinov, Indonezija, Irak, Libanon, Jemen, afganistansko- pakistanska meja, Pakistan, Afganistan, kolumbijso-venezuelska meja, Venezuela, področje okrog tromeje med Argentino, Brazilijo in Paragvajem (United States Department of State Publication Office of the Coordinator for Counterterrorism 2008).

Terorizem se v šibkih ter propadlih državah nikoli ne pojavlja v čisti obliki, kot samo širjenje strahu, ampak se zraven pojavlja tudi organiziran kriminal, delovanje mafijsko podobnih kriminalnih združb, trgovina z orožjem, mamili in ljudmi, kriminalnim izsiljevanjem itn. Več zvrsti terorizma je povezanih z nacionalnoosvobodilnimi, protikolonialnimi, revolucionarnimi, odcepitvenimi, verskimi, fundamenatlističnimi in drugimi gibanji pa tudi z različnimi političnimi strankami in združenji. Že v prvi polovici dvajsetega stoletja se na robovih takšnih gibanj pojavljajo tudi teroristična dejanja z mednarodnimi razsežnostmi (Bebler 2006). Prav šibke ter propadle države so pogosto plodna tla za takšna gibanja. Ta se rojevajo tudi zaradi tega, ker so države šibke ali propadle. Tamkajšnja vladajoča oblast ta gibanja kaj hitro lahko razglasi za teroristično organizacijo in s tem upraviči svoj boj proti njim.

¹⁹ Na primer Al Qaeda je uživala gostoljubnost Sudana in Afganistana, kjer je izgradila rekrutne in vadbene centre. Izkoristila je Kenijo in Jemen, da je lahko napadla ambasado ZDA v Nairobiu in Dar es Salaamu. Izvedla je napad na rušilca ameriške mornarice USS Cole. Prav tako pa je izkoriščala ilegalno trgovino z diamanti iz afriških območij, kjer je potekala vojna.

6 PRIMERI ŠIBKIH TER PROPADLIH DRŽAV Z ZNANIMI AKTIVNIMI TERORISTIČNIMI ORGANIZACIJAMI

Pri izbiri primerov držav, ki se uvrščajo med propadle in šibke države, sem izbral predvsem države, ki so se na lestvici Indeks propadlosti držav uvrstile med »rdeče države« in so tako, po mnenju avtorjev lestvice, kritične države. Za aktivne teroristične organizacije (v nadaljevanju samo organizacije) sem izbral tiste, ki so se znašle na kateremkoli od naslednjih uradnih seznamov: Tuje teroristične organizacije (ZDA), Teroristična izključitvena lista (ZDA), Izključitvene skupine (Velika Britanija), Avstralske specifične skupine, Kanadske specifične skupine, Specifične skupine v Evropski uniji in Ruske specifične skupine. Ti sezname so uradni dokumenti vlad navedenih držav. Vse našete organizacije pa vlade, ki izdajajo navedene dokumente, prepoznavajo kot teroristične organizacije. Pri obravnavanih državah je prisoten tudi podatek o številu vseh terorističnih organizacij, ki so delovale na ozemlju obravnavane države od leta 1968. Ta podatek je povzet po javno dostopni bazi podatkov TOP²⁰, oblikuje jo inštitut START, ta pa črpa svoje podatke iz MIPT²¹ Teroristične baze znanja (Terrorisem knowledge base) ali s kratico TKB²². Med vse teroristične organizacije, ki so delovale na nekem obravnavanem ozemlju, štejemo vsako teroristično

²⁰ Od leta 2004 Ministrstvo za domovinsko varnost ZDA in Ministrstvo za pravosodje ZDA finančno podpirata delovanje in popolnjevanje baze podatkov TKB v okviru MIPT. Po dogovoru med MIPT in START ima slednji dovoljenje, da preko svojih spletnih strani omogoča javen dostop do TKB baze podatkov (Start 2009b).

²¹ MIPT ali Nacionalni spominski inštitut za preprečevanje terorizma je neprofitna organizacija v ZDA. Ustanovljena je bila kot odgovor na teroristični napad na Oklahoma City leta 1995. Finančno je organizacija podprta s strani Ministrstva za domovinsko varnost ZDA in drugih vladnih sredstev. Glavni namen organizacije je raziskovanje vzrokov terorizma in vzdrževanje baze podatkov TKB (Mipt 2009).

²² TKB je spletni portal, ki deluje od leta 1997 in zajema informacije o terorističnih dejanjih, terorističnih incidentih, vodjih terorističnih organizacij, terorističnih organizacijah in sorodnih postopkih na sodiščih. TKB sponzorira in upravlja MIPT. TKB zajema zgodovino terorističnega delovanja vse od leta 1968 in zajema podatke o več kot 29.000 terorističnih incidentov, 900 profilih terorističnih skupin in 1200 bibliografij terorističnih vodij. TKB črpa podatke o terorizmu, ki so mlajši od leta 1997 iz baze podatkov RAND Terrorism Cronology 1968 – 1997. TKB baza podatke o profilih terorističnih organizacij in podatke o biografijah terorističnih vodij pridobiva od podjetja DFI International, ki je svetovalno podjetje s sedežem v Washingtonu (Wikipedia 2009č).

organizacijo, ki je izvedla vsaj en teroristični napad ali incident od leta 1968 dalje in ga je organizacija RAND²³, od leta 1997 dalje pa organizacija MIPT, označila za takšnega.

6.1 Afganistan

Slika 6.1: Zemljevid Afganistana

Vir: Cia (2009a).

Afganistan leži v južni Aziji, severno in zahodno od Pakistana ter vzhodno od Indije (glej sliko 6.1.). Zavzema 647.500 km². Ima naravna bogastva, kot so: zemeljski plin, baker, nafta, premog, dragi in poldragi kamni. Junija 2008 je bilo v Afganistanu 32.738.376 prebivalcev. Versko je država zelo homogena, 99 % prebivalstva je islamske veroizpovedi. BDP na prebivalca je leta 2008 znašal 800 ameriških dolarjev, brezposelnost pa je bila kar 40 %. Afganistan je velik prejemnik tuje finančne pomoči, katere namen je okrepiti položaj tamkajšnje vlade (Cia 2009a).

²³ RAND korporacija je neprofitna organizacija, ki izvaja raziskave in analize za potrebe politike in političnega odločanja. Ustanovljena je bila leta 1946 pod pokroviteljstvom vojske ZDA (History and Mission , 2009).

6.1.1 Okoliščine, ki so povzročile, da se je Afganistan znašel na seznamu šibkih ter propadlih držav

Afganistan ima v južni Aziji pomembno strateško lego. Prav zato so se svetovne velesile med seboj desetletja spopadale za pridobitev kontrole nad njim. Afganistan vse od pridobitve neodvisnosti leta 1919 trpi zaradi nestabilnosti in državljanskih vojn. Leta 1996 je postal zatočišče Osame bin Ladna. Od leta 2001 pa je glavna tarča vojne proti terorizmu. V Afganistanu živi več etničnih skupin. Prav tako je zanj značilna plemenska ureditev. Država se sooča z velikim demografskim pritiskom, kar je posledica visoke rodnosti. V Afganistanu kar 53 % ljudi živi pod pragom revščine. Kljub velikim kmetijskim površinam, ki so sicer obdelane, je 7 milijonov ljudi izpostavljenih lakoti. Na poljih namreč gojijo mak, ne pa tistih kultur, ki bi omogočile nahraniti številno prebivalstvo in posledično odpraviti lakoto. Kot vemo je mak surovina za predelavo mamil, ki gredo dobro v promet tudi na Zahod. Proizvodnja opija je osrednja gospodarska dejavnost in je legalna. Izkupiček se najpogosteje uporablja prav za financiranje terorističnih skupin. Kmetje so prisiljeni gojiti mak bodisi zaradi dohodka bodisi, da jih v to prisilijo teroristi. Zaradi nenehnih in številnih spopadov je veliko razseljenih ljudi. Ti določene predele države, kjer je relativno mirno, močno obremenjujejo. Legitimna vlada se kar naprej spopada s Talibani in drugimi protivladnimi skupinami, ki hočejo nelegalno priti na oblast. To predstavlja dodatno obremenitev za državo. Talibani so v nekaterih predelih Afganistana razglasili lastno državo, torej državo v državi. Legalna vlada se sooča s problemom zagotavljanja pitne vode in elektrike, onemogočeno pa je tudi funkcioniranje šolskega sistema. Po strmoglavljenju talibanskega režima je Afganistan velik prejemnik tuje pomoči. Analize kažejo, da kar 60 % te pomoči zaradi korupcije ponikne neznano kam. Afganistan trenutno nima učinkovitega neodvisnega pravosodja. Pravosodje je skorumpirano, deluje po ukazih politike, podlaga so mu šeriatsko pravo in lokalni običaji. V državi tudi ni veliko intelektualcev, ki bi lahko zasedli pomembne funkcije v vladi, večina jih je emigrirala, ko je dobila priložnost. Kot je razvidno iz tabele 6.1 Afganistan že dve leti beleži poslabšanje pri skorajda vseh indikatorjih, ki jih uporablja The failed states indeks lestvica (Fund for peace 2009a).

Tabela 6.1: Koliko točk je Afganistan zbral pri posameznih indikatorjih

		Social				Economic		Political/Military					
	Total Score	Demographic Pressures	Refugees & Displaced Persons	Group Grievance	Human Flight	Uneven Development	Economy	Legitimacy of the State	Public Services	Human Rights	Security Apparatus	Factionalized Elites	External Intervention
2006	99.8	7.9	9.6	9.1	7.0	8.0	7.5	8.3	8.0	8.2	8.2	8.0	10.0
2007	102.3	8.5	8.9	9.1	7.0	8.0	8.3	8.8	8.0	8.2	9.0	8.5	10.0
2008	105.4	9.1	8.9	9.5	7.0	8.1	8.5	9.2	8.3	8.4	9.6	8.8	10.0
2006 to 2007	▲	▲	▼	◀▶	◀▶	◀▶	▲	▲	◀▶	◀▶	▲	▲	◀▶
2007 to 2008	▲	▲	◀▶	▲	◀▶	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	◀▶

Vir: Fund for peace (2009a).

6.1.2 Primeri terorističnih organizacij na ozemlju Afganistana

Na ozemlju Afganistana je bilo zaznanih 16 terorističnih organizacij, med njimi so še vedno aktivne naslednje: Al-Gama'a al-Islamiyya, Al-Qaeda, Egiptovski islamistični džihad²⁴, Hizb- l Islami Gulbuddin, Isamistično gibanje za Uzbekistan, Jund al-Sham, Maroška bojna skupina, Talibani, Tunizijska bojna skupina (Start 2009r).

6.1.2.1 Al-Gama'a al-Islamiyya

Al-Gama'a al-Islamiyya je teroristična organizacija, ki deluje na ozemlju Egipta in Afganistana. Zavezništvo ima sklenjeno z Al-Gamat al-Islamiya, Islamistično skupino in Jamaat al-Islamiyya. Skupina je bila ustanovljena leta 1977 in ima nekaj manj kot 500 članov. Egiptovska vlada je prepričana, da Iran, Osama bin Laden in druge afganistanske militantne skupine finančno podpirajo to organizacijo. Prav tako je velika verjetnost, da organizacija pridobiva sredstva za svoje delovanje preko nevladnih islamističnih organizacij. Al-Gama'a al-Islamiyya je največja egiptovska militantna skupina in je zelo decentralizirana. Skupina se je razvila iz zavezništva manjših, šibkih celic, katerih vodje so bili medsebojno povezani.

²⁴ Džihad je termin, s katerim muslimani poimenuje versko dejanje. V arabščini beseda džihad pomeni boj. Džihad se pogosto pojavlja v Koranu, kot neizrečen izrek »boriti se za Alaha«. Človek, ki se udeleži džihada, se imenuje mudžahadin. Nekatere veje islama džihad označujejo kot enega izmed stebrov islama in zahtevajo, da se njihovi pripadniki udeležijo džihada, da se bojujejo proti zlemu in tako izboljšajo sebe in družbo, v kateri živijo. Vendar Koran tudi narekuje, da se je proti zlemu treba boriti šele potem, ko si napaden. Mužahadini se z džihadom lahko borijo zase ali za družbo (Alislam 2009).

Večina celic se je oblikovala, ko je egiptovski predsednik Anvar al Sadat pomilostil pripadnike nenasilnega združenja Muslimanski bratje. Zaprti so bili zaradi nasprotovanja režimu Gamala Abdela Naserja. Muslimanski bratje so nasprotovali nenasilnemu bojevanju in so ustanovili več nasilnih islamističnih skupin. Najvplivnejši duhovni vodja organizacije je bil Umar Abd al-Rahman. Njegov vpliv se je zmanjšal potem, ko je bil leta 1996 v ZDA obsojen na doživiljenjsko zaporno kazen zaradi vpletenosti v bombni napad na WTC leta 1993. Organizacija je izpeljala več napadov na egiptovske varnostne sile in vladne organe. Prevezela pa je tudi odgovornost za poskus atentata na egiptovskega predsednika Hosnija Mubaraka leta 1995 v Etiopiji. Organizacija je večkrat sprejela premirje, vendar to nikoli ni bilo dolgotrajno. Leta 1998 se je povezala z Osamo bin Ladnom in v Egiptu večkrat izvedla napade na različne cilje, med drugim je tudi ugrabljala tuje turiste. Od leta 2002 večina voditeljev organizacije biva zunaj Egipta, predvsem v nenaseljenih delih Afganistana. Glavni cilj organizacije je strmoglaviti trenutni vladni režim v Egiptu in ustanoviti islamistično državo. Cilji njenih napadov pa so povezani tudi z ZDA. Glavni zavezniki organizacije so Al-Islambouli Brigades of al-Qaeda, Al-Qaeda in Egiptovski islamistični džihad (Start 2009č).

6.1.2.2 Al-Qaeda

Al-Qaeda je verjetno, v zadnjem času, najbolj znana teroristična organizacija na svetu. Deluje na ozemljih Afganistana, Albanije, Alžirije, Avstralije, Avstrije, Ajzerbejžana, Bahrajna, Bangladeša, Belgije, Bosne, Egipta, Eritreje, Filipinov, Francije, Indije, Irana, Irske, Italije, Jemna, Jordanije, Južnoafriške republike, Kosova, Kenije, Libije, Libanona, Malezije, Mavretanije, Nemčije, Nizozemske, Pakistana, Rusije, Saudske Arabije, Somalije, Sudana, Švice, Tadžikistana, Tanzanije, Tunizije, Turčije, Ugande, Velike Britanije, Združenih Savdskih Emirato, ZDA in Uzbekistana. Al-Qaeda je bila ustanovljena proti koncu osemdesetih let dvajsetega stoletja in ima danes približno 50.000 članov. Organizacija se financira predvsem iz osebnega bogastva Osama bin Ladna, njegovih investicij in poslovnih partnerstev. Veliko sredstev pa pridobijo tudi preko zasebnih donacij privržencev organizacije. Al-Qaeda je skrajna sunitska muslimanska organizacija, ki jo vodi Osama bin Laden. Osama bin Laden prihaja iz bogate saudske družine. Njegov prvi mentor je bil Palestinec Dr. Abdullah Azzam, ki je bil eden izmed glavnih voditeljev tistih, ki so nasprotovali sovjetskemu vojaškemu posredovanju v Afganistanu. Al-Qaeda je bila najprej ustanovljena kot rekrutna organizacija za prostovoljne arabske borce v Afganistanu. Po končani okupaciji Afganistana, s strani Sovjetske zveze je morala Al-Qaeda svojo bazo delovanja zaradi političnih pritiskov umakniti iz Afganistana v Saudsko Arabijo in nato v

Sudan. V Sudanu si je organizacija za svoje delovanje našla nov cilj: uničiti nasprotnike islama na Zahodu. V času talibanskega režima v Afganistanu je organizacija ponovno dobila zatočišče v tej državi. Filozofija Al-Qaede je »defenzivni džihad«. S to filozofijo Osama bin Laden nagovarja vse muslimane po svetu naj se uprejo, čemur sam pravi, »napadu na muslimane«. Cilj organizacije je strmoglaviti vse politične režime, ki niso islamistični, in zato, po njihovem mnenju, zatirajo muslimane. Strmoglavljene režime pa bi zamenjali s pro-islamističnimi režimi. Prav tako si prizadevajo pregnati vojake ZDA in zahodni vpliv s svete zemlje. Pod sveto zemljo si predstavljajo Irak in Perzijski zaliv ter seveda Jeruzalem, ki bi ga po zavzetju spremenili v samò muslimansko mesto. Al-Qaeda se povezuje in je v zavezništvih z več drugimi terorističnimi organizacijami, ki imajo podobne cilje kot oni sami. Trenutno je znano, da sodelujejo ali so v zavezništvu s 34 drugimi znanimi terorističnimi organizacijami. Al-Qaeda svoje zaveznike podpira na dva načina. Prvič tako, da v svojih baznih taborih sami urijo pripadnike drugih organizacij. Drugi način pa je ta, da Al-Qaeda pošilja zavezniškim organizacijam svoje člane, da jim pomagajo pri doseganju njihovih ciljev. Znano je, da je Al-Qaeda imela kampe za usposabljanje v naslednjih državah: Afganistanu, Tadžikistanu, Bosni in Hercegovini, Kašmirju, Čečeniji, Libanonu, Alžiriji in Egiptu. Odmevnejše akcije Al-Qaede so: leta 1998 napad na ambasado ZDA v Nairobiju v Keniji, leta 2000 napad na rušilec ZDA v Jemnu, leta 2001 napad na WTC in Pentagon v ZDA. Al-Qaeda si je izbrala za glavnega sovražnika ZDA predvsem zato, ker je po njenem mnenju ta država največja nevarnost muslimanskemu svetu, saj podpira Izrael in ima svoje vojake nameščene po vsej »sveti zemlji«. ZDA so z zavezniki leta 2001 in 2002 napadle Afganistan in tako strmoglavile režim, ki je podpiral Al-Qaedo. V napadu je bila uničena večina učnih centrov za urjenje teroristov. Tudi organizacija je bila močno prizadeta, ni pa bila uničena in še vedno predstavlja veliko nevarnost miru in stabilnosti v svetu. Teroristični napad v Madridu je pokazal, da je tarča napada lahko vsaka država, ki podpira ameriško okupacijo Iraka (Start 2009f).

Med drugim je Al-Qaedo obtožil tudi Pakistan. Očital ji je, da je v Karačiju izvedla poskus samomorilskega bombnega napada na premierko Benazir Bhutto. Tedaj je bilo ubitih najmanj 144 ljudi. Leta 2006 so oblasti ZDA in Velike Britanije odkrile načrt organizacije za razstrelitev več potniških letal. Al-Qaeda ni nikoli potrdila, da je imela takšne namene. Februarja 2006 je teroristična organizacija izvedla napad na največjo rafinerijo nafte v Saudski Arabiji. Oktobra 2002 pa je organizirala samomorilski napad na francoski tanker v bližini jemenske obale, pri čemer je bil ubit en človek, štirje pa so bili ranjeni. Mesec dni

kasneje je organizacija izvedla samomorilski napad na hotel Mombasa v Keniji, kjer je bilo 15 smrtnih žrtev. Domneva se tudi, da je Al-Qaeda finančno podprla teroristični napad na Baliu, oktobra 2002, kjer je bilo ubitih 200 ljudi. Različne teroristične organizacije, ki so v zavezništvu z Al-Quaedo ali jih ta samo finančno podpira, pa so izvedle še ducat napadov po vsem svetu (United States Department of State Publication Office of the Coordinator for Counterterrorism 2008, 299).

6.1.2.3 Talibani

Talibani so teroristična organizacija, ki deluje na ozemlju Afganistana. Trenutno jih kot aktivno organizacijo priznava samo Rusija. Število članov organizacije je neznano. V Afganistanu so vladali v letih 1996-2001. Finančno podporo so pridobivali iz trgovine z opijem. V času svoje vladavine so vpeljali strog islamistični režim, Osami Bin Ladnu pa so v tem času nudili zatočišče. Leta 2001 so oblast izgubili. Talibani so se prvič pojavili leta 1994, njihovi člani so bili po večini pripadniki Pašuhov, ki so imeli zatočišče v Pakistanu. Njihove vrste so dopolnjevali mudžahedinski veterani iz afganistansko-sovjetske vojne leta 1980. Na prošnjo Pakistana so Talibani leta 1994 delovali kot varnostne sile, ki so zagotavljale varnost pakistanskim konvojem, katerih namen je bil vzpodbuditi trgovanje med srednjo Azijo in Pakistanom. Talibani so svoje ambicije kmalu razširili, pod svoj vpliv so si želeli pridobiti vse več ozemlja, tudi v sosednjem Afganistanu. Vpliv so širili tako preko pogajanj in plačevanja lokalnih vojaških poveljnikov kot tudi z oboroženim bojem. Leta 1996 so zavzeli Kabul, prestolnico Afganistana. Z zavzetjem Kabula so pravzaprav predstavljali državno oblast. Do leta 2001 so obvladovali 95 % ozemlja Afganistana. Cilj Talibanov je bil: Afganistan naj postane najbolj čista islamistična država na svetu. Svetovna skupnost je Talibanom v času njihovega vladanja, očitala vrsto kršitev človekovih pravic, pripisala pa jim je tudi zasluge za stabilizacijo Afganistana, k čemur so prispevale nekatere uvedene reforme. Talibani so si zapravili možnost, da bi bili mednarodno priznana državna oblast s tem, ko so dajali zatočišče Osami bin Ladnu in mu omogočali svobodno delovanje na ozemlju Afganistana. Talibane so kot državno oblast priznavali samo Saudski Emirati, Saudska Arabija in Pakistan, druge države pa so pod okriljem OZN uveljavile številne sankcije. Oblast Talibanov je bila strmoglavljena decembra 2001 in odtlej delujejo kot priznana teroristična organizacija. Izvajajo oborožene napade tako na predstavnike nove oblasti kot tudi na pripadnike nevladnih organizacij (Start 2009o).

6.2 Somalija

Slika 6.2: Zemljevid Somalije

Vir: Cia (2009e).

Somalija leži v vzhodni Afriki, na afriškem rogu. Na vzhodu jo obdaja Indijski ocean, na zahodu pa meji na Etiopijo (glej sliko 6.2). Meri 637.657 km², med naravnimi bogastvi se tu nahajajo uran, zemeljski plin in baker. Leta 2008 je bilo ocenjeno²⁵, da ima Somalija 9.558.666 prebivalcev, ki so po veroizpovedi večinoma sunitiski muslimani. BDP na prebivalca je leta 2008 znašal 600 ameriških dolarjev (Cia 2009e).

6.2.1 Okoliščine, ki so povzročile, da se je Somalija znašla na seznamu šibkih ter propadlih držav

Trenutne razmere v Somaliji bi lahko poimenovali anarhija. Leta 1991 so skrajni klani izvedli državni udar in od takrat dalje v državi divja vojna. Različni klani se spopadajo za oblast. Leta 2004 so voditelji klanov dosegli krhek sporazum o ustoličenju prehodne vlade. Vlada bi za svoje delovanje potrebovala finančna sredstva in ker teh nima na voljo, njena moč seže le do zunanjih meja prestolnice Mogadiš. Somalija se sooča z velikim populacijskim pritiskom, kar 45 % prebivalcev je mlajših od 15 let in naravni prirastek znaša 2,84 %. V državi vlada

²⁵ Uradno štetje prebivalstva je bilo izvedeno leta 1975. Do natančnega števila prebivalstva v Somaliji je težko priti, ker občuten delež prebivalstva predstavljajo nomadi (Cia 2009e).

nenehno nasilje. Zaradi tega je med prebivalci veliko takih, ki imajo status begunca ali razseljene osebe. Zaradi ropanja skladišč s hrano, polnijo jih tudi humanitarne organizacije, te nenehno primanjkuje. Smrtnost novorojenčkov je najvišja na svetu (111 smrti na 1000 rojstev). Tako nasilje v državi kot piratstvo v somalijskih teritorialnih vodah »odganjata« tuje ladjarje. Zato ekonomskega napredka skorajda ni mogoče zabeležiti. V državi večkrat intervenirajo oborožene sile sosednjih držav. Zaustaviti poskušajo nasilje, ki se preliva čez državno mejo. Voditelji klanov in islamistične milice imajo svoje države v državi. Vsak izmed njih kontrolira in upravlja svoj del ozemlja, med njimi pa potekajo boji. Začasna vlada nima svoje vojske ali policije. Za pomoč naproša enote Afriške unije in enote OZN. V tabeli 6.2 lahko vidimo, da se socialni indikatorji poslabšujejo iz leta v leto (Fund for peace 2009p).

Tabela 6.2: Koliko točk je Somalija zbrala pri posameznih indikatorjih

		Social				Economic		Political/Military					
	Total Score	Demographic Pressures	Refugees & Displaced Persons	Group Grievance	Human Flight	Uneven Development	Economy	Legitimacy of the State	Public Services	Human Rights	Security Apparatus	Factionalized Elites	External Intervention
2006	105.9	9.0	8.1	8.0	7.0	7.5	8.5	10.0	10.0	9.5	10.0	9.8	8.5
2007	111.1	9.2	9.0	8.5	8.0	7.5	9.2	10.0	10.0	9.7	10.0	10.0	10.0
2008	114.2	9.8	9.8	9.5	8.3	7.5	9.4	10.0	10.0	9.9	10.0	10.0	10.0
2006 to 2007	▲	▲	▲	▲	▲	◀▶	▲	◀▶	◀▶	▲	◀▶	▲	▲
2007 to 2008	▲	▲	▲	▲	▲	◀▶	▲	◀▶	◀▶	▲	◀▶	◀▶	◀▶

Vir: Fund for peace (2009p).

6.2.2 Primeri terorističnih organizacij na ozemlju Somalije

Na ozemlju Somalije je bilo zaznanih 5 terorističnih organizacij, od tega sta še vedno aktivni samo Al-Lttihaad al-Islami in Al-Qaeda (Start 2009u).

6.2.2.1 Al-Lttihaad al-Islami

Al-Lttihaad al-Islami je teroristična organizacija, ki je poznana še pod imenoma Islamistična unija in Islamistična enotnost. Ustanovljena je bila konec 80. let prejšnjega stoletja. Deluje na ozemlju Somalije, Kenije in Etiopije. Finnačna sredstva organizacija pridobiva predvsem od donatorjev na Bližnjem vzhodu in podpornikov iz držav zahodne Evrope. Al-Lttihaad al-

Islami je fundamentalistična teroristična organizacija, ki si prizadeva, da bi ustanovila islamistično državo v Somaliji in Etiopiji. Organizacija je nastala iz več manjših uporniških skupin, katerih glavni cilj je bil strmoglaviti somalijskega diktatorja Mohameda Siada Barro. Delovanje organizacija je pretežno osredotočeno na Somalijo, izpeljala pa je tudi nekaj manjših napadov na etiopske varnostne sile v regiji Ogadon v Etiopiji. Znano je tudi, da je organizacija sodelovala v bombnem napadu leta 1998 na ameriško ambasado. (Glavni organizatorji napada so bili pripadniki Al-Qaede.) Nekateri člani Al-Lttihaad al-Islami imajo še vedno tesen stik z Al-Qaedo. V letu 1990 sta dva dogodka močno oslabila delovanje organizacije. Prvi je bil, ko so etiopske varnostne sile izpeljale zelo uspešen napad na organizacijo, drugega pa predstavlja ustanovitev delno avtonomne države Puntland. Ustanovili so jo lokalni vojskovodje v nekaterih regijah Somalije. Ta delno avtonomna država je prenehala nuditi zatočišče organizaciji Al-Lttihaad al-Islami in postopoma se je število njenih članov zmanjševalo vse do danes znanega števila, to je 2000 članov, ki so povečini razpršeni po manjših celicah (Start 2009d).

6.3 Demokratična republika Kongo

Slika 6.3: Zemljevid Demokratične republike Kongo

Vir: Cia (2009b).

Kongo leži v osrednji Afriki severovzhodno od Angole (glej sliko 6.3). Njegova površina meri 2.267.600 km². V Kongu so bogata nahajališča kobalta, bakra, diamantov, zlata, srebra in urana. Leta 2008 je v državi živelo 66.514.504 prebivalcev. 50 % je bilo rimokatoličanov, 20 % protestantov, 10 % muslimanov ter 20 % drugih veroizpovedi. BDP na prebivalca je leta 2008 znašal 300 ameriških dolarjev (Cia 2009b).

6.3.1 Okoliščine, ki so povzročile, da se je Demokratična republika

Kongo znašla na seznamu šibkih ter propadlih držav

Kongo je multietnična in multilingvistična država. V njej živi kar 254 različnih etničnih in jezikovnih skupin. Država se zadnja leta sooča s konstantnimi spopadi med različnimi klanskimi vodji in vojnimi lordi. Posledica obojega so 4 milijoni žrtev. V določenem obdobju, ko je bilo nasilje zelo intenzivno, se je v konflikt vmešalo kar sedem sosednjih držav. Analitiki so to vojno poimenovali kar afriška svetovna vojna. Kongo se, prav tako kot Somalija, sooča z velikim populacijskim pritiskom, saj je kar 48 % prebivalstva starega manj kot 15 let, narodni prirastek pa je kar 3,3 %. Trenutno proizvodnja hrane in izviri pitne vode ne pokrivajo potreb države, zato se sooča tudi z lakoto. Veliko ljudi v državi umre tudi zaradi slabe zdravstvene oskrbe. V določenih predelih divja državljanska vojna, zaradi česar je veliko prebivalstva razseljenega ali ima status begunca. Čeprav so v Kongu velika nahajališča številnih naravnih bogastev, se denar od prodaje le-teh steka na privatne račune. Kongo sicer beleži 7 % rast BDP, vendar se zaradi nezmožnosti države, da zagotovi varnost, večina tega pozitivnega indikatorja ne prelije na večji del prebivalstva. Državna oblast v Kongu še vedno nima kontrole nad celotnim ozemljem, predvsem to velja za vzhod države, kjer vladajo lokalne oborožene skupine. V tabeli 6.3 lahko vidimo, da so se vrednosti vseh indikatorjev leta 2007 v primerjavi z letom 2006 izboljšale, vendar pa so se že leta 2008 pri socialnih indikatorjih poslabšale (Fund for peace 2009d).

Tabela 6.3: Koliko točk je Demokratična republika Kongo zbrala pri posameznih indikatorjih

		Social				Economic		Political/Military					
	Total Score	Demographic Pressures	Refugees & Displaced Persons	Group Grievance	Human Flight	Uneven Development	Economy	Legitimacy of the State	Public Services	Human Rights	Security Apparatus	Factionalized Elites	External Intervention
2006	110.1	9.5	9.5	9.1	8.0	9.0	8.1	9.0	9.0	9.5	9.8	9.6	10.0
2007	105.5	9.4	8.9	8.8	7.6	9.1	8.0	8.3	8.7	8.9	9.6	8.6	9.6
2008	106.7	9.6	9.2	8.8	7.9	9.0	8.3	8.3	9.1	8.9	9.6	8.6	9.4
2006 to 2007	▼	▼	▼	▼	▼	▲	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼
2007 to 2008	▲	▲	▲	◀▶	▲	▼	▲	◀▶	▲	◀▶	◀▶	◀▶	▼

Vir: Fund for peace (2009d).

6.3.2 Primeri terorističnih organizacij na ozemlju Demokratične republike Kongo

Na ozemlju Demokratične republike Kongo je bilo zaznanih 7 terorističnih organizacij, od tega sta še vedno aktivni le Vojska za osvoboditev Ruande in Lord's odporniška vojska (Start 2009s).

6.3.2.1 Vojska za osvoboditev Ruande

Vojska za osvoboditev Ruande deluje na ozemlju Demokratične republike Kongo in ima več kot 5000 članov. Ustanovljena je bila leta 1994 po genocidu v Ruandi. Do leta 2002 jo je z orožjem in denarjem podpirala Demokratična republika Kongo, zagotavljala pa je tudi urjenje njenih pripadnikov. Dogodki, ki so privedli do ustanovitve teroristične organizacije, so se začeli nekaj desetletij prej. Povod za ustanovitev Vojske za osvoboditev Ruande ima korenine v medetničnem konfliktu v Ruandi. Do konflikta je prišlo med dvema avtohtonima etničnima skupinama: Tutsiji in Hutujci. Hutujci so v Ruandi večinska etnična skupina, saj štejejo 84 % vseh prebivalcev, Tutsiji pa predstavljajo 15 %. Hutujci so leta 1959 vrgli z oblasti takratnega kralja, ki je predstavljal manjšinske Tutsije. Po prevzemu oblasti s strani Hutujcev je bilo na tisoče Tutsijev ubitih, približno 150.000 pa jih je našlo zatočišče v sosednjih državah. Njihovi otroci so sčasoma ustanovili uporniško skupino, ki so jo imenovali Ruandska domoljubna fronta. Leta 1990 je ta uporniška skupina v Ruandi zanetila državljansko vojno. Hutujski režim je izvajal genocid, v katerem je bilo ubitih 800.000 Tutsijev in Hutujcev. Genocid so

izpeljale oborožene sile Ruande in vladna milica. Kljub genocidu je julija 1994 Tutsijem uspelo prevzeti oblast v Ruandi. Po zamenjavi oblasti so se izvajalci genocida, nekdanji pripadniki vojske in vladne milice, bali maščevanja. Zbežali so v Demokratično republiko Kongo, kjer so ustanovili Vojsko za osvoboditev Ruande. Cilj novoustanovljene organizacije je bil strmoglaviti tucijski režim v Ruandi in vzpostaviti vladno Hutujev. Avgusta 1998 sta tako Ruanda kot tudi Uganda podpirali upornike, ki so se borili proti vladi Demokratične republike Kongo. Posledično pa je Demokratična republika Kongo urila in z orožjem in denarjem podpirala Vojsko za osvoboditev Ruande. V zameno za to podporo se je Vojska za osvoboditev Ruande borila proti upornikom. Organizacija si je tako zagotovila vir financiranja za doseg svojega končnega cilja, vzpostaviti oblast Hutujcev v Ruandi. Vojska za osvoboditev Ruande je bila obtožena, da je leta 1999 ubila več civilistov, med njimi tudi tuje turiste. Leta 2001 se je začela povezovati z drugimi terorističnimi organizacijami v regiji, tudi takimi, ki niso hutujske (Start 2009h).

6.4 Libanon

Slika 6.4: Zemljevid Libanona

Vir: Cia (2009č).

Libanon leži na Bližnjem vzhodu, je sredozemska država. Na jugu meji na Izrael, na vzhodu in severu pa na Sirijo (glej sliko 6.4). Obsega 10.230 km² in ima nahajališča železove rude. Pomembno je tudi, da ima presežke sladke vode v regiji, kjer te sicer primanjkuje. Leta 2008 je Libanon imel 3.971.941 prebivalcev, od katerih je 60 % muslimanov, 39 % pa kristjanov. BDP na prebivalca je leta 2008 znašal 11.100 ameriških dolarjev, brezposelnost je bila istega leta 9,2 % (Cia 2009č).

6.4.1 Okoliščine, ki so povzročile, da se je Libanon znašel na seznamu šibkih ter propadlih držav

Po ustavi iz leta 1926 se oblast v Libanonu deli proporcionalno glede na religijo. Vsaka priznana religija ima svoj pravni sistem, ki se lahko uporablja v okviru družinskega prava. Kljub temu da se je število muslimanov od sprejetja ustave v državi povečalo in zdaj predstavljajo večino, imajo glavne oblastne pozicije v rokah katoličani. Zaradi tega je v Libanonu kar šestnajst let divjala državljanska vojna, vse od leta 1990. Libanon se še danes sooča z napadi svojih sosed, Izraela in Sirije, in z notranjimi spopadi med muslimanskimi skrajneži Hezbolaha in »zahodno« usmerjeno vlado. Državo pestijo predvsem demografski pritiski in pritiski beguncev iz Palestine in Iraka. Zaradi nenehnih spopadov sta uničena tako gospodarstvo kot tudi civilna infrastruktura. Na jugu države »vlada« Hezbolah, državna oblast pa s tem izgublja svojo suverenost nad celotnim ozemljem. Hezbolah svojim podpornikom zagotavlja bolnišnice in izobraževalni sistem in zato lahko rečemo, da deluje kot »država v državi«. Hezbolahu večino finančne pomoči pošilja Iran. V tabeli 6.4 lahko vidimo, da so se razmere leta 2008 v primerjavi z letom poprej poslabšale. Vzrok za to so spopadi med religijami in vdori drugih držav. Predvsem pa se Libanon sooča s problemom nereprezentativnosti pripadnikov različnih religij v sistemu vladanja države (Fund for peace 2009g).

Tabela 6.4: Koliko točk je Libanon zbral pri posameznih indikatorjih

		Social				Economic		Political/Military					
	Total Score	Demographic Pressures	Refugees & Displaced Persons	Group Grievance	Human Flight	Uneven Development	Economy	Legitimacy of the State	Public Services	Human Rights	Security Apparatus	Factionalized Elites	External Intervention
2006	80.5	6.8	4.3	7.8	7.0	6.8	5.3	6.4	5.0	6.8	7.5	8.3	8.5
2007	92.4	6.9	8.6	9.0	7.0	7.1	6.3	7.3	6.4	7.0	9.0	8.8	9.0
2008	95.7	7.2	9.0	9.4	7.1	7.4	6.3	8.0	6.7	7.0	9.3	9.4	8.9
2006 to 2007	▲	▲	▲	▲	◀▶	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲
2007 to 2008	▲	▲	▲	▲	▲	▲	◀▶	▲	▲	◀▶	▲	▲	▼

Vir: Fund for peace (2009g).

6.4.2 Primeri terorističnih organizacij na ozemlju Libanona

Na ozemlju Libanona je bilo zaznanih 54 terorističnih organizacij. Med njimi so še vedno aktivne naslednje: Al-Qaeda, Asbat al-Ansar, Hezbollah, Japonska rdeča armada, Jund al-Shan, Ljudska fronta za osvoboditev Palestine - glavno poveljstvo, Palestinska osvobodilna fronta, Palestinski islamistični džihad, Takfir wa Hijra (Start 2009t).

6.4.2.1 Hezbollah

Hezbollah je teroristična organizacija, ki deluje na ozemlju Libanona od leta 1982 dalje. Ima več kot 1000 članov. Finančna sredstva prejema od Sirije in Irana ter donatorjev iz celega sveta. Hezbollah v arabščini pomeni »Božja stranka« in je krovna organizacija večim radikalnim šiitskim²⁶ skupinam in organizacijam, ki dobivajo finančno pomoč od Irana. Hezbollah je ustanovil isamski duhovnik, ki se je šolal v Iranu. Na začetku je organizacija združevala več libanonskih islamističnih skupin, ki so se bojevale proti izraelskim napadom na Palestinsko osvobodilno gibanje. Izrael je napade izvajal 1982. leta, njegov cilj pa je bil uničiti učne centre Palestinskega osvobodilnega gibanja. Hezbollah je kmalu postal učinkovita bojna skupina predvsem po zaslugi finančnega sponzoriranja, pomoči v orožju ter urjenja s strani iranskega revolucionarnega korpusa, ki je deloval v Libanonu. Organizacija je razvila

²⁶ Šiiti so druga največja veja islama. Poglavitna značilnost šiitov je, da verjamejo, da je Mohamed določil za svojega naslednika Ali ibn Abi Taliba, ki je zato njihov imam. Imam ima po verovanju šiitov največjo duhovno oblast. Največja skupina med muslimani so suniti, ki verjamejo, da so bili prvi nasledniki Mohameda štirje kalifi in da Bog ni imenoval Mohamedovega naslednika, zato ga morajo izvoliti (Wikipedia 2009c).

svoje učne centre v dolini Bekaa in po drugih predelih Libanona. Svoje pripadnike in pripadnike drugih terorističnih organizacij so usposabljali za izvajanje atentatov, ugrabitev, samomorilskih napadov ter partizanskega načina bojevanja. V zgodnjih letih delovanja je organizacija promovirala samomorilske napade kot učinkovito teroristično taktiko. Aprila 1983 so pripadniki Hezbolaha raztreli kombinirano vozilo polno eksploziva pred ambasado ZDA v Bejrutu, pri čemer je bilo ubitih 58 ljudi. Istega leta je Hezbollah izpeljal še dva večja napada s tovornimi vozili polnimi eksploziva. Ubiti so bili pripadniki mirovnih sil: 241 iz ZDA in 58 iz Francije. Napadi na ambasado ZDA in pripadnike mirovnih sil so vplivali na odločitev, da so se oborožene sile ZDA umaknile iz Libanona. Hezbollah je v osemdesetih letih prejšnjega stoletja na ozemlju Libanona izpeljal tudi več ugrabitev »zahodnjakov«, za katere so zahtevali odkupnine v denarju ali orožju. Domneva se, da Hezbollah deluje tudi v drugih državah sveta. Tako so njegovim pripadnikom očitali tudi ugrabitev potniškega letala leta 1985, na katerem so teden dni zadrževali 39 Američanov. Prav tako so Hezbolahu pripisali odgovornost za bombni napad leta 1992 na izraelsko veleposlaništvo v Argentini in napad leta 1994 na Židovski kulturni center v Buenos Airesu. Leta 1996 je organizacija izvedla bombni napad na stanovanjsko sosesko v Saudski Arabiji, pri čemer so ubili 19 Američanov. Maja 2000 se je Izrael zaradi finančnih razlogov odločil, da se bo umaknil iz južnega Libanona. Umik je Hezbollah razglasil za zmago in na ozemlju, ki ga je prej zasedal Izrael, ustanovil navidežno državo v državi. Od leta 2000 se je Hezbollah iz teroristične organizacije razvil v pravo bojno skupino, ki naj bi štela 1000 vojakov in dodatno še od 3000 do 10.000 rezervistov. Hezbollah prejema finančno pomoč iz Irana. Predvideva se, da znaša okoli 100 milijonov ameriških dolarjev letno. Iz Irana prihaja tudi pomoč v orožju: več tisoč raket Katjuša in drugih kosov orožja. Leta 2006 so pripadniki Hezbolaha na ozemlju Izraela ugrabili dva izraelska vojaka, 8 pa so jih ubili. Povračilni ukrep Izraela je bila masovna bombna akcija. Z njo je želel uničiti Hezbollahovo infrastrukturo in vojsko. 11. avgusta 2006 je bilo podpisano premirje med Izraelom, Libanonom in Hezbollahom. Pogajanja o razorožitvi Hezbolaha pa še potekajo. Hezbollah ne odstopi od svojih ciljev: ustanovitev šiitske teokracije v Libanonu, uničiti Izrael in zahodni vpliv na Bližnjem vzhodu. Odkar je Hezbollah prisoten v Libanonu, ni samo profesionaliziral svoje vojske, temveč se je tudi vpel v politično in socialno življenje države. Trenutno ima celo svoje predstavnike v parlamentu. Zavzema se za izvolitev takšnega predsednika države, ki bo podpiral njegov boj proti Izraelu. Na jugu Libanona še vedno financira bolnišnice in šole, ima pa tudi svojo radijsko in televizijsko postajo, ki v svojih oddajah črni ZDA. Zaradi vpetosti Hezbolaha v socialno in predvsem v politično življenje v Libanonu poteka v mednarodni skupnosti razprava o njegovi klasifikaciji:

ali ga uvrstiti med teroristične organizacije ali ne. Če bi bil klasificiran kot teroristična organizacija, njegovi člani ne bi smeli potovati v tujino ali zbirati finančnih sredstev. Med teroristične organizacije ga že uvrščajo: ZDA, Kanada in Izrael. Avstralija in Velika Britanija delita Hezbollah na dva dela: varnostni in politični. Za Rusijo pa Hezbollah ni teroristična organizacija (Start 2009i).

6.4.2.2 Palestinska osvobodilna fronta

Palestinska osvobodilna fronta je teroristična organizacija, ki deluje na ozemlju Iraka, Libanona, Libije in Tunizije. Finančno pomoč dobiva od Libije, v času režima Sadama Huseina pa jo je prejela tudi od Iraka. Organizacija je bila ustanovljena leta 1959 pod vodstvom Ahmeda Jibrija. V svoji zgodovini se je večkrat preoblikovala: pridruževala se je drugim terorističnim organizacijam, delila pa se je tudi na manjše dele s specifičnimi cilji. Kljub različnim ciljem so vsi manjši deli delovali pod istim imenom, imeli pa so tudi skupen cilj: uničiti Izrael. Napade na Izrael so izvajali predvsem iz južnega Libanona. Frakcija organizacije, ki je delovala v Tuniziji, je izvedla najbolj prepoznaven napad organizacije. Leta 1985 so ugrabili italijansko potniško ladjo Achille Laura in ubili starejšega ameriškega Juda. Po razpletu ugrabitve frakcija ni več uživala gostoljubja Tunizije in si je zato poiskala zatočišče v Iraku. Druge frakcije organizacije so izvajale teroristične napade na Izrael v 80. in 90. letih prejšnjega stoletja. Pri napadih so uporabljali zelo edinstvene metode: jadralna padala in pomorske enote. Po napadu na ZDA, 11. septembra 2001, je vodja organizacije naznanil, da je palestinski boj za svoje ozemlje ločen od Al-Qaedine svete vojne (Start 2009n).

6.4.2.3 Asbat al-Ansar

Asbat al-Ansar je sunitska ekstremna teroristična organizacija, ki deluje v Libanonu. Ustanovljena je bila v poznih osemdesetih ali zgodnjih devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Predvideva se, da ima manj kot 300 članov in da jo finančno podpirajo Al-Qaeda in podobne organizacije. Člani organizacije so večinoma palestinski begunci, ki so nastanjeni v Ayn al-Hilwah begunskem taborišču na jugu Libanona. Asbat al-Ansar se povezuje z Al-Qaedo in ostalimi sunitskimi ekstremnimi organizacijami. V palestinskih begunskih taboriščih v Libanonu in Siriji so zelo ugodni pogoji za delovanje teroristične organizacije. Medtem ko Hamas, Hezbollah in Al-Fatah dominirajo v begunskih taboriščih in rekrutirajo svoje člane, deluje Asbat al-Ansar na obrobju in rekrutira posameznike, ki so oddaljeni od večjih

terorističnih skupin. Ideologija organizacije temelji na salafizmu, ki je veja islama, njeni pripadniki verjamejo v čisto interpretacijo korana in islamskega prava. Organizacija nasprotuje Izraelu, Zahodu in drugim verskim skupinam v Libanonu, na primer kristjanom, ter si prizadeva, da bi ustanovila sunitško islamistično državo Libanon. Organizacija je bila v začetku delovanja zadolžena za »lahke« napade, kot so napadi na nočne klube, trgovine in kinomatografe. Napadala pa je tudi rivalske militantne in verske voditelje, vključno s suniti, ker so bili po njihovem mnenju preveč moderni. Leta 1991 so pripadniki rivalske skupine Al-Fatah ubili ustanovitelja organizacije Asbata al-Ansarja. Konec devetdesetih let prejšnjega stoletja, ko si je zagotovila podporo Al-Qaede, je začela napadati »težke« cilje, ki so bili večjega pomena. Leta 1999 so ubili 4 libanonske sodnike, solidarnost s čečenskimi uporniki pa so izrazili tako, da so raketirali rusko veleposlaništvo v Libanonu. Leta 2004 so večkrat poskušali izvesti atentat na ameriškega veleposlanika, neuspešni pa so bili tudi napadi na italijansko veleposlaništvo, ukrajinski konzulat in libanonske vladne predstavnike. Organizacijo še obtožujejo za več bombnih napadov na restavracije s hitro hrano v Libanonu. Asbat al-Ansar se z Al-Fatahom bori za prevzem nadzora nad begunskim taboriščem Ayn al-Hiwak. Kljub majhnosti velja Asbat al-Ansar za nevarno teroristično organizacijo. Njene ambicije so razširiti svoje delovanje v Sirijo, Irak in Izrael (Start 2009p).

Organizacija naj bi decembra 2005 z raketami Katjuša napadala severne predele Izraela. Njeni člani so se tudi borili proti koalicijskim silam v Iraku, ubitih je bilo več njenih članov. Organizacija še naprej načrtuje napade na koalicijske sile v Iraku in na predstavnike mednarodnih sil UNIFIL²⁷ v Libanonu (United States Department of State Publication Office of the Coordinator for Counterterrorism 2008, 272).

²⁷ UNIFIL je kratica za operacijo OZN v Libanonu in pomeni United Nations Interim Force in Lebanon. Misijo je leta 1978 ustanovil Varnostni svet. Misija od leta 2006 pomaga libanonskim oblastem, da bi zagotovila mir in nadzor nad južnim Libanom (United Nations 2009c).

6.5 Pakistan

Slika 6.5: Zemljevid Pakistana

Vir: Cia (2009d).

Pakistan leži v južni Aziji ob Arabskem morju, na vzhodu meji na Indijo, na zahodu na Iran ter Afganistan in na severu na Kitajsko (glej sliko 6.5). Meri 778.720 km², med naravnimi bogastvi velja omeniti velike zaloge zemeljskega plina in bakra. Leta 2008 je v njem živel 176.242.949 prebivalcev, 95 % je muslimanov. BDP na prebivalca je leta 2008 znašal 2.600 ameriških dolarjev, stopnja brezposelnosti pa je istega leta bila samo 7,4 % (Cia 2009d).

6.5.1 Okoliščine, ki so povzročile, da se je Pakistan znašel na seznamu šibkih ter propadlih držav

V Pakistanu sta dve večji verski skupini suniti in šiiti. Od nastanka države leta 1947 med njima tli napetost, ki občasno preraste v oborožene spopade. Od osamosvojitve države je nemirno tudi v pokrajini Kašmir. Ta je predmet spora z Indijo in zato v njej od časa do časa pride do oboroženih spopadov. Pakistanska oblast se, predvsem na severozahodu države, bori z radikalnimi uporniki, ki povzročajo nestabilnost vlade in regije. Pakistan ima 37 % prebivalcev mlajših od 15 let, kar pomeni velik demografski pritisk. Iz Afganistana se je vanj zateklo več milijonov beguncev, ki prav tako obremenjujejo državo. 24 % vseh prebivalcev

živi pod pragom revščine, letna inflacija je leta 2008 znašala 11 %. Pakistan je velik prejemnik tuje pomoči. Največ je dobi iz ZDA z namenom, da bi se bojeval proti teroristom. Teroristični skrajneži delujejo predvsem ob meji z Afganistanom. Teroristična dejanja pa so bila uporabljena tudi za uboj predsedniške kandidatke opozicijske stranke, Benazir Buto, ki je kandidirala proti nekdanjemu vojaškemu generalu, ki se je povzpел na oblast s pučem. V tabeli 6.5 lahko vidimo, da so se razmere v državi leta 2008 v primerjavi z letom 2007 poslabšale (Fund for peace 2009k).

Tabela 6.5: Koliko točk je Pakistan zbral pri posameznih indikatorjih.

		Social				Economic		Political/Military					
	Total Score	Demographic Pressures	Refugees & Displaced Persons	Group Grievance	Human Flight	Uneven Development	Economy	Legitimacy of the State	Public Services	Human Rights	Security Apparatus	Factionalized Elites	External Intervention
2006	103.1	9.3	9.3	8.6	8.1	8.9	7.0	8.5	7.5	8.5	9.1	9.1	9.2
2007	100.1	8.2	8.5	9.0	8.1	8.5	5.8	8.7	7.1	8.7	9.5	9.5	8.5
2008	103.8	8.0	8.6	9.5	8.1	8.8	6.2	9.5	7.1	9.5	9.6	9.8	9.1
2006 to 2007	▼	▼	▼	▲	◀▶	▼	▼	▲	▼	▲	▲	▲	▼
2007 to 2008	▲	▼	▲	▲	◀▶	▲	▲	▲	◀▶	▲	▲	▲	▲

Vir: Fund for peace (2009k).

6.5.2 Primeri terorističnih organizacij na ozemlju Pakistana

Na ozemlju Pakistana je bilo zaznanih 32 terorističnih organizacij, od tega so še vedno aktivne naslednje: Al-Qaeda, Baloch osvobodilna vojska, Harakat ul-Jihad-i-Islami, Harakat ul-Mujahidin, Hizb-L Islami Gulbuddin, Hizbul Mujahideen, Islamistično gibanje za Uzbekistan, Jaish-e-Mohammad, Jamiat ul-Mujahedin, Lashkar-e-Jhangvi, Lashkar-e-Taiba, Sipah-e-Sahaba/Pakistan (Start 2009u).

6.5.2.1 Islamistično gibanje za Uzbekistan

Islamistično gibanje za Uzbekistan je teroristična organizacija, ki deluje na ozemljih Afganistana, Irana, Kazahstana, Kirgizistana, Pakistana, Tadžikistana in Uzbekistana. Predvideva se, da ima organizacija manj kot 700 članov. Finančna sredstva pridobiva od Osame bin Ladna in s tihotapljenjem in preprodajo drog med Afganistanom in centralno

Azijo. Zaščito pa ji nudijo Talibani. Islamistično gibanje za Uzbekistan je bilo ustanovljeno leta 1998 z namenom, da bi ustanovili islamistično državo Uzbekistan. Z leti je organizacija spremenila cilje in si trenutno prizadeva ustanoviti islamistično državo v celotni centralni Aziji na ozemlju, ki je nekdanj pripadalo Turkistanu. Islamistična država naj bi obsegala ozemlje Uzbekistana, Kirgizistana, Tadžikistana, Kazahstana, Turkmenistana in kitajsko provinco Xinxiang. Teroristična organizacija že deluje na omenjenih ozemljih ali pa si prizadeva za to. Člani organizacije so večinoma iz Uzbekistana in sosednjih držav centralne Azije. Organizacija je v zavezništvu z Al-Qaeda, od nje dobiva tudi finančno pomoč, v zameno pa izvaja napade na novo afganistansko vlado in koalicijske sile v Afganistanu. Prevezela je del ideologije Al-Quaede in zato izvaja napade na diplomatska predstavništva ZDA v centralni Aziji (Start 2009j).

Po ameriški okupaciji Afganistana Islamistično gibanje za Uzbekistan sicer usmerja svoje napade predvsem na ameriške in koalicijske vojake v Afganistanu. Aktivna pa ostaja tudi v preostali centralni Aziji. Avgusta 1999 so pripadniki organizacije ugrabili štiri japonske geologe in osem kirgizijskih vojakov. Avgusta 2000 so ugrabili štiri ameriške alpiniste. Islamistično gibanje za Uzbekistan je odgovorno za bombni napad v Bišketu, decembra 2002, in Oshu, maja 2003, ko je bilo ubitih 8 ljudi. Maja 2003 so kirgizijske varnostne sile prestregle napad na ambasado ZDA in bližnji hotel v Bišketu. Novembra leta 2004 so organizacijo obtožili bombnega napada na mesto Osh v Kirgiziji, kjer je bil ubit en policist in en terorist. Leta 2005 so tadžikistanske varnostne sile aretirale več pripadnikov organizacije (United States Department of State Publication Office of the Coordinator for Counterterrorism 2008, 283).

6.5.2.2 Jaish-e-Mohammed

Jaish-e-Mohammed je fundamentalistična teroristična organizacija, ki deluje izven Pakistana. Leta 2000 jo je ustanovil Maulana Masood Azhar in ima več kot 100 članov. Organizacija je svoja sredstva pridobivala s časopisnimi oglasi in s pozivi na plakatih. Iz strahu pred zaplenbo finančnih sredstev v bankah, kar bi lahko odredila pakistanska vlada, je denar investirala v podjetja, nepremičnine in trgovino. Maulana Masood Azhar je ob ustanavljanju organizacije dobival pomoč tudi od talibanskega režima v Afganistanu, Osame bin Ladna in več sunitskih verskih šol. Leta 1994 so Maulana Masood Azhar aretirali in ga obsodili na zaporno kazen, vendar so ga leta 1999 izpustili v zameno za 155 talcev na ugrabljenem indijskem letalu. Kmalu po izpustitvi je Azhar ustanovil Jaish-e-Mohammed in odpotoval v

Afganistan, kjer se je sestal z Osamo bin Ladnom. Da bi pridobil borce, ki bi se borili v Kašmirju proti Indiji, je Azhar organiziral naborniška srečanja po vsem Pakistanu. Naborniška srečanja je prenašala državna javna televizija v Pakistanu. Od decembra 2002 je Azhar v hišnem priporu v Pakistanu. To se je zgodilo potem, ko je pakistanski predsednik prepovedal delovanje organizacije in januarja 2002 zamrznil njihova finančna sredstva (Start 2009k).

Pripadniki Jaish-e-Mohammed so bili obtoženi za več samomorilskih bombnih napadov z avti v Kašmirju, vključno s samomorilskim napadom oktobra 2001 na zgradbo zakonodajne skupščine Jamuna in Kašmirja, v katerem je bilo ubitih več kot 30 ljudi. Indijska vlada je javno obtožila teroristični organizaciji Jaish-e-Mohammed in Lashker e-Tayyiba, da sta decembra 2001 izvedli napad na indijski parlament in ubili 9 ter ranili 18 ljudi. Pakistanske oblasti domnevajo, da so bili pripadniki organizacije povezani s protikrščanskimi napadi leta 2002 v Islamabadu, Murreji in Taxili. Med ubitimi sta bila dva Američana. Leta 2006 je teroristična organizacija prevzela odgovornost za več napadov, med drugim tudi za uboj več indijskih policistov v indijsko-kašmirski administrativni prestolnici Srinagar (United States Department of State Publication Office of the Coordinator for Counterterrorism 2008, 284).

6.5.2.3 Lashkar-e-Jhangvi

Lashkar-e-Jhangvi je teroristična organizacija, ki deluje na ozemlju Indije in Pakistana. Ustanovljena je bila leta 1996 in ima manj kot 300 članov. Finančna sredstva prejema od premožnih dobrotnikov iz Karačija. Velja za eno najbolj molčečih terorističnih sekt v Pakistanu. Lashkar-e-Jhangvi ima močne vezi z Al-Qaedo in naj bi s še dvema drugima terorističnima skupinama tvorila pakistansko krilo Al-Qaede. V varni hiši organizacije, v Karačiju so septembra 2002 odkrili tri kemične laboratorije. Po mnenju pakistanskih oblasti organizacija sama ni sposobna vzdrževati in predelovati cianida in drugih nevarnih kemičnih spojin. Predvideva se, da naj bi pripadniki Al-Qaede skupaj s pripadniki Lashkar-e-Jhangvi preselili skladišča kemičnih spojin in zaloge zlata iz Afganistana v Pakistan, od koder naj bi tudi vodili operacije. Lashkar-e-Jhangvi si prizadeva, da bi Pakistan na nasilen način spremenili v sunitsko državo. Kot nasprotniki šiitov naj bi bili odgovorni za več napadov na šiitske verske predstavnike in vidnejše politične osebnosti. Organizacija je izpeljala več napadov na Iran v Pakistanu in prevzela odgovornost za uboj štirih ameriških naftnih delavcev v Karačiju leta 1997. Leta 1999 so poskušali izpeljati atentat na takratnega

pakistanskega premiera Naweza Sharifa. Januarja 2002 pa naj bi organizacija sodelovala pri ugrabitvi in uboju ameriškega novinarja (Start 2009l).

6.6 Irak

Slika 6.6: Zemljevid Iraka

Vir: Cia (2009c).

Irak leži na Bližnjem vzhodu med Iranom, Turčijo, Sirijo, Saudsko Arabijo in Kuvajtom. Do odprtega morja ima dostop skozi Perzijski zaliv (glej sliko 6.6). Površina Iraka meri 432.162 km². Ima veliko zemeljskega plina in nafte. Leta 2008 je imel 28.221.180 prebivalcev, med njimi je bilo 97 % muslimanov. BDP na prebivalca je leta 2008 znašal 4.000 ameriških dolarjev, brezposelnost pa je istega leta znašala 18,2 % (Cia 2009c).

6.6.1 Okoliščine, ki so povzročile, da se je Irak znašel na seznamu šibkih ter propadlih držav

Prebivalci Iraka so po etnični pripadnosti Arabci (75 % - 80 %) in Kurdi (15 % - 20 %). Državo že več let pestijo razni spopadi. Konflikt med Irakom in Iranom je trajal kar 8 let in je bil eden najbolj krvavih konfliktov v sodobnem času. Končal se je s »porazom« obeh strani. Dve leti kasneje je Irak napadel Kuvajt in se leta 1991 zapletel v vojno z ZDA. Po podpisu premirja med Irakom in ZDA se napetosti med državama niso pomirile, kvečjemu so se

povečevale. Zaradi nespoštovanja premirja in ker Irak ni brezpogojno dovolil nadzora inšpektorjev OZN nad orožjem za množično uničenje, so ZDA leta 2003 skupaj z zavezniki ponovno napadle Irak in strmoglavile takratno vodstvo. Napetosti med Arabci in Kurdi se kljub strmoglavljenju predsednika Iraka niso končale. Razplamtele so se celo nove napetosti med suniti in šiiti, ki so po mnenju nekaterih prerasle v državljansko vojno. Zaradi nenehnih spopadov se Irak sooča z velikim številom razseljenih prebivalcev in beguncev, ki obremenjujejo tudi sosednje države. Irak se je soočil z begom možganov in nastopilo je pomanjkanje ljudi za vodstvene funkcije v državi. V proračunu nafta predstavlja kar 95 % prihodka, vendar država njegov večji del namenja zagotavljanju varnosti, ne pa izgradnji prepotrebne civilne infrastrukture. Med obema verskima skupnostima, večinskimi suniti in manjšinskimi šiiti, vlada veliko nezaupanje. Do spopadov prihaja predvsem zato, ker so eni prepričani, da jim drugi hočejo škodovati in jih zato imajo za sovražnike. V državi so bile izvedene številne reforme na pravnem področju. Vseeno pa je korupcijo moč srečati na vseh ravneh: tako v parlamentu kot tudi v sodni veji oblasti. Pogoste so tudi ugrabitve. V tabeli 6.6 lahko vidimo, da se razmere v treh letih še niso veliko spremenile na bolje in da nekateri indikatorji kažejo celo poslabšanje. Slabe varnostne razmere in napetosti med šiiti in suniti pa izkoriščajo teroristične organizacije za rekrutiranje novih članov (Fund for peace 2009f).

Tabela 6.6: Koliko točk je Irak zbral pri posameznih indikatorjih

	Social				Economic		Political/Military						
	Total Score	Demographic Pressures	Refugees & Displaced Persons	Group Grievance	Human Flight	Uneven Development	Economy	Legitimacy of the State	Public Services	Human Rights	Security Apparatus	Factionalized Elites	External Intervention
2006	109.0	8.9	8.3	9.8	9.1	8.7	8.2	8.5	8.3	9.7	9.8	9.7	10.0
2007	111.4	9.0	9.0	10.0	9.5	8.5	8.0	9.4	8.5	9.7	10.0	9.8	10.0
2008	110.6	9.0	9.0	9.8	9.3	8.5	7.8	9.4	8.5	9.6	9.9	9.8	10.0
2006 to 2007	▲	▲	▲	▲	▲	▼	▼	▲	▲	◀▶	▲	▲	◀▶
2007 to 2008	▼	◀▶	◀▶	▼	▼	◀▶	▼	◀▶	◀▶	▼	▼	◀▶	◀▶

Vir: Fund for peace (2009f).

6.6.2 Primeri terorističnih organizacij na ozemlju Iraka

Na ozemlju Iraka je bilo zaznanih 74 terorističnih organizacij, od tega so še vedno aktivne naslednje: Abu Nidal Organization, Al-Qaeda organizacija v deželi dveh rek, Ansar al-Islam,

Ansar al-Sunnah vojska, Kurdistan Freedom Hawks, Mujahedin-e-Khalg in Palestinska osvobodilna fronta (Start 2009š).

6.6.2.1 Organizacija Abu Nidal

Abu Nidal je teroristična organizacija, ki deluje na ozemljih Iraka, Libije in Sirije. Nastala je z odcepitvijo od Palestinske osvobodilne fronte, ko so nekateri predlagali ustanovitev Palestinske nacionalne oblasti. Organizacija je bila ustanovljena 22. novembra 1974. Vodja Abu Nidal je verjel, da je edini sprejemljiv cilj delovanja organizacije totalna osvoboditev Palestinev. Ta cilj pa je moč doseči le z oboroženim bojem. Abu Nidal je javno nasprotoval obema državam, tako Izraelu kot ZDA. Trdil je, da Izrael brez podpore ZDA ne bi mogel obstajati. Obsojal pa je tudi arabske voditelje, ki so podpirali ali sodelovali z Izraelom in ZDA. Tarče napadov organizacije Abu Nidal so tako bili Izrael, ZDA in arabski voditelji, ki so podpirali ZDA. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja so teroristični strokovnjaki razglasili organizacijo za najnevarnejšo teroristično organizacijo na svetu. Zaradi ekstremne paranoje in nenehnih notranjih čistk je organizacija sčasoma izgubila svojo moč in sloves. Na svojem vrhuncu je imela približno 400 članov, vendar se je njihovo število zmanjševalo od osemdesetih let prejšnjega stoletja, potem ko je bila v Južni Ameriki večina članov aretiranih. Od takrat dalje tudi ni znano, da bi organizacija napadla kakšne zahodne cilje. Avgusta 2002 so iraške oblasti trdile, da je vodja organizacije storil samomor, vendar se domneva, da naj bi Saddam Husein ukazal uboj vodje organizacije. Nekateri pa celo dvomijo, da je Abu Nidal zares mrtev. Ostalo vodstvo organizacije je javno oznanilo, da s smrtjo ustanovitelja organizacija še ni umrla in da bo izbrano novo vodstvo. Vendar je možnost, da bi se skupina reaktivirala, majhna. V času največje moči organizacije je ta dobivala finančno pomoč s strani iraške, sirijske in libijske vlade (Start 2009c).

V »zlatih letih« teroristične organizacije je ta izpeljala več različnih napadov v kar 20 državah sveta. Med večje napade sodijo: napad na rimskem in dunajskem letališču leta 1985, napad na sinagogo Neve Shalom v Istanbulu, ugrabitev potniškega letala letalske družbe Pan Am v Karačiju leta 1986 in napad na potniško ladjo v Grčiji leta 1988. Organizaciji tudi pripisujejo atentat na voditelje Palestinske osvobodilne organizacije v Tunisu leta 1991 (United States Department of State Publication Office of the Coordinator for Counterterrorism 2008, 268).

6.6.2.2 Al-Qaeda organizacija v deželi dveh rek

Al-Qaeda organizacija v deželi dveh rek je teroristična organizacija, ki deluje na ozemlju Iraka in Jordanije. Znana je tudi pod imenom Al-Qaeda v Iraku. Ustanovljena je bila 20. oktobra 2004. Organizacijo vodi Abu Musab Zarqavi. Ta trdi, da je njegova organizacija center džihada v Iraku. Ta oznanitev je prišla, ko je Zarqavi formalno prisegel zavezništvo z al-Qaedo. Cilji organizacije v Iraku so strmoglaviti začasno iraško vlado in ustanoviti islamistično državo. Organizacija je dnevno odgovorna za napade na ameriške in iraške varnostne sile. Na dan izpelje tudi po več napadov hkrati. Pri svojem delovanju uporablja več taktik napadov: napadi z RPG na oklepna vozila, partizanski napadi z oboroženimi militanti, samomorilski napadi ter ugrabitve in obglavljanje tujcev. Svojo krutost je organizacija pokazala maja 2004, ko je na video posnela obglavljanje ameriškega državljana, ki je delal v Iraku. Odkar je oznanila zvestobo Al-Qaedi se organizacija takšnim potezam izogiba. Predvideva se, da večina novih članov prihaja iz vrst sunitov, saj so tarča napadov predvsem šiiti, ki veljajo za pro-ameriške in jih označujejo za izdajalce vere. Teroristična organizacija Kurde označuje za »trojanskega konja«, ki bo omogočil židovsko infiltracijo v iraško ekonomijo. Organizacija je prevzela odgovornost za tri bombne napade na hotelska poslopja v Jordaniji, tedaj so ubili 67 ljudi, več kot 150 pa jih je bilo ranjenih. Drugi mož Al-Qaede je dejanja ostro obsodil in po mnenju poznavalcev naj bi se organizacija odslej osredotočala le na cilje znotraj Iraka. V pismu, ki ga je Zarqavi pisal Bin Ladnu, koalicijske sile pa so ga prestregle, Zarqavi omenja več problemov, s katerimi se bo organizacija soočala v prihodnjih letih. Med drugim opozarja, da bodo njihovi napadi sčasoma, ko se bodo ameriške enote umaknile iz prvih bojnih linij in iz Iraka in jih bodo zamenjale iraške varnostne sile, izgledali kot protiiraški in ne več kot protikoalicijski. V pismu je Zarqavi tudi omenil, da ima organizacija probleme s pridobivanjem lokalnih članov, ker se suniti niso pripravljeni žrtvovati za cilje organizacije. Starih izkušenih borcev organizacije pa je premalo, da bi lahko izpeljali večje in pomembnejše napade. Zarqavi v pismu še navaja, da iraški suniti niso trdni in predani verniki. Z namenom, da bi vzpodbudil sunito za islamizacijo Iraka pa je šiite razglasil za glavne sovražnike. Zarqavi je 23. januarja 2005 komentiral prihajajoče volitve. V nagovoru preko interneta je napovedal krut boj proti demokraciji. Obtožil je ZDA, da vodijo volilno kampanjo v korist šiitom. Povečana prisotnost sunitov na parlamentarnih volitvah 2005 pa je dajala upanje tistim, ki so verjeli, da se nasilje v Iraku lahko zmanjša, če bosta pri vodenju države sodelovali obe strani. Kljub temu se je nasilje po krajšem zatišju v času volitev nadaljevalo. Januarja 2006 je bila organizacija ena izmed šestih terorističnih

organizacij, ki so se združile pod skupnim imenom Muhajadinski Shura svet. Od takrat dalje za vse napade v Iraku, ki jih izpelje Al-Qaeda, odgovornost nosi novoustanovljena organizacija. ZDA so junija 2006 izvedle bombni napad, v katerem je bil Zarqavi ubit. Smrt voditelja organizacije ni pomenila smrti organizacije (Start 2009e).

Al-Qaeda organizacija v deželi dveh rek je prepoznana tudi pod imenom Al-Qaeda v Iraku. Organizacija naj bi imela od 5.000 do 10.000 članov in je tako največja sunitaska ekstremistična skupina. Avgusta 2003 je izvedla v Bagdadu dva napada: samomorilski napad na jordansko ambasado, 12 dni kasneje pa še napad z improviziranim bombnim sredstvom na sedež OZN. Posledica je bila 23 mrtvih, med njimi tudi posebni odposlanec sekretarja OZN Sergio Vieira de Mello. Leta 2004 je organizaciji uspel napad na kavarno, priljubljeno zbirališče iraških izobražencev v Zeleni coni. Ta predel je sicer veljal za varno območje glavnega mesta. V letu 2007 je organizacija prevzela odgovornost za naslednje napade: z avtomobilom bombo na mošejo Al Habbaniyah v februarju, več samomorilskih napadov na šiitske romarje v Al Hillah v marcu in dva samomorilska napada s tovornimi vozili napolnjenimi z razstrelivom na tržnici (United States Department of State Publication Office of the Coordinator for Counterterrorism 2008, 311-312).

6.6.2.3 Ansar al-Sunnah vojska

Ansar al-Sunnah vojska je teroristična organizacija, ki deluje na ozemlju Iraka. Ime teroristične organizacije pomeni »zagovorniki tradicije«. Cilj organizacije je oblikovati islamistično državo na ozemlju Iraka, ki bo temeljila na šeriatskem pravu. Pripadniki organizacije so prepričani, da bodo svoje cilje dosegli samo, če porazijo koalicijske sile in njihove podpornike v državi. Organizacija je prepričana, da je džihad postal obvezen za vse muslimane v Iraku. Člani, ki sestavljajo teroristično skupino, so povečini iraški suniti ter nekdanji operativci Al-Qaede. Tarče napadov so: vojaki koalicijskih sil, pripadniki iraške nacionalne garde, nove iraške politične institucije in kurdski politični predstavniki. Za slednje organizacija meni, da so samo lutka v rokah ZDA. Organizacija sama zase trdi, da je od 1. maja 2003, to je tudi datum ustanovitve teroristične organizacije, izpeljala več kot 285 napadov in pri tem ubila 160 ter ranila 1.155 ljudi. Večina njihovih trditev je nepreverjenih in brez dokazov. Organizacija je tudi grozila, da bo izpeljala napad na ameriške oborožene sile z raketo, ki jo sami imenujejo »khattab-2«. Obstajajo pa dokazi, da je organizacija ugrabila nepalskega delavca in iraškega vojaškega častnika. Obglavljenje obeh so prenašali prek interneta novembra 2004. Ansar al-Sunnah vojska je skupaj s prepovedano arabsko politično

stranko Bath sporočila, da bosta podvojili napade na koalicijske sile. Sama pa je še napovedala, da bo napadala volišča in kandidate na volitvah januarja 2005. Svoja sporočila je podkrepila z izjavo, da oblast ne sme vsiljevati zakonov, ki jih je sprejel človek. To je po njenem mnenju v nasprotju z vero. Število članov teroristične organizacije Ansar al-Sunnah vojska in viri financiranje so neznani, predvideva pa se, da nekaj finančnih sredstev pridobiva od Al-Qaede, s katero je tudi v zavezništvu (Start 2009g).

6.7 Sudan

Slika 6.7: Zemljevid Sudana

Vir: Cia (2009f).

Sudan je afriška država. Meji na Egipt, Libijo, Čad, Centralno afriško republiko, Demokratično republiko Kongo, Ugando, Kenijo, Etiopijo in Eritrejo. Z Indijskim oceanom je povezana preko Rdečega morja (glej sliko 6.7). Sudan meri 2.376.000 km². V njem so nahajališča nafte, zlata, srebra in cinka. Leta 2008 je imel Sudan 40.218.456 prebivalcev, med njimi je bilo 70 % muslimanov. BDP na prebivalca je leta 2008 znašal 2.200 ameriških dolarjev, stopnja brezposelnosti pa je bila 18,7 % (Cia 2009f).

6.7.1 Okoliščine, ki so povzročile, da se je Sudan znašel na seznamu šibkih ter propadlih držav

Sudan je največja država v Afriki. 52 % prebivalcev je črncev, 39 % pa Arabcev. Država je postala neodvisna leta 1956 in od takrat dalje divja v njej državljanska vojna med različnimi etničnimi in verskimi skupinami. Posledice vojne so milijoni žrtev in še več milijonov beguncev in razseljenih oseb. Leta 2003 je prišlo do spora med črnskim prebivalstvom v Darfurju (glej sliko 6.7.1) in belo arabsko vlado. Provladne arabske milice so začele napadati in pobijati prebivalce Darfurja. Ocenjujejo, da je bilo leta 2008 razseljenih kar 2 milijona prebivalcev Darfurja, približno 300.000 pa ubitih. Tudi Sudan se, kot večina šibkih držav, sooča z velikim demografskim pritiskom. 40 % prebivalstva je mlajšega od 15 let. Letna rast prebivalstva je 2,5 % . Konflikt s sosednjim Čadom je Sudan obremenil še z dodatnimi begunci iz Čada. Zaradi nenehnega nasilja in vojn tudi humanitarne pomoči ni moč dostavljati. Humanitarni delavci so pogosto tarče napadov. Poboje v Darfurju so ZDA razglasile za genocid; razmere se zelo počasi izboljšujejo. Kljub velikim zalogam nafte pa več kot 40 % ljudi živi pod pragom revščine. Napetosti znotraj države so stalnica. Občasno prerastejo v oborožene spopade in onemogočajo zagotavljanje civilne infrastrukture. Bolnišnična oskrba deluje samo v zelo urbaniziranih predelih države, v drugih predelih pa je sploh ni. Kljub temu da sudanska ustava razglašča neodvisno sodstvo, pa mora to največkrat delovati po željah predsednika države ali njenih varnostnih sil. Sudan ni pravna država. V tabeli 6.7 lahko vidimo, da so se razmere leta 2008 v primerjavi z letom 2007 izboljšale, vendar je to predvsem posledica interveniranja enot Afriške unije in OZN na območju Darfurja (Fund for peace 2009r).

Tabela 6.7: Koliko točk je Sudan zbral pri posameznih indikatorjih

		Social				Economic		Political/Military					
	Total Score	Demographic Pressures	Refugees & Displaced Persons	Group Grievance	Human Flight	Uneven Development	Economy	Legitimacy of the State	Public Services	Human Rights	Security Apparatus	Factionalized Elites	External Intervention
2006	112.3	9.6	9.7	9.7	9.1	9.2	7.5	9.5	9.5	9.8	9.8	9.1	9.8
2007	113.7	9.2	9.8	10.0	9.0	9.1	7.7	10.0	9.5	10.0	9.9	9.7	9.8
2008	113.0	9.0	9.6	10.0	8.8	9.3	7.3	10.0	9.5	9.9	9.8	9.9	9.9
2006 to 2007	▲	▼	▲	▲	▼	▼	▲	▲	◀▶	▲	▲	▲	◀▶
2007 to 2008	▼	▼	▼	◀▶	▼	▲	▼	◀▶	◀▶	▼	▼	▲	▲

Vir: Fund for peace (2009r).

6.7.2 Primeri terorističnih organizacij na ozemlju Sudana

Na ozemlju Sudana je bilo zaznanih 8 terorističnih organizacij, od tega sta še vedno aktivni samo Al-Qaeda in Lord's odporniška vojska (Start 2009z).

6.7.2.1 Lord's odporniška vojska

Lord's odporniška vojska je teroristična organizacija, ki deluje na ozemljih Demokratične republike Kongo, Sudana in Ugande. Finančno jo je do leta 2002 podpirala sudanska vlada. Teroristična organizacija ima za cilj destabilizirati in strmoglaviti politično oblast v Ugandi. Nastala je leta 1992 z namenom združiti manjša odporniška gibanja, ki so nastala po razpadu ugandske demokratične krščanske vojske. Organizacija zagovarja skrajno obliko krščanstva, ki naj bi bila temelj nove državne ureditve v Ugandi. Teroristična skupina, njen voditelj je Joseph Kony, si prizadeva doseči svoje cilje, primarno z brutalnim nasiljem. V sedemnajstih letih, toliko časa organizacija že izvaja teror v severnem delu Ugande, so posilstva, umori in mučenje postali njen zaščitni in prepoznavni znak. 80 % članstva sestavljajo ugrabljeni otroci, ki so jim »oprani možgane« in jih prisilili v članstvo. Nevladne organizacije predvidevajo, da se kar 3000 otrok bori na strani Lord's odporniške vojske. Pripadniki organizacije čestokrat ugrabljajo predvsem deklince. Te prisilijo v spolno suženjstvo ali pa jih dajejo kot darilo trgovcem z orožjem. Teroristična organizacija je izpeljala dva večja bombna napada na priljubljena nočna zbirališča mladih, napadla pa je tudi avtobus in ubila 22 potnikov. Ubili so tudi italijanskega duhovnika in več prostovoljcev, članov mednarodnega programa za hrano. Do leta 2002 je sudanska vlada finančno podpirala Lord's odporniško vojsko. Od leta 2002

dalje pa ji je prenehala nuditi tako politično kot tudi finančno podporo. Prizadevati si je celo začela, da bi organizacijo uničila. Sudanska in ugandska vlada ter vlada Demokratične republike Kongo so si prizadevale skleniti premirje z organizacijo. Pogajanja, ki jih je vodil sudanski podpredsednik, so potekala v mestu Juba. Niso bila uspešna, ker je med vodstvom teroristične organizacije prevladal strah, da bi se razkrili, če bi se udeležili pogajanj. Oblasti bi jih lahko aretirale in predale Mednarodnemu sodišču za zločine. To sodišče je že pred tem izdalo tiralico za vodje organizacije. Novembra 2006 so mirovna pogajanja obnovili, potem ko je predstavnik OZN Jan Egeland odpotoval na tajno lokacijo organizacije. Egeland si je prizadeval, da bi organizacija izpustila zajete ter ugrabljene otroke in ženske. Vodja organizacije Kony pa si je prizadeval, da bi dobil imuniteto pred Mednarodnim sodiščem. Pogajanje je bilo spet neuspešno. Nobena stran ni dosegla svojega, še več, Kony je celo zanikal, da njegova organizacija zadržuje otroke in ženske (Start 2009m).

7 ANALIZA

Za analizo proučevanih držav je bilo potrebno oblikovati posebno metodologijo za proučevanje primerov držav. V analizo sta vključeni lestvici Indeks propadlih držav 2008 (The failed states index 2008) in Indeks šibkosti držav v razvijajočem se svetu za leto 2008 (Index of state weakness in the developing world 2008). Obe prikazujeta stanje v izbranih državah. Iz lestvice The failed states index 2008 so bili za analizo povzeti naslednji indikatorji: družbeni, ekonomski ter politični in nacionalnovarnostni. Lestvica The failed states index 2008 zajema vse države sveta in je zato bolj odločilna. V tabeli 7.1 lahko vidimo, koliko točk so izbrane države dobile pri posameznih indikatorjih. Tabela 7.2 pa prikazuje razvrstitev izbranih držav po obeh uporabljenih lestvicah: The failed states index 2008 in Index of state weakness in the developing world 2008. V oklepajih je navedeno število točk, ki jih je vsaka država dosegla na omenjenih lestvicah. Točk v obeh lestvicah ne moremo primerjati, saj so avtorji pri njihovem oblikovanju uporabili različne indikatorje. Tabela 7.3 prikazuje število aktivnih in število neaktivnih terorističnih organizacij v izbranih državah. Podatki so bili pridobljeni iz podatkovne baze START. V tabeli 7.4 je prikazano število točk, ki jih je država dosegla pri indikatorju stopnja zunanjega posredovanja. Omenjen indikator je pomemben predvsem pri odgovoru na raziskovalno vprašanje, zakaj šibke ter propadle države postajajo glavni vir ogrožanja mednarodne skupnosti. V tabeli 7.5 je prikazano število točk, ki jih je država dosegla pri indikatorju ostrega in/ali strmega ekonomskega padca v državi. Ta je pomemben predvsem pri odgovoru na raziskovalno vprašanje, zakaj si teroristične organizacije izbirajo šibke ter propadle države za valilnico in bazo svojega delovanja. Za odgovor na prej omenjeno vprašanje pa je prav tako pomembna tabela 7.6. Ta vključuje indikatorje, ki merijo koruptivnost v državi. V tabelah 7.4 in 7.5 so države razvrščene glede na uvrstitev, ki so jo dosegle v medsebojni primerjavi. Tako je država, ki je najslabša v določenem indikatorju, na vrhu tabele, država, ki je najboljša v določenem indikatorju, pa na koncu tabele. V tabeli 7.7 so prikazane države in indikatorji, ki so bili uporabljeni za analizo ter uvrstitve držav na lestvicah, ki merijo šibkost ali propadlost držav. V tabeli 7.8 so predstavljene uvrstitve držav glede na seštevke posameznih indikatorjev iz tabele 7.7 in število aktivnih terorističnih organizacij, ki delujejo v navedenih državah. Tabela 7.8 je pomembna predvsem za odgovor na raziskovalno vprašanje: Ali je v šibkejših ter bolj propadlih državah več terorističnih organizacij kot v stabilnejših državah?

Tabela 7.1: Število zbranih točk po indikatorjih leta 2008²⁸

<i>država</i> \ <i>število zbranih točk</i>	Družbeni indikatorji	Ekonomski indikatorji	Politični in nacionalno-varnostni indikatorji
Afganistan	34,5	16,6	54,3
Somalija	37,4	16,9	49,9
Demokratska republika Kongo	35,5	17,3	53,9
Libanon	32,7	13,7	49,3
Pakistan	34,2	15	54,6
Irak	37,1	16,3	57,2
Sudan	37,4	16,6	59

Tabela 7.2: Uvrstitev držav na lestvicah 2008²⁹

<i>država</i> \ <i>lestvice</i>	Indeks propadlih držav za leto 2008	Indeks šibkosti držav v razvijajočem se svetu za leto 2008
Afganistan	7 (105,4)	2 (1,65)
Somalija	1 (114,2)	1 (0,52)
Demokratska republika Kongo	6 (106,7)	3 (1,67)
Libanon	18 (95,8)	93 (7,05)
Pakistan	9 (103,8)	33 (5,23)
Irak	5 (110,6)	4 (3,11)
Sudan	2 (113)	6 (3,29)

²⁸ Točke so zbrane iz lestvice Failed states index 2008 in so seštevek posameznih točk pri indikatorjih.

²⁹ V oklepaju so navedene skupne točke, ki jih je posamezna država dosegla na določeni lestvici.

Tabela 7.3: Število aktivnih in prisotnih terorističnih organizacij na ozemlju izbranih držav

<i>država</i> \ <i>število terorističnih organizacij</i>	Aktivne teroristične organizacije ³⁰	Vse znane teroristične organizacije na ozemlju države ³¹
Afganistan	10	16
Somalija	2	5
Demokratska republika Kongo	2	7
Libanon	9	54
Pakistan	12	32
Irak	7	74
Sudan	2	8

V tabeli 7.1 pomenijo višje numerične vrednosti slabše stanje v državi. Kar zadeva politični in nacionalnovarnostni indikator je najvišjo oceno, kar pa pomeni najslabše razmere, dosegel Sudan. Vzrok je predvsem genocid v Darfurju in nesposobnost oblasti, da bi izvajala kontrolo nad ozemljem države, ki je sicer precej obsežno. Visoko na lestvici sta tudi Irak in Afganistan. V obeh državah poteka vojna in prav zato sta dobili najvišje število točk pri indikatorju zunanje posredovanje. Med izbranimi državami v tabeli 7.1 je najstabilnejša država Libanon. Skupno večini obravnavanih držav je, da se soočajo tudi z državljansko vojno. V tistih državah, kjer je trenutno mir, pa je ta krhek, saj stara nasprotja niso pozabljena. Iz tabele 7.3 je moč razbrati, da je največ terorističnih organizacij na ozemlju Iraka, sledita mu Libanon in Pakistan. Največ aktivnih terorističnih organizacij ima Pakistan, sledita mu Afganistan in Libanon. Ekonomski indikator na prvo mesto, kar pomeni najslabše stanje,

³⁰ Pojem *aktivne teroristične organizacije* se uporablja za tiste teroristične organizacije, ki so se pojavile na naslednjih seznamih: Tuje teroristične organizacije (ZDA), Teroristična izključitvena lista (ZDA), Izključitvene skupine (Velika Britanija), Avstralske specifične skupine, Kanadske specifične skupine, Specifične skupine v Evropski uniji in Ruske specifične skupine. Države, ki so izdale te sezname, prepoznajo teroristične organizacije na seznamih kot delujoče.

³¹ Pojem *vse znane teroristične organizacije na ozemlju države* se uporablja za vse teroristične organizacije, ki jih baza podatkov TOPs vodi v svojem registru za določeno državo. Baza podatkov TOPs je podatkovna baza, ki deluje v okviru inštituta START. V bazi TOPs so zajete vse teroristične organizacije od leta 1968, ki so izvedle najmanj en teroristični napad.

postavlja Demokratično republiko Kongo. Za to državo je znano, da je bila dolgo časa belgijska kolonija.³² Kljub ogromnim naravnim bogastvom in velikanskemu mednarodnemu pomenu za svetovno proizvodnjo industrijskih surovin ostaja Demokratična republika Kongo na zelo nizki stopnji materialne kulture. Demokratični republiki Kongo sledita po ekonomskem indikatorju državi Sudan in Somalija. Znano je, da se v obeh državah srečujejo z dolgotrajnimi sušami³³ in posledično humanitarnimi katastrofami. Ob primerjavi tabel 7.2 in 7.3 vidimo, da je v državah, ki veljajo za bolj propadle, v Somaliji in Sudanu, manj aktivnih terorističnih organizacij kot v državah, ki veljajo za manj propadle, na primer Afganistan, Pakistan in Libanon.

Tabela 7.4: Število točk, ki jih je država dosegla pri indikatorju stopnja zunanjega posredovanja

<i>država</i> \ <i>indikator</i>	Število točk, ki jih je država dosegla pri indikatorju stopnje zunanjega posredovanja
Somalija	10
Afganistan	10
Irak	10
Sudan	9,9
Demokratična Republika Kongo	9,4
Pakistan	9,1
Libanon	8,9

V tabeli 7.4 lahko vidimo, koliko točk je posamezna država zbrala pri indikatorju stopnja zunanjega posredovanja. Iz tega indikatorja lahko sklenemo, da države na vrhu tabele niso sposobne same poskrbeti za varnost svojih državljanov ali pa da s svojo nestabilnostjo

³² Leta 1885 so velesile ustanovile Svobodno državo Kongo, na berlinski konferenci pa so pravico do Konga priznali belgijskemu kralju Leopoldu II, ki je uvedel kolonialni sistem. Velika naravna bogastva so privabila tuj kapital: v začetku predvsem belgijskega in ameriškega, nato pa še britanskega in francoskega. V šetdesetih letih dvajsetega stoletja je gibanje za osvoboditev izpod kolonializma državo sicer privedlo do formalne neodvisnosti, vendar spopadi za oblast, podprti z interesi tujega kapitala, niso prenehali (Šafar in Snoj 1976).

³³ Suše zmanjšujejo pridelavo in prirejo hrane, nastopi lakota, podhranjenost odpira vrata boleznim. Prebivalstvo se seli v urbana središča in vznikajo begunska taborišča, ki pa ne morejo zadostiti skokovito rastočim potrebam po nastanitvi, prehrani, zaposlitvi. Gospodarsko slabo razvite države ne morejo same odpraviti posledic.

ogrožajo sosednje države. Prva tri mesta zasedajo Somalija, Afganistan in Irak. Vse so zbrale, glede na omenjeni indikator, maksimalno število točk.

Tabela 7.5: Indikator ostrega in/ali strmega ekonomskega padca v državi

<i>država</i> \ <i>indikator</i>	Indikator ostrega in/ali strmega ekonomskega padca v državi
Somalija	9,4
Afganistan	8,5
Demokratska Republika Kongo	8,3
Irak	7,8
Sudan	7,3
Libanon	6,3
Pakistan	6,2

V tabeli 7.5 so prikazane države, ki so razporejene glede na doseženo število točk po indikatorju ostrega in/ali strmega ekonomskega padca v državi. Ta indikator opozarja tudi na nezmožnost aktualne državne oblasti za plačevanje javnih uslužbencev, kar posledično lahko vpliva na njihovo koruptivnost.

Tabela 7.6: Indikatorji koruptivnosti

<i>država</i> \ <i>indikator</i>	Indikator kriminalizacija države	Stopnja koruptivnosti
Afganistan	9,2 (4)	(2)
Somalija	10 (1)	(1)
Demokratska Republika Kongo	8,3 (5)	(3)
Libanon	8 (6)	(7)
Pakistan	9,5 (2)	(6)
Irak	9,4 (3)	(4)
Sudan	10 (1)	(5)

V tabeli 7.6 so prikazani indikatorji koruptivnosti, ki so povzeti iz obeh lestvic. V oklepajih je navedeno mesto, ki ga je država dosegla glede na ostale obravnavane države v analizi. Visoka stopnja koruptivnosti v državi je čestokrat razlog, da v državi ni prave volje, da bi se borila proti terorizmu.

Tabela 7.7: Uvrstitev³⁴ po seštevku mest po posameznih indikatorjih

<i>indikator</i> <i>država</i>	Mesto, ki ga je država dosegla pri indikatorju stopnje zunanjega posredovanja	Mesto, ki ga je država dosegla pri indikatorju ostrega in/ali strmega ekonomskega padca v državi	Mesto, ki ga je država dosegla pri indikatorju kriminalizacija države	Mesto, ki ga je država dosegla pri indikatorju stopnja koruptivnosti	Mesto, ki ga je država dosegla na lestvici Indeks propadlih držav za leto 2008	Mesto, ki ga je država dosegla na lestvici Indeks šibkosti držav v razvijajočem se svetu za leto 2008	Uvrstitev, ki jo je država dosegla po seštevku mest pri posameznih indikatorjih
Afganistan	1	2	5	2	5	2	17 (2)
Somalija	1	1	1	1	1	1	6 (1)
Demokratska Republika Kongo	5	3	6	3	4	3	24 (5)
Libanon	7	6	7	7	7	7	41 (7)
Pakistan	6	7	3	6	6	6	34 (6)
Irak	1	4	4	4	3	4	20 (3)
Sudan	4	5	1	5	2	5	22 (4)

³⁴ Uvrstitev v tabeli je glede na medsebojno uvrstitev primerjanih držav, torej katero mesto je država dosegla med primerjanimi državami.

V tabeli 7.7 so prikazane uvrstitve, ki so jih posamezne države dosegle v medsebojni primerjavi pri posameznih indikatorjih, ki so na podlagi obdelane literature pomembni za ugotovitev, ali je v šibkih ter propadlih državah več terorističnih organizacij kot v stabilnejših državah. V oklepajih so navedene uvrstitve glede na medsebojno primerjavo seštetih uvrstitev po indikatorjih. Tako se je najslabše odrezala Somalija, sledijo pa ji Afganistan, Irak, Sudan, Demokratična republika Kongo, Pakistan in Libanon.

Tabela 7.8: Primerjava števila organizacij in uvrstitev

<i>primerjava števila organizacij in uvrstitev</i> <i>država</i>	Uvrstitev glede na seštevek posameznih indikatorjev	Število aktivnih terorističnih organizacij³⁵
Afganistan	2	10 (2)
Somalija	1	2 (5)
Demokratična Republika Kongo	5	2 (5)
Libanon	7	9 (3)
Pakistan	6	12 (1)
Irak	3	7 (4)
Sudan	4	2 (5)

V tabeli 7.8 so prikazane uvrstitve iz tabele 7.7 ter število aktivnih terorističnih organizacij iz tabele 7.3. V oklepajih so navedene uvrstitve, ki so jih države dosegle v medsebojni primerjavi. Tako je Pakistan na prvem mestu, ker ima tudi največ aktivnih terorističnih organizacij med primerjanimi državami. Iz podatkov, ki nam jih prikazuje tabela 7.8, lahko trdimo, da v šibkih in propadlih državah ni več terorističnih organizacij, kot jih je v »stabilnejših« državah. Somalija bi glede na seštevek posameznih indikatorjev spadala med države, ki imajo najboljše možnosti za največ aktivnih terorističnih organizacij, vendar ima samo dve. Drugo skrajnost predstavlja Pakistan. Podatki kažejo, da ima med obravnavanimi državami največ aktivnih terorističnih organizacij, vendar je druga najmanj primerna država za teroristične organizacije. Iz tabele 7.8 lahko tudi sklepamo, da pogoj za aktivnost teroristične organizacije ni samo pomanjkanje nadzora nad ozemljem s strani države, kjer se te organizacije nahajajo, temveč so pomembni tudi infrastruktura, viri financiranja in še

³⁵ V oklepajih so navedene uvrstitve, ki so jih države dosegle glede na medsebojno primerjavo.

nekateri drugi pogoji. V propadlih državah pogosto ni veliko dodatnih finančnih virov, ki bi se prelivali v teroristične organizacije, obstaja pa večja možnost priti do denarja na nelegalen način. Tak primer je Afganistan, kjer pridelujejo mak, ki je bazična surovina za proizvodnjo opija. Dejavnost je precej priročna za povečevanje finančnih sredstev.

V prilogi D, tabela 10.6, lahko vidimo, da se Afganistan, Demokratična republika Kongo, Somalija in Sudan pojavljajo na vseh lestvicah, ki ocenjujejo šibkost in propadlost držav.

Večini šibkih in propadlih držav je skupno, da v njih živi več etničnih skupin. Med njimi je prisotna stalna napetost, ki občasno preraste v oborožen spopad. Te države tudi pestijo državljanske vojne, nekatere so sicer končane, a sprave še ni. Opazno je še, da je v več državah prevladujoča religija islam in da večina tamkajšnjih terorističnih organizacij v svojem imenu uporablja pojem islam.

Demokratična republika Kongo je primer države, kjer je aktivnih več »osvobodilnih gibanj« za sosednje države. Te organizacije se okoriščajo z naravnimi bogastvi države »gostiteljice«, tako da izkupiček gospodarskih aktivnosti uporabijo za svoje delovanje. Demokratična republika Kongo je tudi sicer »ugodno« področje za delovanje terorističnih organizacij zaradi prostranosti in nepreglednosti ozemlja.

Veliko je terorističnih organizacij, ki prejemajo finančno pomoč tudi s strani države, kjer se nahajajo. Znano je, da je po letu 2002 večina držav odrekla gostoljubnost tistim organizacijam, ki so se posluževale terorističnih metod delovanja. To so storile predvsem zato, ker so ZDA napovedale splošno vojno teroristom. Marsikatera država si je s tem dejanjem želela pridobiti naklonjenost ZDA. Treba pa je poudariti, da so teroristične organizacije običajno delovale na teritoriju sosednjih držav, ne pa na teritoriju države, ki je nudila gostoljubje.

Problematičnost terorističnih organizacij je tudi v tem, da se je na spisku teh organizacij znašlo več osvobodilnih gibanj, ki se borijo za prevzem oblasti, a na ne legalen način. Večina analiziranih terorističnih organizacij, ki se s svojim imenom navezujejo na islam, si prizadeva, da bi ustanovile islamistične države in so zagovornice zelo konzervativnega islama.

Ime teroristične organizacije nam lahko veliko pove o organizaciji. Iz imena lahko na primer razberemo, kateri etnični skupini pripada ali pa kakšno ideologijo sprejema. Ime iste etnične skupine se lahko pojavi v poimenovanjih več organizacij. Iz tega lahko zaključimo, da etnična skupina ni homogena, oziroma da ima vsaka od teh organizacij svoje cilje, kar lahko vodi v

konflikte. V nekaterih državah, primer je Demokratična republika Kongo, pa so teroristične organizacije, katerih cilj delovanja je usmerjen v sosednjo državo, kar prav tako lahko razberemo iz imena (Vojska za osvoboditev Ruande). Sklenemo lahko, da šibkost države lahko omogoči delovanje teroristični organizaciji, ki pa nato deluje v drugi, največkrat sosednji državi, ki je morda stabilnejša.

Za nekatere teroristične organizacije ne moremo z gotovostjo trditi, ali so aktivne ali ne. Označitev, da je neka teroristična organizacija aktivna, lahko potrdimo samo, če se ta javno izpostavi ali/in ima nagovor v sredstvih javnega obveščanja ali/in izvede napad. Različne baze podatkov navajajo različno število terorističnih organizacij. Nekatere med njimi se že vrsto let niso javno izpostavile ali izvedle kakšnega terorističnega napada. Zato se ne pojavljajo na seznamih aktivnih terorističnih organizacij. Vendar ne smemo pozabiti, da so nekoč že bile aktivne. Ne moremo tudi trditi, da so absolutno neaktivne, ker se že nekaj časa niso izpostavile. Neizpostavljanje in igranje neaktivnosti je morda lahko del taktike za velik napad presenečanja. Teroristično organizacijo bi lahko primerjali s pečim ognjenikom. Tudi zanj bi lahko domnevali, ker že nekaj časa miruje, da je ugasnil, da ne bo več izbruhnil. Ne bi pa smeli zanemariti vedenja, da je njegova lokacija na tektonski prelomnici in ob pravih pogojih kljub dolgoletnemu mirovanju lahko spet začne bruhati lavo, znova in znova. Lahko trdimo, da enako velja za teroristične organizacije. Ob pravih pogojih se lahko znova aktivirajo.

Teroristične organizacije velikokrat javno ne prevzamejo odgovornosti za določene napade, vendar jim jih uradne oblasti kar pripišejo. Takšne situacije so ugodne za ljubitelje teorije zarote. Po mnenju teh bi države, ki so izpostavljene terorističnim napadom ali grožnjam, lahko ta teroristična dejanja izkoristile »sebi v prid«, jih torej same izpeljale in tako uresničile katerega svojih prikritih ciljev.

Čestokrat se teroristične organizacije povezujejo druga z drugo, sklepajo zavezništva in si pomagajo na različne načine. Člani ene teroristične organizacije se pogosto urijo v učnih centrih druge teroristične organizacije. Zato ni pomembno, ali je teroristična organizacija velika ali majhna, ali razpolaga z veliko denarnimi sredstvi ali ne, njeni člani so v vsakem primeru lahko tako nevarni, kot bi šlo za najbolj usposobljeno in dobro organizirano teroristično organizacijo. Prav Al-Qaeda je znana podpornica drugih, manjših terorističnih organizacij, ki pa imajo iste cilje kot ona sama. V Afganistanu je Al-Qaeda večkrat šolala pripadnike različnih terorističnih organizacij. Močnejše teroristične organizacije velikokrat tudi pomagajo ustanoviti nove teroristične organizacije v drugih državah. To je lahko primer

prelivanja šibkosti države v drugo državo. Večje in močnejše teroristične organizacije podpirajo manjše z denarjem, orožjem in tudi s človeško silo.

Uspeh, ki ga je dosegel Hezbolah leta 1983 s svojimi napadi na ameriške sile, te so se kasneje zaradi tega umaknile iz Libanona, daje »dober« zglede vsem drugim terorističnim organizacijam. Iz omenjenega primera so teroristične organizacije lahko zaključile, da je s samomorilskimi napadi mogoče doseči določene cilje. Zato verjetno ni presenetljivo, da se v Iraku še danes uporablja protiameriškim silam prav taktika samomorilskih napadov. Prav primeri Hezbolaha, Al-Qaede in Talibanov nam razkrivajo, kako lahko teroristična organizacija prevzame oblast v šibki državi.

Po terorističnem napadu 11. septembra 2001 na WTC so se na seznamu terorističnih organizacij znašle vse interesne skupine, ki so imele kakršnokoli povezavo z Al-Qaedo. Tako so se na seznamu znašla tudi razna gibanja, kot je Jaish-e-Mohammed v Pakistanu, ki je pred letom 2001 delovalo »legalno«. Jaish-e-Mohammed je pred letom 2001 užival podporo oblasti v Pakistanu, saj je tamkajšnja legalna oblast imela »korist« od organizacije, ki se je v Kašmirju borila proti Indiji. Toda kljub temu ji je Pakistan odrekel podporo in začel preganjati njene člane. Vse z namenom, da si pridobi naklonjenost ZDA.

Na primeru teroristične organizacije Al-Qaede v dolini dveh rek, ki deluje v Iraku, lahko vidimo, kako njen vodja za dosego svojih ciljev in ciljev organizacije poskuša zanetiti spor med državljani. Na primeru iste organizacije lahko tudi vidimo, da se člani niso vedno pripravljene boriti za cilje verskih fanatikov znotraj organizacije. Pomembnejša cilja sta jim mir in normalno življenje kot pa boj za »čisto« vero in islamistično državo.

Nekatere teroristične organizacije, primer je Ansar al-Sunnah vojska, dajejo lažne podatke o svoji moči. Prevzemajo odgovornost za napade, ki jih niso izpeljale, ali pa trdijo, da imajo uničevalno orožje, za katerega ni dokazov, da ga res imajo. Njihovo početje nam je razumljivejše, ker vemo, da ima omenjena organizacija, deluje namreč v Iraku, velik problem s pridobivanjem novih članov in podpornikov, ki bi se bili pripravljene boriti za njihove cilje. S prikrivanjem svoje dejanske uspešnosti želijo teroristične organizacije predvsem pridobiti čim več članov in podpore tistih državljanov, ki se ne strinjajo z okupacijo Iraka in oklevajo, kateri teroristični organizaciji bi se pridružili. Trdimo lahko, da enako velja za zasebne donatorje. Ti seveda pričakujejo, da jim bodo donacije prinesle ugodnosti v prihodnosti, zato raje donirajo tistim terorističnim organizacijam, ki so »uspešnejše«. Lahko sklenemo, da med terorističnimi organizacijami v Iraku, pa tudi drugje, vlada konkurenca pri pridobivanju

ugleda v družbi in pri pridobivanju podpornikov. Na problem pridobivanja novih članov in predvsem problem pomanjkanja volje prebivalstva za boj proti koalicijskim silam opozarja tudi Zarqavi v svojem pismu, ki ga je poslal Osami bin Ladnu.

Na primeru Lord's odporniške vojske pa lahko vidimo, da je možno, da se mednarodna skupnost pogaja s teroristi in da so se teroristi pripravljeni tudi odreči svojim ciljem. Seveda je vse odvisno od mednarodne skupnosti, ali je ta pripravljena popustiti teroristom. Popuščanje teroristom v enem primeru bi lahko postal vzorec obnašanja, ki bi ga teroristične organizacije želele ponavljati v naslednjih primerih. Vendar pa prav pogajanja med Lord's odporniško vojsko in predstavniki OZN daje upanje, da se bo kriza, ki se dogaja na meji med Ugando in Sudanom, rešila in se bo začela stabilizacija regije.

Eden izmed ciljev večine terorističnih organizacij na Bližnjem vzhodu je odstraniti vpliv ZDA na tem območju. Večina tamkajšnjega prebivalstva meni, da je ZDA glavna povzročiteljica procesa globalizacije in s tem pospeševanja razslojevanja prebivalstva, saj bogati postajajo še bogatejši, revni pa vse revnejši.

Države, ki so večje po površini, imajo praviloma več težav pri zagotavljanju nadzora nad svojimi državnimi mejami in kontrole nad ozemljem. Prav tako so še pomembni relief, gostota poseljenosti in predvsem porazdelitev poseljenosti države. Nepregledni hriboviti masivi in velikanska prostranstva so kot nalašč primerni za skrivanje terorističnih organizacij. Takšna je tudi ugotovitev vlade ZDA, ki jo je zapisala v svojem poročilu Country Reports on Terrorism 2007. V njem ugotavlja, da so varna zatočišča teroristov predvsem nenaseljeni predeli zemeljske oble, ki so dovolj blizu naseljenim predelom, da je moč iz njih izvajati teroristično dejavnost.

Veliko število vseh terorističnih organizacij na določenem ozemlju je indikator, da je to ozemlje zelo nestabilno, kar pomeni, da je takšno ozemlje manj primerno za ekonomsko rast, ki posledično povzroči stabilizacijo države. Dolgotrajni nemiri na takšnih ozemljih in boji za oblast pa imajo prav tako za posledico veliko število terorističnih organizacij.

8 ZAKLJUČEK

Šibke ter propadle države so postale aktualna problematika po napadu 11. septembra 2001, ko se je mednarodna skupnost zavedla moči terorističnih organizacij. Pri iskanju vzroka za pojav tako močne organizacije, ki je zmožna izpeljati takšen napad, se nam ponuja spoznanje, da teroristična organizacija potrebuje za svoj nastanek in razvoj nek fizični prostor. Tega ji lahko omogočijo prav šibke ter propadle države, saj je zanje značilno, da nimajo zadostnega nadzora nad svojim ozemljem. Po hladni vojni se je v mednarodni skupnosti zmanjšala nevarnost oboroženih konfliktov med državami. Vendar so se pojavile nove nevarnosti, ki ogrožajo države: nalezljive bolezni, okoljske grožnje, revščina, mednarodni kriminal in teroristični napadi. Vse naštetu je postalo primarni element ogrožanja tako posamezne države kot tudi mednarodne skupnosti. Šibke ter propadle države se prav zaradi svoje šibkosti ali propadlosti težko, če sploh lahko, borijo proti tem nevarnostim. Naveden je tudi odgovor na vprašanje zakaj šibke ter propadle države postajajo glavni vir ogrožanja mednarodne skupnosti. Prizadevanje in cilj mednarodne skupnosti je nedvomno preventivno delovati proti naštetim grožnjam in stabilizirati propadle ter šibke države. Potrditev, da mednarodna skupnost deluje preventivno in posreduje v obravnavanih državah, se kaže v indikatorju stopnja zunanjega posredovanja. To je moč razbrati v lestvici Indeks propadlih držav leta 2008 v indikatorju intervencija drugih držav ali zunanjih političnih akterjev. Upoštevajoč ta indikator so se na prvem mestu med obravnavanimi državami znašle Somalijska, Afganistan in Irak. Vse so dobile največje možno število točk, 10 točk. Drugo mesto je zasedel Sudan z 9,9 točkami, na tretjem mestu je Demokratična Republika Kongo z 9,4 točkami, četrto mesto pa je zasedel Pakistan z 9,1 točko. Najmanj točk in tako zadnje mesto je dosegel Libanon z 8,9 točkami.

Preprost je tudi odgovor na vprašanje, zakaj si teroristične organizacije izbirajo šibke ter propadle države za valilnico in bazo svojega delovanja. Teroristične organizacije si omenjene države izbirajo predvsem zato, ker te ne zmorejo zagotoviti zadostnega nadzora nad svojim ozemljem, kar pa terorističnim organizacijam omogoča nemoten razvoj in delovanje. Med obravnavanimi državami, ki imajo problem z nadzorom svojega ozemlja, prednjači Demokratična republika Kongo. Ta je po površini največja država. Z enakim problemom pa se soočata tudi Pakistan in Afganistan. Tudi ti dve državi imata velik teritorij z zelo razgibanim reliefom. Šibke ter propadle države največkrat tudi nimajo sredstev in znanj, da bi se uprle terorističnim organizacijam. Na pomanjkanje sredstev v državi opozarja indikator ostrega in/ali strmega ekonomskega padca v državi, ki ga meri lestvica Indeks propadlih držav

leta 2008. V omenjenem indikatorju so zajeti še podatki o nezmožnosti države, da bi plačevala svoje javne uslužbenke. Po tem indikatorju je vrstni red obravnavanih držav naslednji: Somalija z 9,4 točkami, Afganistan z 8,5 točkami, Demokratična Republika Kongo z 8,3 točkami, Irak s 7,8 točkami, Sudan s 7,3 točkami, Libanon s 6,3 točkami ter Pakistan s 6,2 točkami. Zaradi visoke stopnje korupcije največkrat tudi ni prave volje, da bi države preprečile delovanje terorističnim organizacijam. Stopnjo kuroptivnosti merita obe obravnavani lestvici. Lestvica Indeks propadlih držav leta 2008 meri koruptivnost znotraj indikatorja kriminalizacija države. Po omenjenem indikatorju si države sledijo v naslednjem vrstnem redu: Somalija in Sudan z 10 točkami, Pakistan z 9,5 točkami, Irak z 9,4 točkami, Afganistan z 9,2 točkami, Demokratična Republika Kongo z 8,3 točkami in Libanon z 8 točkami. V lestvici Indeks šibkosti držav v razvijajočem se svetu 2008 se stopnja koruptivnosti nahaja v politični sferi. Po omenjeni lestvici je največja stopnja koruptivnosti v Somaliji, sledijo ji Afganistan, Demokratična Republika Kongo, Irak, Sudan, Pakistan in Libanon. Zavedati pa se moramo dejstva, da v času informacijske dobe teroristične organizacije ne potrebujejo več nujno varnih zatočišč, kot jim jih lahko nudijo šibke ter propadle države. Danes je možno delovati tudi preko interneta ali drugih oblik komuniciranja. Možno je vdreti v informacijska omrežja in izvesti napad iz katerekoli razvite države. Za teroriste je posebej mamljivo tudi dejstvo, da v razvitih državah poteka bančno poslovanje elektronsko in to je lahko tarča napada. Internet ali druge elektronske oblike komuniciranja so priročne tudi za novačenje novih članov. Teroristične organizacije bodo zaradi razvoja informacijske tehnologije v prihodnosti vse manj potrebovale šibke ter propadle države za valilnico in bazo svojega delovanja, saj šibke ter propadle države prav zaradi svoje šibkosti in propadlosti običajno nimajo zadostno razvite informacijske tehnologije.

Doslej povedano vodi tudi k odgovoru na vprašanje, ali je v šibkih in bolj propadlih državah več terorističnih organizacij, kot v stabilnejših državah. V šibkih in bolj propadlih državah ni več terorističnih organizacij kot v stabilnejših državah. Tudi to je verjetno posledica dejstva, da teroristične organizacije pri svojem delovanju vedno bolj uporabljajo moderno tehnologijo, ki pa je dostopna predvsem v razvitih stabilnih državah. Na takšen sklep nas napeljujeta tudi tabela 7.7 in tabela 7.8, iz katerih lahko ugotovimo, da v šibkih ter propadlih državah ni več terorističnih organizacij kot v stabilnejših. Primer je Pakistan, ki velja med izbranimi državami za stabilno, vendar ima med obravnavanimi državami največ aktivnih terorističnih organizacij. Dodatna potrditev navedenega je Somalija. Ta država je na lestvici Indeks propadlih držav za leto 2008 in lestvici Indeks šibkosti držav v razvijajočem se svetu za leto

2008 dosegla prvo mesto. Na ozemlju Somalije pa sta bili leta 2008 zabeleženi samo dve teroristični organizaciji. Kot primer lahko navedemo tudi državo Libanon. Ta je na obravnavanih lestvicah med obravnavanimi državami najstabilnejša država, vendar je bilo na njenem ozemlju leta 2008 zabeleženih devet terorističnih organizacij. Poudariti je treba, da na pojav terorističnih organizacij vpliva več različnih indikatorjev. Ne moremo z gotovostjo trditi, da samo indikatorji, zajeti v tabeli 7.7, vplivajo na prisotnost in delovanje teroristične organizacije. Lahko pa trdimo, da sodijo navedeni indikatorji med pomembnejše, ki vplivajo na ustvarjanje ugodnih razmer v določeni državi za delovanje terorističnih organizacij.

Večina terorističnih organizacij in večina držav, ki veljajo za propadle ali šibke, so tako ali drugače močno povezane z islamom. Napačno bi bilo trditi, da je islam napadalna vera, da so njeni pripadniki zelo goreči zagovorniki Korana in da uporabljajo vsa sredstva, ki so jim na voljo, da bi islam prevladal. Tudi v drugih univerzalnih religijah srečamo zelo konzervativne dele, ki verjamejo v čisto interpretacijo svojih svetih knjig. Tudi za krščanstvo lahko trdimo, da je v svoji zgodovini prav tako uporabljajo svoje »mudžahadine«. To so bili različni vitezi in viteški redi, ki so se bojevali v križarskih vojnah v imenu vere in za papeža. Nekateri od teh viteških redov obstajajo še danes in so zelo misteriozni. Danes krščanskemu svetu za dosego svojih interesov seveda ni potrebno uporabljati oboroženega boja. V najmočnejših državah sveta pravzaprav prevladujejo krščanske vrednote. Teroristično nasilje s strani skrajnih islamističnih skupin nas ne bi smelo preveč presenetiti. Tudi te skupine hočejo le doseči svoje cilje. Sredstva, ki jih izbirajo, pa so seveda v modernem svetu sporna in obsojanja vredna. Ob tem moramo dodati, da teroristične skupine ne razpolagajo z veliko finančne, politične ali vojaške moči, da bi se borile na drugačen način. Razplet nekaterih primerov terorističnih napadov je nekaterim skupinam morda dal izkušnjo, da je mogoče z nasiljem marsikdaj doseči svoj cilj. In tudi zato se morda še poslužujejo takšnega načina bojevanja. Taktika bojevanja velesil proti teroristom je zato upravičena. Rusija ne popušča teroristom, napade jih, kljub temu da so ob tem žrtve tudi civilisti. Primer sta ugrabitev šolarjev v Baslanu in zajetje obiskovalcev gledališča v Moskvi. Tudi ZDA ne popuščajo teroristom. Po napadu na svetovni trgovinski center v New Yorku je sledil napad na Afganistan in njegova okupacija. Če bi popuščali teroristom ali celo sprejemali njihove zahteve, bi lahko teroristični napadi postali stalno sredstvo za doseganje ciljev.

Poudariti moramo, da vse šibke ter propadle države niso podpornice mednarodnega terorizma in da mu vse ne dajejo zatočišča. Vemo, da se zelo aktivne teroristične organizacije nahajajo tudi v nekaterih državah, ki spadajo med stabilnejše. V večini primerov bi te teroristične

organizacije pravzaprav morali uvrstiti v osvobodilna gibanja. Aktualna oblast jih seveda opredeljuje za teroristične organizacije in proti njim vodi oborožen boj. Mednarodna skupnost namreč odobrava oborožen boj proti teroristom.

V šibkih ter propadlih državah se srečujejo z več nasilja tudi zato, ker ni poskrbljeno za varnost. Vendar izvajalci nasilja niso nujno organizirani v teroristične skupine, pa tudi ni nujno, da se nasilje preliva prek državnih meja in tako ogroža druge države.

Obseg delovanja terorističnih organizacij bi lahko zmanjšali ali celo izničili, če bi poskušali čim bolj stabilizirati šibke, predvsem pa propadle države. S tem bi zmanjšali možnost, da bi te države razpolagale s pogoji za ustanavljanje in delovanje terorističnih organizacij. Zdaj se namreč dogaja, da teroristične organizacije v šibkih ter propadlih državah ne delujejo samo v ilegali, temveč ustanavljajo celo države v državi.

Vse bolj očitno je, da marsikatera država poskuša svoje cilje dosežati tudi preko terorističnih organizacij. To se kaže predvsem v tem, da finančno in materialno podpira nekatere teroristične organizacije.

Za rušenje političnih režimov je velikokrat potrebna trda roka oborožene sile, vendar pa je za postavitve novega režima, ki bo popeljal državo iz šibkosti ali propadlosti, potrebna mehka roka pomoči.

Ne moremo reči, da so vse šibke države podpornice terorizma in da bi vse dopustile, da bi jih teroristične organizacije izkoristile za bazo svojega delovanja. Napačno bi bilo sklepati, da je država, ki je šibka ali propadla, tudi že avtomatično nagnjena k terorizmu. Pri »odločitvi«, v kateri državi bo teroristična organizacija delovala, torej ni pomembno samo, ali je država šibka ali propadla, ampak so pomembni tudi drugi dejavniki. To so lahko na primer verska opredeljenost večine prebivalcev ali pa zgodovinska dejstva. Lahko trdimo, da delovanje terorističnih organizacij državo oslabi, ne moremo pa trditi, da šibkost ali propadlost države povzroči nastanek teroristične organizacije. Na tej točki pa je tudi pomembno poudariti, da se šibka ali propadla država zelo težko, če sploh lahko, bori proti delovanju terorističnih organizacij na svojem teritoriju oziroma jim preprečuje obstoj prav zaradi svoje šibkosti ali propadlosti.

Ob dejstvu, da v nekaterih državah, ki veljajo za propadle ali šibke, delujejo znane teroristične organizacije, ki jih Zahodne sile večinoma preganjajo, in da je v teh državah veliko strateških surovin, kot sta nafta in zemeljski plin, lahko zaključimo, da je želja po stabilizaciji s strani mednarodne skupnosti v teh državah zgolj »želja«. V ozadju so namreč interesi, koristi posameznih držav, pa tudi mednarodne skupnosti. S podpiranjem načrtov mednarodne skupnosti za stabilizacijo šibkih ter propadlih držav pravzaprav legaliziramo njihovo izkoriščanje.

Dejstvo tudi je, da iz propadlih ter šibkih držav prihaja v Evropo veliko emigrantov. Ti ogrožajo predvsem države Evropske unije. Problem bi bilo moč rešiti le tako, da bi Evropska unija pomagala šibkim in propadlim državam, da bi te postale stabilne države. Manj sprejemljivo pa je, da bi sprejela odklonilno politiko do priseljencev in zaprla svoje meje.

Samuel P. Huntington je v svojem delu *The Clash of Civilizations* dejal naslednje: »Najpomembnejši konflikti v prihodnosti se bodo dogajali na kulturnih mejah, ki delijo civilizacije med seboj.« (Huntington, 1993) Današnji konflikti se že dogajajo na mejah med civilizacijami in prav na teh mejah je največ šibkih držav. In šibke so tudi zaradi tega, ker so na mejah.

9 LITERATURA

1. Akude, John Emeka. 2007. *The failure and collapse of the African state: on the example of Nigeria*. Dostopno prek: www.fride.org/download/COM_Nigeria_ENG_sep07.pdf (26. februar 2009).
2. Al-bab. 2009. *The League of Arab States*. Dostopno prek: <http://www.al-bab.com/arab/docs/league.htm> (7. marec 2009).
3. Alislam. 2009. *Islam and Terrorism*. Dostopno prek: <http://www.alislam.org/library/links/00000104.html> (4. april 2009).
4. *AN ATHEIST'S VALUES*. Dostopno prek: <http://www.positiveatheism.org/hist/athval3a.htm> (3. marec 2009).
5. Bebler, Anton 2006. Eu, Nato in sodobni mednarodni terorizem. V *Varstvo v postmoderni družbi*, ur. Marjan Malašič, 25-45. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede.
6. Brainard, Leal in Derek Chollet. 2007. *Too Poor for Peace?, Global Poverty, Conflict, and Security in the 21st Century*. Washington D.C.: Brookings institution press. Dostopno prek: http://www.brookings.edu/~media/Files/rc/articles/2007/05_poverty_rice/05_poverty_rice.pdf (25. februar 2009).
7. Carment, David. 2003. *Assessing state failure: implications for theory and policy. Third World Quarterly*. Dostopno prek: <http://http-server.carleton.ca/~dcarment/papers/assessingstatefailure.pdf> (26. februar 2009).
8. Cia, The World factbook. 2009a. *Afganistan*. Dostopno prek: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/af.html> (18. marec 2009).
9. --- 2009b. *Congo, Democratic Republic of the*. Dostopno prek: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/cg.html> (19. marec 2009).
10. --- 2009c. *Iraq*. Dostopno prek: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/iz.html> (19. marec 2009).

11. --- 2009č. *Lebanon*. Dostopno prek:
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/le.html> (19. marec 2009).
12. --- 2009d. *Pakistan*. Dostopno prek:
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/pk.html> (19. marec 2009).
13. --- 2009e. *Somalija*. Dostopno prek:
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/so.html> (18. marec 2009).
14. --- 2009f. *Sudan*. Dostopno prek:
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/su.html> (19. marec 2009).
15. De Young, Karen. 2006. *World Bank Lists Failing Nations That Can Breed Global Terrorism*. Dostopno prek:
<http://www.washingtonpost.com/wpdyn/content/article/2006/09/14/AR2006091401859.html> (11. marec 2009).
16. Državna založba Slovenije. 2005. *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije
17. Doornbos, Woodward, Susan in Roque Silvia. 2006. *Failing States or Failed States? The Role of Development Models: Collected Works*. Dostopno prek:
<http://www.fride.org/publication/145/failing-states-or-failed-states-the-role-of-development-models-collected-works> (26. februar 2009).
18. Foreignpolicy. 2009a. *The Failed States Index 2008*. Dostopno prek:
http://www.foreignpolicy.com/story/cms.php?story_id=4350&page=8 (8. marec 2009).
19. --- 2009b. *The Terrorism Index 2008*. Dostopno prek:
http://www.foreignpolicy.com/story/cms.php?story_id=4431 (5. marec 2009).
20. Freedom House. 2009a. *Freedom House*. Dostopno prek:
<http://www.freedomhouse.org/template.cfm?page=15> (3. marec 2009).
21. --- 2009b. *About Us*. Dostopno prek:
<http://www.freedomhouse.org/template.cfm?page=2> (13. marec 2009).
22. Fund for peace. 2009a. *Afghanistan*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/index.php?option=com_content&task=view&id=294&Itemid=464 (20. marec 2009).

23. --- 2009b. *CAST*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/cast/index.php?option=com_content&task=view&id=13&Itemid=27 (8. marec 2009).
24. --- 2009c. *Chronic and Sustained Human Flight*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/content/fsi/fsi_4.htm (9. marec 2009).
25. --- 2009č. *Criminalization and/or Delegitimization of the State*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/content/fsi/fsi_7.htm (9. marec 2009).
26. --- 2009d. *Democratic Republic of Congo*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/index.php?option=com_content&task=view&id=290&Itemid=461 (20. marec 2009).
27. --- 2009e. *Intervention of Other States or External Political Actors*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/content/fsi/fsi_12.htm (9. marec 2009).
28. --- 2009f. *Iraq*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/index.php?option=com_content&task=view&id=295&Itemid=465 (20. marec 2009).
29. --- 2009g. *Lebanon*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/index.php?option=com_content&task=view&id=291&Itemid=463 (20. marec 2009).
30. --- 2009h. *Legacy of Vengeance-Seeking Group Grievance or Group Paranoia*. Dostopno prek: http://www.fundforpeace.org/web/content/fsi/fsi_3.htm (9. marec 2009).
31. --- 2009i. *Massive Movement of Refugees or Internally Displaced Persons creating Complex Humanitarian Emergencies*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/content/fsi/fsi_2.htm (9. marec 2009).
32. --- 2009j. *Mounting Demographic Pressures*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/content/fsi/fsi_1.htm (9. marec 2009).
33. --- 2009k. *Pakistan*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/index.php?option=com_content&task=view&id=300&Itemid=466 (20. marec 2009).
34. --- 2009l. *Progressive Deterioration of Public Services*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/content/fsi/fsi_8.htm (9. marec 2009).
35. --- 2009m. *Rise of Factionalized Elites*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/content/fsi/fsi_11.htm (9. marec 2009).

36. --- 2009n. *Security Apparatus Operates as a "State Within a State"*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/content/fsi/fsi_10.htm (9. marec 2009).
37. --- 2009o. *Sharp and/or Severe Economic Decline*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/content/fsi/fsi_6.htm (9. marec 2009).
38. --- 2009p. *Somalia*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/index.php?option=com_content&task=view&id=298&Itemid=453 (20. marec 2009).
39. --- 2009r. *Sudan*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/index.php?option=com_content&task=view&id=297&Itemid=457 (20. marec 2009).
40. --- 2009s. *Suspension or Arbitrary Application of the Rule of Law and Widespread Violation of Human Rights*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/content/fsi/fsi_9.htm (9. marec 2009).
41. --- 2009š. *Uneven Economic Development along Group Lines*. Dostopno prek:
http://www.fundforpeace.org/web/content/fsi/fsi_5.htm (9. marec 2009).
42. Goldstone, Jack A., Gurr, Ted Robert, Harff, Babara, Levy, Marc A., Marshall, Monty G., Bates, Robert H., Epstein, David L., Kahl, Colin H., Surko, Pamela T., Ulfelder John C. in Unger Alen N. 2000. *State Failure Task Force Report: Phase III Findings*. Dostopno prek:
<http://globalpolicy.gmu.edu/pitf/SFTF%20Phase%20III%20Report%20Final.pdf> (26. februar 2009).
43. Hewitt, Joseph J., Wilkenfeld, Jonathan in Gurr, Ted Robert. 2008 *Peace and conflict 2008. University of Maryland Center for International Development and Conflict Managment*. Dostopno prek:
http://www.cidcm.umd.edu/pc/executive_summary/pc_es_20070613.pdf (11. marec 2009).
44. Huntington, Samuel. 1993. *The Clash of Civilizations?*. Foreign Affairs Summer. Dostopno prek:
<http://history.club.fatih.edu.tr/103%20Huntington%20Clash%20of%20Civilizations%20full%20text.htm> 1993 (4. april 2009).
45. Šafar, Franček in Snoj, Jože. 1976: *Mala splošna enciklopedija*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
46. Mipt. 2009. *About MIPT*. Dostopno prek: <http://www.mipt.org/about> (26. maj 2009).

47. *National strategy for combating terrorism*. 2006. Dostopno prek: <http://www.cbsnews.com/htdocs/pdf/NSCT0906.pdf> (17. marec 2009).
48. Newman, Edward. 2007. *Weak States, State Failure, and Terrorism*. Terrorism and Political Violence, 19: 463-488. London: Routledge, Taylor & Francis Group.
49. Patrick, Stewart. 2006a. *Weak States and Global Threats: Assessing Evidence of »Spillovers«* Dostopno prek: www.cgdev.org/files/5539_file_WP_73.pdf (27. marec 2009).
50. --- 2006b. *Weak States and Global Threats: Fact or Fiction?* Dostopno prek: http://www.twq.com/06spring/docs/06spring_patrick.pdf (27. marec 2009).
51. Prezelj, Iztok 2006: *Teroristično ogrožanje nacionalne in mednarodne varnosti*. Varstvoslovje: revija za teorijo in prakso varstvoslovja 8(1), 18-30. Ljubljana: Univerza v Mariboru, Fakulteta za policijsko-varnostne vede.
52. Rabasa, Angel. 2009. *Radical Islam in East Africa*. Dostopno prek: http://www.rand.org/pubs/monographs/2009/RAND_MG782.pdf (8. marec 2009).
53. Rice, Susan in Patrick Stewart. 2008. *Index of state weakness in the developing world*. Washington D.C.: The Brookings Institution Dostopno prek: http://www.brookings.edu/~media/Files/rc/reports/2008/02_weak_states_index/02_weak_states_index.pdf (27. marec 2009).
54. Rice, Susan. 2008. *Global Poverty, Weak States and Insecurity*. Dostopno prek: http://www.brookings.edu/~media/Files/rc/papers/2006/08globaleconomics_rice/08globaleconomics_rice.pdf (3. marec 2009).
55. Robb, John. 2004. *Weak, failed, and collapsed states*. Dostopno prek: http://globalguerrillas.typepad.com/globalguerrillas/2004/05/failed_states.html (26. februar 2009).
56. Rotberg, Robert. 2002. *Failed States, Collapsed States, Weak States: Causes and Indicators*. Dostopno prek: <http://www.wilsoncenter.org/topics/docs/statefailureandstateweaknessinatimeofterror.pdf> (4. marec 2009).
57. --- 2003. *Nation-State failure: A recurring phenomenon?*. Dostopno prek: http://www.dni.gov/nic/PDF_GIF_2020_Support/2003_11_06_papers/panel2_nov6.pdf (26. februar 2009).
58. Start. 2009a. *About START*. Dostopno prek: <http://www.start.umd.edu/start/about/> (17. marec 2009).

59. --- 2009b. *START National Consortium for the Study of Terrorism and Responses to Terrorism*. Dostopno prek: <http://www.start.umd.edu/start/> (27. marec 2009).
60. --- 2009c. *Terrorist Organization Profile: Abu Nidal Organization (ANO)*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organization_profile.asp?id=1 (4. april 2009).
61. --- 2009č. *Terrorist Organization Profile: al-Gama'a al-Islamiyya (GAI)*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organization_profile.asp?id=3760 (25. marec 2009).
62. --- 2009d. *Terrorist Organization Profile: al-Ittihaad al-Islami (AIAI)*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organization_profile.asp?id=4329 (31. marec 2009).
63. --- 2009e. *Terrorist Organization Profile: al-Qaeda Organization in the Land of the Two Rivers*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organization_profile.asp?id=4416 (4. april 2009).
64. --- 2009f. *Terrorist Organization Profile: al-Qaeda*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organization_profile.asp?id=6 (30. marec 2009).
65. --- 2009g. *Terrorist Organization Profile: Ansar al-Sunnah Army*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organization_profile.asp?id=3921 (6. april 2009).
66. --- 2009h. *Terrorist Organization Profile: Army for the Liberation of Rwanda (ALIR)*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organization_profile.asp?id=4342 (31. marec 2009).
67. --- 2009i. *Terrorist Organization Profile: Hezbollah*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organization_profile.asp?id=3101 (1. april 2009).
68. --- 2009j. *Terrorist Organization Profile: Islamic Movement of Uzbekistan (IMU)*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organization_profile.asp?id=4075 (2. april 2009).

69. --- 2009k. *Terrorist Organization Profile: Jaish-e-Mohammad (JeM)*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organization_profile.asp?id=58 (2. april 2009).
70. --- 2009l. *Terrorist Organization Profile: Lashkar-e-Jhangvi (LeJ)*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organization_profile.asp?id=65 (2. april 2009).
71. --- 2009m. *Terrorist Organization Profile: Lord's Resistance Army (LRA)*. Dostopna prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organization_profile.asp?id=3513 (6. april 2009).
72. --- 2009n. *Terrorist Organization Profile: Palestine Liberation Front*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organization_profile.asp?id=157 (1. april 2009).
73. --- 2009o. *Terrorist Organization Profile: Taliban*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organization_profile.asp?id=4279 (30. marec 2009).
74. --- 2009p. *Terrorist Organization Profile: Asbat al-Ansar*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organization_profile.asp?id=4639 (2. april 2009).
75. --- 2009r. *Terrorist Organizations in Afghanistan*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organizations_by_country.asp (25. marec 2009).
76. --- 2009s. *Terrorist Organizations in Congo, Democratic Republic of the*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organizations_by_country.asp (25. marec 2009).
77. --- 2009š. *Terrorist Organizations in Iraq*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organizations_by_country.asp (25. marec 2009).
78. --- 2009t. *Terrorist Organizations in Lebanon*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organizations_by_country.asp (25. marec 2009).
79. --- 2009u. *Terrorist Organizations in Pakistan*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organizations_by_country.asp (25. marec 2009).

80. --- 2009v. *Terrorist Organizations in Somalia*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organizations_by_country.asp (25. marec 2009).
81. --- 2009z. *Terrorist Organizations in Sudan*. Dostopno prek: http://www.start.umd.edu/start/data/tops/terrorist_organizations_by_country.asp (25. marec 2009).
82. Takeyh, Ray in Gvosdev, Nikolas. 2002. *Do Terrorist Networks Need a Home?. The Washington Quarterly*. Dostopno prek: <http://www.twq.com/02summer/takeyh.pdf> (17. marec 2009).
83. The fund for peace. 2009. *The Fund for Peace*. Dostopno prek: http://www.fundforpeace.org/web/index.php?option=com_content&task=view&id=99&Itemid=140 (27. marec 2009).
84. Transparency. 2009. *Transparency international*. Dostopno prek: http://www.transparency.org/policy_research/ach (3. marec 2009).
85. Undp. 2009. *Statistics of the Human Development Report. 2008*. Dostopno prek: <http://hdr.undp.org/en/statistics/> (3. marec 2009).
86. United Nations. 2004. *Weak states threat usa security Full Report. 2004*. Dostopno prek: http://www.un-ngls.org/orf/weak_states_threat_usa_security_Full_Report.pdf (2. marec 2009).
87. --- 2006. *Uniting against terrorism: recommendations for a global counter-terrorism strategy*. Dostopno prek: <http://www.un.org/unitingagainstterrorism/sg-terrorism-2may06.pdf> (17. marec 2009).
88. --- 2009. *UNIFIL-United Nations Interim Force in Lebanon*. Dostopno prek: <http://www.un.org/Depts/dpko/missions/unifil/> (7. april 2009).
89. United States Department of State Publication Office of the Coordinator for Counterterrorism. 2008. *Country Report on Terrorism 2007*. Dostopno prek: <http://www.state.gov/documents/organization/105904.pdf> (25. marec 2009).
90. Wikipedia. 2009a. *Fund for peace*. Dostopno prek: http://en.wikipedia.org/wiki/Fund_for_Peace (21. junij 2009).
91. --- 2009b. *Susan Rice*. Dostopno prek: http://en.wikipedia.org/wiki/Susan_Rice (11. marec 2009).
92. --- 2009c. *Islam*. Dostopno prek: <http://en.wikipedia.org/wiki/Islam> (7. april 2009).
93. --- 2009č. *MIPT Terrorism Knowledge Base*. Dostopno prek: http://en.wikipedia.org/wiki/MIPT_Terrorism_Knowledge_Base (26. maj 2009).

94. Williamson, Richard. 2007. *Nation-Building: The Dangers of Weak, Failing, and Failed States*. *The Whitebead Journal of Diplomacy and International Relations*. Dostopno prek:
http://diplomacy.shu.edu/academics/journal/resources/journal_dip_pdfs/journal_of_diplomacy_vol8_no1/02-Williamson.pdf (25. februar 2009).
95. Wyler, Liana Sun. 2008. *Weak and Failing States: Evolving Security Threats and U.S. Policy*. CRS Report for Congress. Dostopno prek:
<http://fas.org/srg/crs/row/RL34253.pdf> (19. marec 2009).
96. Zalman, Amy. 2009a. *Eco-terrorism*. Dostopno prek:
<http://terrorism.about.com/od/e/g/ECOTERRORISM.htm> (8. marec 2009).
97. --- 2009b. *Nuclear Terrorism - Types of Nuclear Terrorism, Terrorists Can Bomb, Buy or Build Using Nuclear materials*. Dostopno prek:
<http://terrorism.about.com/od/n/a/NuclearTerror.htm> (8. marec 2009).
98. --- 2009c. *State Terrorism - A Definition of State Terrorism, State Terrorism Uses Violence and Fear to Maintain Power*. Dostopno prek:
<http://terrorism.about.com/od/whatisterrorism1/a/StateTerrorism.htm> (8. marec 2009).
99. --- 2009č. *Types of Terrorism, A Guide to Different Types of Terrorism*. Dostopno prek:
<http://terrorism.about.com/od/whatisterrorism1/tp/DefiningTerrorism.htm> (8. marec 2009).
100. --- 2009d. *What is Bioterrorism?, Definitions of Bioterrorism, History of Bioterrorism and More*. Dostopno prek:
<http://terrorism.about.com/od/whatisterrorism1/tp/bioterrorism.htm> (8. marec 2009).

10 PRILOGE

Priloga A: Celoten seznam Indeksa propadlih držav leta 2008

Tabela 10.1: Celoten seznam Failed States Index Score 2008

Rank	Country	$\frac{1-}{1}_{36}$	$\frac{1-}{2}_{37}$	$\frac{1-}{3}_{38}$	$\frac{1-}{4}_{39}$	$\frac{1-}{5}_{40}$	$\frac{1-}{6}_{41}$	$\frac{1-}{7}_{42}$	$\frac{1-}{8}_{43}$	$\frac{1-}{9}_{44}$	$\frac{1-}{10}_{45}$	$\frac{1-}{11}_{46}$	$\frac{1-}{12}_{47}$	Total
1	Somalia	9.8	9.8	9.5	8.3	7.5	9.4	10.0	10.0	9.9	10.0	10.0	10.0	114.2
2	Sudan	9.0	9.6	10.0	8.8	9.3	7.3	10.0	9.5	9.9	9.8	9.9	9.9	113.0
3	Zimbabwe	9.7	9.0	9.5	10.0	9.6	10.0	9.5	9.6	9.8	9.5	9.3	7.0	112.5
4	Chad	9.1	9.2	9.7	7.8	9.1	8.3	9.7	9.4	9.5	9.8	9.8	9.5	110.9
5	Iraq	9.0	9.0	9.8	9.3	8.5	7.8	9.4	8.5	9.6	9.9	9.8	10.0	110.6
6	D. R. Congo	9.6	9.2	8.8	7.9	9.0	8.3	8.3	9.1	8.9	9.6	8.6	9.4	106.7
7	Afghanistan	9.1	8.9	9.5	7.0	8.1	8.5	9.2	8.3	8.4	9.6	8.8	10.0	105.4
8	Cote d'Ivoire	8.4	8.3	9.5	8.4	8.0	8.5	8.9	7.8	9.0	9.2	8.9	9.7	104.6
9	Pakistan	8.0	8.6	9.5	8.1	8.8	6.2	9.5	7.1	9.5	9.6	9.8	9.1	103.8
10	Central African Republic	9.0	8.8	8.9	5.5	8.8	8.4	9.2	8.6	8.7	9.4	9.4	9.0	103.7
11	Guinea	7.9	7.4	8.5	8.3	8.6	8.6	9.7	9.0	8.9	8.4	8.6	7.9	101.8
12	Bangladesh	9.8	7.1	9.7	8.4	9.0	7.1	9.1	7.8	8.0	8.3	9.6	6.4	100.3
12	Burma	8.5	8.5	9.5	6.0	9.0	7.6	9.5	8.3	9.9	9.3	8.7	5.5	100.3
14	Haiti	8.5	4.2	8.0	8.0	8.2	8.3	9.0	8.8	8.9	8.9	8.9	9.6	99.3
15	North Korea	8.2	6.0	7.2	5.0	8.8	9.6	9.8	9.6	9.7	8.3	7.6	7.9	97.7
16	Ethiopia	8.9	7.5	7.8	7.5	8.6	8.2	7.9	7.5	8.5	7.5	8.9	7.3	96.1
16	Uganda	8.7	9.3	8.3	6.0	8.5	7.6	8.3	7.9	7.9	8.1	7.8	7.7	96.1
18	Lebanon	7.2	9.0	9.4	7.1	7.4	6.3	8.0	6.7	7.0	9.3	9.4	8.9	95.7
18	Nigeria	8.2	5.1	9.4	8.2	9.2	5.9	8.9	8.7	7.5	9.2	9.3	6.1	95.7

³⁶ Indikator demografskega pritiska.

³⁷ Indikator množičnih migracij, beguncev ali notranje razseljenih ljudi, ter obsežnih humanitarnih katastrof.

³⁸ Indikator zapuščine skupin, ki se jim je zgodila krivica in iščejo maščevanje ali skupinska paranoja.

³⁹ Indikator dolgotrajnega in nepretrganega bega ljudi.

⁴⁰ Indikator neenakomernega ekonomskega razvoja glede na družbene razrede.

⁴¹ Indikator ostrega in/ali strmega ekonomskega padca.

⁴² Indikator kriminalizacija države.

⁴³ Indikator progresivnega uničevanja javnih storitev.

⁴⁴ Indikator suspenza ali poljubnega uporabljanja zakonodaje ali širjenja kršenja človekovih pravic.

⁴⁵ Indikator prikazuje varnostne aparate, ki delujejo kot »država v državi«.

⁴⁶ Indikator vzpona strankarskih elit.

⁴⁷ Indikator intervencij drugih držav ali zunanjih političnih akterjev.

20	Sri Lanka	7.0	9.0	9.8	6.9	8.2	6.0	9.2	6.6	8.0	9.3	9.5	6.1	95.6
21	Yemen	8.6	7.2	7.3	7.2	8.8	8.2	8.0	8.3	7.5	8.2	8.9	7.2	95.4
22	Niger	9.5	6.0	9.2	6.0	7.2	9.2	8.4	9.1	7.9	7.5	6.7	7.8	94.5
23	Nepal	8.1	5.5	9.0	6.1	9.2	8.2	8.3	7.0	8.8	8.5	8.3	7.2	94.2
24	Burundi	9.1	8.2	6.7	6.5	8.8	8.0	7.1	9.0	7.5	6.8	7.8	8.6	94.1
25	Timor-Leste	8.1	8.6	7.1	5.3	6.5	8.2	9.0	8.0	6.9	8.8	8.5	8.8	93.8
26	Kenya	8.7	8.5	7.6	8.0	8.1	6.9	8.2	7.4	7.2	7.1	8.4	7.3	93.4
26	Republic of the Congo	8.7	7.7	6.8	6.1	8.1	8.0	8.8	8.8	7.9	7.9	7.2	7.4	93.4
26	Uzbekistan	7.7	5.4	7.1	7.1	8.6	7.7	9.3	6.8	9.2	9.0	9.2	6.3	93.4
29	Malawi	9.0	6.2	6.0	8.2	8.8	9.1	8.0	9.0	7.8	5.4	7.6	7.8	92.9
30	Solomon Islands	8.7	4.8	8.0	5.1	8.0	8.0	8.7	8.5	7.1	7.7	8.8	9.0	92.4
31	Sierra Leone	8.6	7.4	6.9	8.4	8.2	8.7	7.7	8.2	7.0	6.4	7.5	7.3	92.3
32	Guinea Bissau	8.0	6.5	5.4	7.0	8.6	8.2	7.9	8.5	8.0	8.4	7.1	7.7	91.3
33	Cameroon	7.4	7.1	7.1	7.9	8.7	6.1	8.7	7.6	7.4	7.8	8.2	7.2	91.2
34	Liberia	8.1	8.4	6.0	6.5	8.3	8.3	7.0	8.5	6.7	6.7	7.9	8.6	91.0
35	Syria	6.5	9.0	8.0	6.8	8.1	6.8	8.8	5.7	8.8	7.6	7.7	6.3	90.1
36	Burkina Faso	8.6	5.6	6.4	6.6	8.9	8.1	7.6	8.9	6.6	7.6	7.7	7.3	89.9
37	Colombia	6.8	9.2	7.4	8.4	8.4	3.8	7.9	6.0	7.2	8.0	8.3	7.6	89.0
38	Tajikistan	7.9	6.1	6.5	6.4	7.3	7.0	9.2	7.1	8.8	7.8	8.6	6.2	88.9
39	Kyrgyzstan	7.5	5.8	6.8	7.4	8.0	7.5	8.4	6.5	7.9	8.1	7.5	7.4	88.8
40	Egypt	7.5	6.3	7.7	6.2	7.8	6.9	9.0	6.3	8.5	6.1	8.4	8.0	88.7
40	Laos	8.0	5.7	6.8	6.6	5.7	7.1	8.2	8.0	8.9	8.2	8.6	6.9	88.7
42	Equatorial Guinea	7.8	2.0	7.0	7.4	9.2	3.9	9.4	8.3	9.5	9.0	8.5	6.0	88.0
42	Rwanda	9.1	7.0	8.5	7.5	7.4	7.3	8.2	6.8	7.3	4.6	7.8	6.5	88.0
44	Eritrea	8.6	7.1	5.6	6.0	5.9	8.5	8.4	7.9	7.4	7.5	7.2	7.3	87.4
45	Togo	7.7	5.6	6.0	6.5	7.5	8.2	7.2	8.0	7.9	7.8	7.5	6.9	86.8
46	Turkmenistan	7.0	4.5	6.2	5.6	7.3	7.1	8.7	7.7	9.6	8.3	7.9	6.3	86.2
47	Mauritania	8.4	6.2	8.0	5.0	7.0	7.8	6.6	8.1	6.9	7.2	7.6	7.3	86.1
48	Cambodia	7.8	5.7	7.5	8.0	7.2	6.6	8.3	7.6	7.1	6.2	7.2	6.6	85.8
49	Iran	6.5	8.7	7.3	5.0	7.4	4.3	8.0	5.8	8.7	8.5	9.0	6.5	85.7
50	Moldova	7.0	4.7	7.3	8.4	7.2	7.2	8.3	7.0	7.1	6.5	7.7	7.3	85.7
50	Bhutan	6.5	7.5	7.0	6.7	8.7	7.8	7.7	6.7	8.3	4.6	7.7	6.2	85.4
52	Papua New Guinea	7.5	3.5	8.0	7.9	9.0	7.3	7.8	7.8	6.1	7.0	6.7	6.0	84.6
53	Belarus	7.7	4.3	6.7	5.0	7.2	6.7	9.3	6.6	8.8	6.5	8.5	7.1	84.4
54	Bosnia	6.1	8.0	8.5	6.0	7.2	5.5	7.9	5.4	5.3	7.3	8.6	8.5	84.3
55	Bolivia	7.7	4.2	7.3	7.0	8.5	6.4	7.4	7.6	7.0	6.2	8.5	6.4	84.2
56	Angola	8.6	6.9	5.9	5.0	9.0	4.0	8.4	7.6	7.5	6.2	7.5	7.2	83.8
56	Georgia	6.3	6.8	8.1	5.7	6.9	5.4	8.4	5.9	5.9	7.7	8.3	8.4	83.8

58	Israel	7.2	8.1	9.0	3.8	7.5	3.9	7.5	7.2	7.9	5.5	8.0	8.0	83.6
59	Philippines	6.9	5.7	7.0	7.2	7.6	5.9	8.3	5.9	6.8	7.4	7.8	6.9	83.4
60	Indonesia	7.0	7.3	5.9	7.5	8.0	6.3	6.8	6.7	6.8	7.1	7.0	6.9	83.3
61	Lesotho	9.1	4.6	5.6	6.0	5.6	8.2	7.6	8.5	6.8	6.3	6.9	6.5	81.7
61	Nicaragua	7.5	5.7	6.5	6.8	8.4	7.5	6.3	7.5	5.4	6.5	7.1	6.5	81.7
63	Zambia	8.8	6.4	5.2	6.7	7.4	8.1	7.8	7.9	5.8	5.5	5.5	6.5	81.6
64	Azerbaijan	6.0	7.8	7.3	5.3	7.0	5.9	8.1	5.5	6.9	7.2	7.5	6.5	81.0
65	Cape Verde	7.9	4.8	4.8	8.2	6.2	7.8	7.3	7.2	6.4	5.8	6.4	7.9	80.7
66	Guatemala	6.8	6.0	6.9	6.7	8.0	6.7	7.2	6.6	7.1	7.3	6.0	5.3	80.6
67	Maldives	7.7	6.5	4.9	7.0	4.9	7.1	7.6	7.1	7.7	6.3	7.6	6.0	80.4
68	China	8.8	5.1	7.8	6.3	9.0	4.0	8.3	6.6	8.9	5.2	7.0	3.3	80.3
68	Ecuador	6.2	6.0	6.5	7.3	7.8	5.9	7.1	6.8	6.4	6.7	7.9	5.7	80.3
70	Serbia	6.0	7.3	7.9	5.5	7.5	6.5	7.4	5.0	6.1	6.3	8.0	6.6	80.1
71	Djibouti	7.7	6.4	5.5	5.2	6.2	7.1	7.4	7.3	6.2	6.5	6.9	7.6	80.0
72	Swaziland	8.8	4.0	4.0	5.5	6.1	7.8	8.5	7.5	7.5	6.5	6.9	6.9	80.0
72	Russia	7.0	5.4	7.5	6.5	7.9	3.7	7.9	5.9	8.7	7.0	8.0	4.2	79.7
74	Comoros	6.7	3.6	5.3	6.0	6.1	7.3	8.1	8.5	6.9	7.0	6.7	7.4	79.6
75	Tanzania	7.4	7.0	6.4	6.0	6.9	7.2	6.3	7.6	5.8	5.7	5.8	7.0	79.1
76	Cuba	6.5	4.7	5.5	6.8	7.2	6.1	7.6	4.0	7.8	7.7	7.0	7.7	78.6
77	Dominican Republic	6.5	5.4	6.1	8.3	8.1	5.6	5.8	6.9	7.0	6.1	7.0	5.6	78.4
78	Sao Tome	7.9	4.5	5.1	7.4	6.1	8.3	7.4	7.9	5.3	5.8	6.2	6.4	78.3
79	Venezuela	6.5	5.0	6.8	6.9	8.0	4.6	7.1	6.3	7.4	6.6	7.5	5.2	77.9
80	Algeria	6.1	6.8	7.2	5.9	7.3	4.0	7.5	6.8	7.6	6.7	6.2	5.7	77.8
81	Peru	6.9	4.2	6.9	7.5	8.1	5.7	6.4	6.4	5.5	7.4	7.0	5.5	77.5
82	Jordan	6.7	7.8	6.5	4.7	7.5	6.6	6.0	5.6	6.7	6.0	6.5	6.7	77.3
83	Gambia	6.9	5.8	4.2	6.0	7.0	7.5	7.9	6.6	6.8	5.8	5.9	6.5	76.9
84	Saudi Arabia	6.3	6.2	7.7	3.4	7.0	2.3	8.8	4.3	9.1	7.3	7.7	6.8	76.9
85	Mozambique	7.8	2.2	4.7	7.8	7.2	7.4	7.3	8.0	7.0	5.8	5.6	6.0	76.8
86	Madagascar	8.5	2.5	5.1	5.0	7.2	7.4	6.0	8.7	6.0	5.8	7.0	7.5	76.7
87	Fiji	5.9	4.0	7.5	6.0	7.5	5.9	8.7	4.4	5.9	7.0	8.2	5.6	76.6
88	Morocco	6.6	7.1	6.8	6.2	7.6	6.6	7.3	6.0	6.6	5.1	5.7	4.2	75.8
89	Mali	8.5	4.4	6.1	7.4	6.6	8.5	4.7	8.6	4.6	5.9	3.7	6.6	75.6
89	Thailand	6.8	6.0	7.7	4.4	7.5	3.6	7.7	5.5	6.2	7.0	7.7	5.5	75.6
91	El Salvador	7.4	5.6	6.0	7.0	7.6	6.0	7.0	6.5	7.0	6.3	3.9	5.2	75.5
92	Turkey	6.7	6.2	7.6	5.0	8.2	4.6	6.0	5.2	5.5	6.7	7.5	6.2	75.4
93	Gabon	6.9	6.2	3.0	6.0	8.1	5.2	7.5	7.0	6.5	5.6	7.2	5.8	75.0
94	Honduras	7.2	2.0	5.3	6.5	8.7	7.2	7.4	6.6	6.1	6.2	6.3	5.4	74.9
95	Macedonia	5.4	4.6	7.4	7.0	7.4	6.0	7.6	5.1	5.3	5.8	6.6	6.4	74.6
95	Vietnam	6.6	5.0	5.3	6.0	6.2	6.1	7.2	6.0	7.0	6.4	6.9	5.9	74.6

97	Micronesia	7.7	2.9	5.0	8.6	7.3	6.6	6.9	7.2	2.5	5.7	5.4	8.2	74.0
98	India	8.0	3.2	7.0	6.9	8.9	4.6	4.8	6.7	6.0	6.6	6.0	4.2	72.9
98	Namibia	7.2	5.0	5.4	7.6	8.9	6.0	4.7	7.1	6.0	5.5	3.2	6.3	72.9
100	Benin	6.9	5.2	4.0	6.7	7.4	7.0	6.7	8.1	5.2	5.2	3.8	6.6	72.8
101	Kazakhstan	6.2	3.6	5.2	4.0	6.5	6.0	7.7	5.5	6.8	6.5	7.8	6.6	72.4
101	Samoa	6.8	3.2	5.0	8.2	6.9	6.1	6.7	4.8	4.6	6.3	5.4	8.4	72.4
101	Suriname	6.5	3.9	6.1	6.7	8.3	6.2	6.4	4.9	6.0	6.0	5.4	6.0	72.4
104	Paraguay	6.6	1.3	6.2	6.0	7.7	6.2	8.3	6.0	7.1	5.0	7.7	4.2	72.3
105	Guyana	6.3	3.6	5.7	7.9	7.8	6.4	6.4	5.7	5.4	6.7	5.1	5.2	72.2
105	Mexico	7.0	4.0	5.8	7.0	8.4	6.0	6.1	5.7	5.1	5.8	4.8	6.5	72.2
107	Senegal	7.0	5.5	6.0	5.1	7.1	6.0	5.7	7.0	6.0	6.0	4.0	5.5	70.9
108	Ukraine	6.5	3.2	7.2	7.3	6.7	5.0	7.3	4.5	5.9	3.0	7.9	6.3	70.8
109	Armenia	5.8	7.5	5.0	6.7	6.0	5.6	6.5	6.0	5.5	4.5	6.0	5.6	70.7
110	Belize	6.8	5.5	5.2	6.9	7.6	5.8	6.5	5.7	3.8	5.7	5.0	5.7	70.2
111	Libya	6.2	4.0	5.6	4.0	7.3	5.3	7.4	4.5	8.1	5.6	7.0	5.0	70.0
112	Albania	6.2	2.7	5.4	7.5	6.1	6.3	7.2	5.9	5.4	5.5	5.7	5.8	69.7
112	Cyprus	4.9	4.2	8.3	5.2	7.5	4.2	5.5	3.8	3.5	5.0	8.4	9.2	69.7
114	Seychelles	6.7	4.8	5.4	4.7	6.8	3.9	7.6	4.1	6.3	6.0	6.5	6.7	69.5
115	Grenada	5.7	3.0	4.9	7.9	7.1	5.8	6.5	4.1	4.9	5.4	5.7	8.0	69.0
116	Brunei Darussalam	5.9	4.9	6.7	4.2	7.4	3.2	7.7	3.3	6.8	6.3	7.4	4.7	68.5
117	Brazil	6.3	3.3	6.1	5.0	8.8	3.7	6.2	6.0	5.6	7.1	4.9	4.6	67.6
118	Malaysia	6.3	5.0	5.9	3.6	6.9	4.2	5.9	5.1	6.5	6.3	5.7	5.8	67.2
119	Trinidad	5.5	3.6	5.2	6.7	7.7	4.0	6.4	5.5	5.4	5.7	5.9	5.4	67.0
120	Botswana	9.2	6.0	3.4	6.0	6.9	5.3	5.4	6.2	4.8	3.9	2.8	6.0	65.9
121	Jamaica	6.1	2.4	4.3	6.5	6.5	6.0	6.9	6.0	5.4	5.6	4.0	6.0	65.7
122	Tunisia	5.6	3.4	5.1	5.1	7.2	4.3	6.6	5.9	7.3	5.9	6.2	3.0	65.6
123	Ghana	6.8	5.0	5.1	8.0	6.8	5.0	5.5	6.9	4.5	2.4	3.9	4.7	64.6
124	Antigua and Barbuda	4.9	3.3	4.9	7.9	6.9	4.6	6.0	4.9	5.5	5.2	4.6	5.4	64.1
125	South Africa	8.4	7.0	4.9	4.0	8.5	4.2	5.0	5.7	4.2	3.9	4.4	2.5	62.7
126	Kuwait	5.5	4.4	4.7	4.1	6.1	2.9	6.7	3.3	7.0	5.1	6.9	5.3	62.0
127	Bahamas	6.2	3.6	5.3	5.4	7.2	3.7	5.9	4.3	3.0	5.4	5.3	5.2	60.5
128	Romania	5.3	3.5	5.2	5.2	6.1	5.2	5.9	5.2	4.8	3.4	4.7	5.4	59.9
129	Croatia	5.1	6.3	5.7	5.0	5.5	5.3	4.4	4.1	4.5	3.9	3.9	5.7	59.4
130	Panama	6.4	3.1	4.4	5.0	7.5	5.6	4.6	5.4	4.7	5.0	2.9	4.0	58.6
131	Barbados	4.1	3.3	5.5	6.9	7.0	5.0	5.9	2.6	3.0	5.3	4.8	5.1	58.5
131	Bulgaria	5.1	4.1	4.0	5.7	6.0	4.3	5.4	4.6	4.7	5.2	3.9	5.5	58.5
133	Mongolia	5.8	1.0	4.1	2.1	5.4	5.5	6.0	5.3	6.2	4.8	4.7	6.9	57.8
134	Bahrain	5.3	3.1	6.0	3.7	5.0	3.3	7.0	3.4	4.7	3.7	6.0	5.6	56.8
135	Montenegro	5.4	4.1	6.1	2.5	4.3	4.0	4.3	3.6	5.6	4.6	6.0	5.3	55.8

136	Latvia	4.9	4.9	4.6	5.0	6.0	5.0	4.7	4.2	3.8	3.0	4.4	4.0	54.5
137	Qatar	4.7	3.3	5.3	3.3	5.0	4.6	6.8	2.6	5.0	2.3	4.9	4.9	52.7
138	United Arab Emirates	5.0	3.6	4.3	3.4	5.5	2.6	7.0	3.9	5.9	1.9	3.8	4.3	51.2
139	Estonia	4.8	4.8	5.1	4.0	4.9	3.7	4.8	3.8	3.5	2.6	5.7	3.3	51.0
140	Costa Rica	5.6	4.2	4.0	4.8	6.6	4.6	4.1	3.5	3.5	2.2	3.3	4.5	50.9
141	Hungary	3.7	3.4	3.4	5.0	6.1	4.3	5.7	3.8	4.0	1.9	5.3	4.3	50.9
142	Slovakia	4.3	1.8	4.2	5.3	6.2	4.2	4.0	4.1	4.3	2.0	4.2	4.2	48.8
143	Lithuania	4.9	3.1	3.9	5.4	6.2	4.5	4.4	3.5	3.5	2.0	3.0	4.3	48.7
144	Malta	3.8	6.1	3.9	4.6	4.5	3.5	4.3	3.4	3.5	4.3	1.6	4.8	48.3
145	Poland	4.8	3.0	3.2	6.4	4.8	4.3	4.2	3.8	3.8	2.0	3.3	4.0	47.6
146	Oman	4.6	1.3	3.0	1.1	2.0	3.9	6.3	4.4	6.6	5.3	6.9	2.0	47.4
147	Greece	4.9	2.6	4.3	5.0	5.0	3.7	4.0	3.6	3.9	3.1	1.6	3.7	45.4
148	Mauritius	3.6	1.1	3.5	2.1	5.9	3.8	5.1	4.1	3.9	3.5	3.0	2.8	42.4
149	Czech Republic	3.8	3.1	3.2	4.8	3.9	3.4	3.7	3.8	3.5	2.0	3.5	3.4	42.1
150	Spain	3.9	2.1	6.2	1.6	5.0	3.4	1.4	2.4	2.8	5.2	5.6	2.0	41.6
151	Argentina	3.8	1.5	4.0	4.0	5.2	4.5	3.4	3.9	3.7	1.9	2.7	2.8	41.4
151	Uruguay	5.1	1.1	2.0	5.9	5.1	3.7	2.9	4.0	2.5	3.0	2.3	3.8	41.4
153	South Korea	4.0	3.9	4.0	5.3	2.4	1.6	3.9	2.0	2.7	1.0	3.3	6.5	40.6
154	Italy	3.7	3.5	4.0	3.0	4.5	3.8	3.8	2.5	2.1	3.7	3.3	2.0	39.9
155	Germany	3.9	4.3	4.9	2.8	5.3	2.8	2.3	1.9	2.7	2.5	1.8	2.1	37.3
156	Slovenia	4.0	1.7	3.4	3.5	5.2	3.0	3.2	3.5	3.5	3.0	1.1	2.0	37.1
157	Chile	3.8	2.0	3.9	2.1	4.6	3.7	2.0	3.8	3.9	2.0	1.5	3.0	36.3
158	France	4.1	3.1	6.0	2.0	5.5	3.0	1.7	1.4	3.2	1.0	1.8	2.0	34.8
159	Singapore	2.9	1.1	3.0	2.7	2.9	3.1	4.0	1.5	4.3	1.0	4.0	2.8	33.3
160	United Kingdom	3.0	3.0	4.5	2.0	4.5	1.7	2.0	1.8	2.6	3.0	2.7	2.1	32.9
161	United States	3.5	4.0	3.2	1.0	5.5	2.3	3.0	1.8	4.2	1.3	2.0	1.0	32.8
162	Portugal	4.3	1.0	2.5	2.1	3.6	3.8	1.5	4.0	3.5	1.0	1.3	3.2	31.8
163	Japan	4.3	1.1	3.8	2.0	2.5	2.3	1.8	1.2	3.4	2.0	1.7	3.6	29.7
164	Belgium	3.2	1.6	4.7	1.1	4.6	2.5	1.8	1.4	1.5	1.6	3.0	2.0	29.0
165	Luxembourg	2.1	1.8	3.7	1.2	2.5	1.8	3.3	2.6	1.6	2.0	3.0	2.3	27.9
166	Netherlands	3.4	3.0	4.9	2.2	3.7	2.0	1.3	1.4	1.4	1.0	1.0	2.0	27.3
167	Canada	3.3	2.4	3.0	2.1	5.0	1.5	1.5	1.2	2.0	1.0	1.8	1.5	26.3
168	Austria	2.8	2.2	3.5	1.1	4.9	1.9	1.3	1.4	1.5	1.0	2.0	2.3	25.9
169	Australia	2.9	2.0	3.5	1.1	4.4	2.3	1.0	1.4	2.5	0.9	1.5	1.1	24.6
170	Denmark	3.2	1.9	2.5	2.0	1.9	2.1	1.0	1.4	1.5	1.0	1.0	2.0	21.5
171	New Zealand	1.1	1.2	2.9	2.1	4.0	3.0	1.1	1.4	1.5	1.0	1.0	1.1	21.4
172	Iceland	1.0	0.9	1.0	3.2	2.8	3.0	1.3	1.3	2.1	1.0	0.8	2.5	20.9
173	Switzerland	2.9	1.7	2.6	2.0	2.6	1.5	1.0	1.4	1.7	1.0	1.0	0.9	20.3
174	Ireland	1.9	1.5	1.0	2.0	3.0	2.0	1.5	2.0	1.5	1.0	1.0	1.5	19.9

175	Sweden	3.2	3.0	1.3	2.0	2.1	1.2	1.0	1.2	1.4	0.9	1.0	1.5	19.8
176	Finland	2.6	1.6	1.0	2.1	1.9	2.0	0.9	1.2	1.5	0.9	0.7	2.0	18.4
177	Norway	2.0	1.6	1.0	1.1	2.0	1.8	1.0	1.3	1.5	1.0	1.0	1.5	16.8

Vir: Foreignpolicy (2009b).

INDEX OF STATE WEAKNESS IN THE DEVELOPING WORLD

(20 Indicators)

The 141 weakest states and their indicator scores are presented below. A score of 0.00 represents the worst score in the sample, a score of 10.00 signifies the best.

Color Coding Key
Color coding and quintiles are based on full sample of 141 countries

BOTTOM QUINTILE
2 ND QUINTILE
3 RD QUINTILE
4 TH QUINTILE
TOP QUINTILE

Country	Overall Ranking	Economic Basket				Political Basket				Security Basket				Social Welfare Basket							
		GNI per capita	GDP growth	Income Inequality	Inflation	Regulatory Quality	Government Effectiveness	Rule of Law	Voice and Accountability	Control of Corruption	Freedom	Conflict Intensity	Gross Human Rights Abuses	Territory Affected by Conflict	Incidence of Coups	Political Stability and Absence of Violence	Child Mortality	Access to Improved Water and Sanitation	Undernourishment	Primary School Completion	Life Expectancy
Somalia	1	0.12	-	-	-	0.00	0.00	0.00	0.61	0.00	0.00	0.72	2.37	0.92	10.00	0.37	2.07	1.21	-	-	2.90
Afghanistan	2	0.16	6.03	-	5.81	2.44	2.33	1.43	2.77	0.96	3.33	1.54	0.67	0.45	4.60	1.45	0.91	2.30	-	1.26	-
Congo, Dem. Rep.	3	0.03	4.26	-	5.83	2.91	1.68	2.31	1.88	1.09	2.50	1.06	0.46	1.87	5.10	1.30	2.80	2.48	0.14	2.11	2.06
Iraq	4	0.95	2.98	-	-	3.02	1.44	1.58	2.11	1.20	2.50	1.84	0.00	3.60	10.00	0.00	5.71	7.58	-	6.68	-
Burundi	5	0.00	3.25	6.58	6.49	3.70	2.63	4.25	3.53	2.24	5.00	4.84	1.47	3.23	7.89	3.64	3.35	4.85	1.24	1.71	2.20
Sudan	6	0.65	5.24	-	6.47	3.77	3.07	3.27	1.49	2.09	0.83	0.00	0.00	3.06	10.00	1.68	6.98	4.18	6.76	3.50	4.93
Central African Rep.	7	0.24	2.25	2.68	7.73	3.57	2.26	2.65	3.49	2.30	4.17	8.02	3.17	10.00	5.54	2.85	3.24	4.05	4.28	0.00	1.30
Zimbabwe	8	0.23	0.00	4.99	0.00	1.20	1.91	2.23	2.01	1.32	0.83	10.00	2.79	10.00	10.00	4.04	5.45	6.00	3.86	7.45	0.52
Liberia	9	0.04	1.81	-	6.48	2.50	2.39	3.71	4.94	2.99	5.83	8.60	3.74	7.22	10.00	3.95	1.71	3.21	3.45	-	1.71
Cote D'Ivoire	10	0.71	2.45	6.13	7.68	3.91	2.24	2.77	2.39	1.99	1.67	8.17	2.12	4.16	7.67	1.92	3.16	5.21	8.55	2.63	2.55
Angola	11	1.73	7.23	-	4.71	3.65	2.89	3.36	2.94	2.06	2.50	5.09	3.52	6.49	10.00	5.50	0.80	2.97	5.52	-	1.47
Haiti	12	0.35	2.27	3.12	5.37	4.57	2.38	2.64	3.34	0.97	4.17	9.03	3.24	10.00	4.75	3.20	5.89	2.97	4.00	-	4.01
Sierra Leone	13	0.13	6.11	-	6.04	3.84	3.18	3.58	5.29	1.78	5.83	8.23	5.76	5.26	6.14	5.71	0.00	3.70	3.31	-	1.45
Eritrea	14	0.09	2.63	-	5.25	2.02	2.77	4.17	1.33	5.19	0.83	8.74	4.16	10.00	10.00	4.76	7.42	2.06	0.00	3.66	4.53
North Korea	15	-	-	-	-	0.47	1.42	3.38	0.26	0.24	0.00	10.00	2.54	10.00	10.00	6.22	8.25	7.52	5.79	-	6.58
Chad	16	0.35	6.89	-	7.50	3.78	2.39	3.18	2.53	1.90	2.50	8.38	3.77	9.51	10.00	2.56	2.69	0.97	5.52	1.18	2.06
Burma	17	-	5.10	-	5.10	1.13	1.78	2.93	0.00	0.27	0.00	2.58	2.20	5.09	10.00	5.17	6.44	7.27	9.66	7.28	5.94
Guinea-Bissau	18	0.08	2.68	5.62	8.48	3.90	3.01	3.56	5.35	2.53	5.00	9.69	6.30	8.72	3.21	5.40	2.98	3.58	4.97	0.57	2.31
Ethiopia	19	0.07	4.76	9.14	5.95	4.57	4.61	5.14	3.42	3.95	3.33	8.44	2.71	9.44	10.00	2.55	4.29	0.00	4.00	4.62	1.75
Congo, Rep.	20	0.92	4.09	-	7.55	3.68	2.57	3.46	3.38	2.31	2.50	9.03	5.01	8.47	8.32	4.32	6.33	3.03	5.79	4.51	4.06

Country	Overall Ranking	ECONOMIC BASKET				POLITICAL BASKET				SECURITY BASKET				SOCIAL WELFARE BASKET							
		GDP per capita	GDP Growth	Income Inequality	Inflation	Regulatory Quality	Government Effectiveness	Rule of Law	Voice and Accountability	Control of Corruption	Freedom	Conflict Intensity	Cross Human Rights Abuses	Territory Affected by Conflict	Incidence of Coups	Political Stability and Absence of Violence	Child Mortality	Access to Improved Water and Sanitation	Undernourishment	Primary School Completion	Life Expectancy
Nepal	22	0.18	3.01	5.60	6.66	5.20	3.78	5.01	3.23	3.32	4.17	7.12	1.01	1.17	10.00	1.52	7.56	5.45	8.00	6.91	6.29
Guinea	23	0.29	3.21	7.36	5.11	4.01	2.19	3.07	3.23	2.62	2.50	9.79	6.82	10.00	10.00	2.78	4.80	2.00	7.03	4.13	4.34
Rwanda	24	0.14	4.05	5.68	6.42	5.01	5.20	5.26	3.26	5.36	2.50	8.86	4.73	7.94	8.97	5.53	2.87	4.91	5.79	2.12	2.08
Equatorial Guinea	25	7.51	6.31	--	6.85	3.22	2.52	3.57	1.39	0.79	0.83	10.00	5.12	10.00	10.00	6.41	2.80	3.70	--	4.10	1.66
Togo	26	0.23	3.01	--	7.67	4.40	1.73	4.08	2.98	2.49	2.50	10.00	4.39	10.00	10.00	4.77	5.20	3.15	7.03	5.52	4.58
Uganda	27	0.18	4.28	5.90	6.56	6.13	4.92	5.50	4.96	3.43	4.17	6.29	2.07	6.50	10.00	4.03	5.31	4.12	7.72	4.32	3.41
Nigeria	28	0.50	4.47	6.31	5.84	4.41	3.60	3.42	4.29	1.56	5.00	7.05	2.58	10.00	9.12	2.14	3.20	3.45	9.10	7.47	--
Cameroon	29	0.90	3.45	6.13	7.70	4.89	3.79	4.09	3.60	2.68	1.67	10.00	3.61	10.00	10.00	6.25	4.84	4.97	6.76	5.14	2.32
Yemen	30	0.61	3.56	8.43	5.62	4.93	3.67	4.20	3.50	3.81	3.33	8.99	3.83	8.92	10.00	3.53	6.55	4.55	5.10	5.13	6.09
Comoros	31	0.52	2.91	--	7.30	2.87	1.43	4.35	5.80	3.84	5.83	10.00	9.58	10.00	6.46	6.43	7.67	5.09	2.07	3.61	6.29
Zambia	32	0.49	4.10	4.85	5.66	5.20	4.22	5.20	5.54	3.22	5.00	10.00	4.91	10.00	10.00	7.45	3.64	4.73	4.00	7.10	0.78
Pakistan	33	0.62	4.43	9.02	6.52	5.62	4.89	4.65	3.16	2.71	2.50	8.24	2.61	9.56	5.36	2.31	6.65	6.97	7.03	5.26	6.90
Cambodia	34	0.35	5.99	6.72	7.12	5.06	3.44	3.86	3.71	1.87	2.50	9.55	4.91	9.91	8.32	5.66	5.05	1.39	5.79	9.01	5.02
Turkmenistan	35	1.47	--	6.92	6.34	1.42	2.16	2.95	0.82	1.58	0.00	10.00	5.09	10.00	10.00	6.14	6.47	6.00	9.38	--	6.34
Uzbekistan	36	0.47	4.54	7.74	5.49	2.53	2.78	2.96	1.20	2.44	0.00	10.00	3.94	10.00	10.00	2.26	7.78	6.91	6.90	9.57	7.37
Mauritania	37	0.59	4.60	7.28	6.39	5.98	4.52	5.70	3.79	3.80	4.17	10.00	5.12	10.00	3.83	6.10	5.71	3.15	8.97	2.84	4.25
Djibouti	38	0.88	3.46	--	7.49	4.30	3.44	4.71	3.68	3.59	3.33	9.93	6.35	10.00	10.00	6.31	5.42	7.27	7.03	1.20	4.19
Mozambique	39	0.22	5.04	5.57	6.14	5.37	5.52	5.26	6.35	3.89	5.83	10.00	5.30	9.90	10.00	7.98	4.98	2.42	4.28	2.38	1.56
Papua New Guinea	40	0.62	3.12	4.83	7.06	4.87	3.92	4.33	6.36	2.07	6.67	9.78	5.34	9.43	10.00	4.92	7.56	2.91	--	4.05	4.87
Swaziland	41	2.15	3.04	4.93	6.82	5.29	4.34	4.98	3.37	4.21	1.67	10.00	6.48	10.00	10.00	6.44	4.44	4.55	7.31	5.34	1.48
Tajikistan	42	0.27	5.35	8.59	6.25	4.19	3.30	4.00	2.89	2.80	2.50	9.12	5.55	8.15	8.51	3.74	7.67	4.55	2.62	10.00	6.61
East Timor	43	0.68	1.55	--	7.38	3.01	4.31	3.72	5.56	2.87	5.83	10.00	6.18	10.00	10.00	4.48	8.04	3.58	9.10	--	4.96
Burkina Faso	44	0.33	4.32	7.18	7.70	5.59	4.07	5.53	5.61	4.33	5.00	10.00	6.66	10.00	10.00	6.34	3.31	2.36	8.28	1.08	3.07
Laos	45	0.37	4.70	8.18	6.29	3.91	3.72	4.30	2.01	2.34	0.83	10.00	5.09	10.00	10.00	6.56	7.38	2.79	7.72	6.89	--
Malawi	46	0.06	4.30	7.28	6.00	5.02	3.91	5.61	5.64	3.35	5.83	10.00	5.37	10.00	10.00	6.82	5.71	6.00	5.52	4.51	1.26
Colombia	47	2.43	3.94	3.24	6.88	6.80	6.42	5.13	5.81	5.04	6.67	2.58	0.46	0.00	10.00	3.02	9.49	8.73	8.55	9.60	8.00
Bangladesh	48	0.35	4.37	8.44	6.63	4.45	4.02	4.54	5.02	1.55	5.00	10.00	2.76	9.95	10.00	3.06	7.60	4.73	6.21	6.96	6.58
Madagascar	49	0.17	3.36	5.54	5.96	5.89	5.86	6.04	6.37	4.93	6.67	10.00	7.10	10.00	6.21	7.01	5.93	2.61	5.10	4.55	4.74
Kenya	50	0.44	3.80	6.56	6.19	6.04	4.36	4.22	6.00	2.59	6.67	9.97	3.71	9.50	10.00	4.25	5.89	4.18	6.07	9.35	3.19
Gambia	51	0.19	3.67	4.97	6.54	5.66	4.24	6.10	3.94	3.66	5.00	10.00	6.77	10.00	8.97	7.19	5.27	6.06	6.34	--	4.96

Country	Overall Ranking	ECONOMIC BASKET				POLITICAL BASKET				SECURITY BASKET				SOCIAL WELFARE BASKET							
		GNI per capita	GDP Growth	Income Inequality	Inflation	Regulatory Quality	Government Effectiveness	Rule of Law	Voice and Accountability	Control of Corruption	Freedom	Conflict Intensity	Grass Human Rights Abuses	Terrorism Affected by Conflict	Incidence of Coups	Political Stability and Absence of Violence	Child Mortality	Access to Improved Water and Sanitation	Undernourishment	Primary School Completion	Life Expectancy
Mali	52	0.31	4.07	7.05	8.22	5.57	5.18	6.00	7.47	3.93	8.33	9.89	7.46	9.62	10.00	6.80	2.33	3.70	6.34	2.01	3.10
Lesotho	53	0.86	3.29	2.29	6.87	5.06	5.59	6.20	7.23	5.59	7.50	9.93	7.46	9.71	8.97	7.15	5.45	4.91	8.55	5.72	0.04
Solomon Islands	54	0.53	4.02	--	6.32	3.82	3.69	4.42	6.68	4.82	5.83	9.34	7.65	10.00	6.23	7.13	9.20	4.00	7.45	--	6.36
Tanzania	55	0.23	4.58	8.18	6.84	5.60	5.49	5.59	5.77	4.55	5.83	10.00	5.68	10.00	10.00	6.37	5.82	4.48	4.28	6.34	2.58
Sri Lanka	56	1.11	4.40	7.04	6.36	6.29	5.32	6.91	5.51	4.81	5.00	0.72	2.42	6.51	10.00	3.04	9.75	8.18	7.31	--	9.03
Algeria	57	2.70	3.97	8.04	7.38	5.09	5.35	5.16	4.14	4.47	2.50	5.72	2.15	4.30	8.51	4.70	8.84	8.61	9.79	9.46	8.36
Philippines	58	1.22	4.12	6.14	6.73	6.41	6.34	5.58	6.01	3.50	6.67	4.43	2.72	4.87	10.00	3.84	9.05	7.39	7.86	9.56	8.20
Syria	59	1.35	3.73	--	6.17	3.54	3.38	5.36	1.82	3.61	0.00	10.00	4.91	10.00	10.00	4.73	9.71	8.97	9.79	10.00	8.83
Guatemala	60	2.34	3.33	3.96	6.47	6.35	4.44	4.09	5.69	3.49	5.83	9.19	4.18	8.83	9.12	4.86	8.69	8.85	7.31	6.65	7.48
Sao Tome & Principe	61	0.63	4.72	--	5.48	4.70	3.85	5.59	7.21	4.03	8.33	10.00	9.22	10.00	4.33	7.97	5.96	4.18	8.97	7.06	6.48
Cuba	62	--	3.60	--	--	2.19	3.69	4.40	2.09	4.92	0.00	10.00	5.84	10.00	10.00	7.04	10.00	9.33	10.00	9.20	9.62
Gabon	63	4.52	2.75	--	8.00	5.47	4.56	5.26	3.78	3.00	3.33	10.00	6.19	10.00	10.00	7.03	6.95	5.39	9.66	5.64	4.29
Bolivia	64	0.92	3.57	2.94	7.07	4.08	4.36	4.42	6.12	3.68	6.67	10.00	6.18	10.00	10.00	4.61	7.89	5.82	7.17	10.00	6.79
Russia	65	5.24	4.62	7.09	5.98	5.48	5.13	4.39	4.03	3.29	2.50	4.45	2.37	6.80	10.00	5.06	9.60	9.03	9.93	9.20	6.94
Iran	66	2.67	4.33	6.46	5.62	2.91	4.06	4.66	2.72	3.84	1.67	9.87	3.51	10.00	10.00	3.85	8.95	9.27	9.79	9.45	8.22
India	67	0.66	5.22	7.73	6.95	6.21	6.26	7.33	7.50	5.08	7.50	4.43	3.25	6.32	10.00	4.83	7.56	5.09	7.59	8.69	6.49
Senegal	68	0.60	3.81	6.82	8.33	5.87	5.71	5.98	6.37	4.39	7.50	9.62	6.63	9.16	10.00	6.16	5.31	5.94	7.59	3.60	4.89
Honduras	69	1.01	3.84	4.22	6.58	5.51	4.63	4.49	5.55	3.20	6.67	10.00	4.70	10.00	10.00	5.70	8.80	7.33	7.17	7.28	7.64
Venezuela	70	5.50	4.48	5.39	5.33	3.28	3.81	3.09	4.86	2.34	5.00	10.00	4.21	10.00	10.00	3.90	9.49	7.03	7.86	8.92	8.93
Benin	71	0.41	3.52	7.80	7.52	5.66	4.93	5.41	7.45	3.11	8.33	10.00	6.19	10.00	10.00	7.65	4.80	3.94	8.69	5.48	4.55
Nicaragua	72	0.83	3.44	6.43	6.28	5.40	3.56	4.79	5.88	3.28	6.67	10.00	6.56	10.00	10.00	5.75	8.91	5.52	6.62	6.94	8.06
Kyrgyzstan	73	0.36	3.35	9.07	7.03	5.18	3.87	3.65	4.52	2.21	4.17	10.00	5.84	10.00	10.00	3.98	7.82	6.12	9.79	9.67	7.59
China	74	1.76	5.98	5.65	7.93	6.11	6.34	5.79	1.78	4.01	0.83	9.41	2.37	9.29	10.00	5.92	9.27	5.21	8.69	9.70	8.38
Paraguay	75	1.20	3.33	3.29	6.40	4.92	3.81	4.34	5.48	2.43	6.67	10.00	6.09	10.00	10.00	5.66	9.42	7.94	8.28	8.53	8.29
Fiji	76	2.95	3.16	--	7.35	5.64	6.08	6.66	5.44	4.61	3.33	10.00	7.75	10.00	0.00	7.06	9.60	5.09	9.66	10.00	7.59
Indonesia	77	1.22	4.10	8.25	6.24	5.94	5.26	4.63	5.80	3.23	7.50	8.66	3.13	7.29	10.00	4.06	8.95	5.88	9.52	10.00	7.46
Egypt	78	1.15	3.89	8.23	6.49	5.50	5.18	6.87	3.42	4.41	0.83	9.62	3.29	8.09	10.00	4.74	9.05	8.06	9.79	9.68	8.09
Thailand	79	2.66	4.23	6.67	7.37	7.47	7.21	6.95	5.09	4.92	2.50	8.87	3.57	10.00	2.74	4.46	9.49	9.88	7.31	7.67	8.17
Azerbaijan	80	1.61	10.00	7.80	6.32	5.49	4.34	4.52	3.27	2.52	2.50	9.33	6.23	8.87	9.12	4.29	7.02	5.82	9.38	9.24	8.48
Belarus	81	3.02	5.54	9.19	5.74	2.67	2.78	3.72	1.63	3.01	0.83	10.00	5.59	10.00	10.00	7.15	9.82	9.03	9.79	9.97	7.62

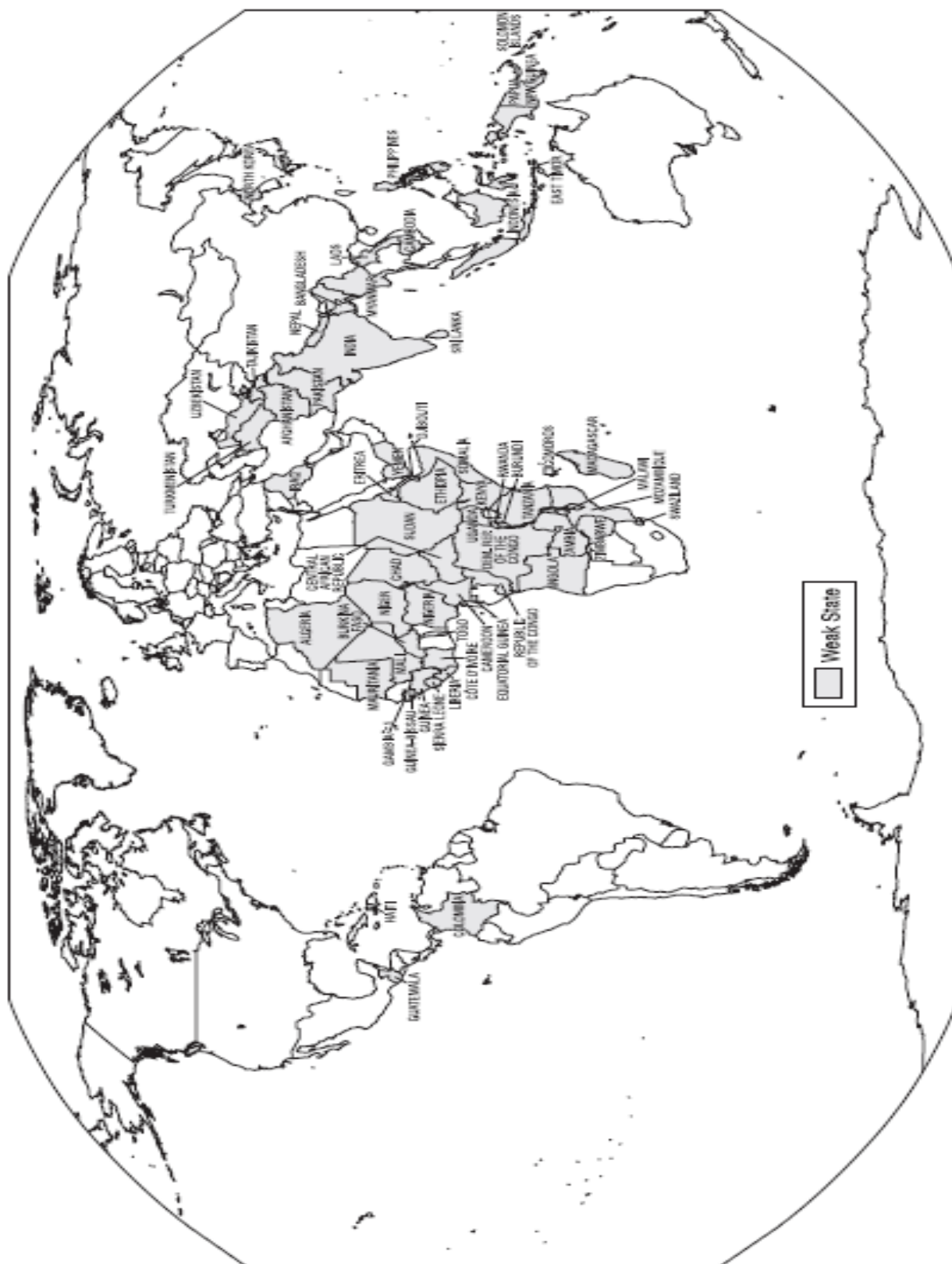
Country	Overall Ranking	ECONOMIC BASKET				POLITICAL BASKET				SECURITY BASKET				SOCIAL WELFARE BASKET							
		GNI per capita	GDP Growth	Income Inequality	Inflation	Regulatory Quality	Government Effectiveness	Rule of Law	Voice and Accountability	Control of Corruption	Freedom	Conflict Intensity	Grass Human Rights Abuses	Territory Affected by Conflict	Incidence of Coups	Political Stability and Absence of Violence	Child Mortality	Access to Improved Water and Sanitation	Undernourishment	Primary School Completion	Life Expectancy
Namibia	82	2.88	3.98	0.00	6.97	6.97	6.74	7.33	7.63	6.28	8.33	10.00	6.89	10.00	10.00	8.71	8.00	4.67	7.03	6.58	2.72
Vietnam	83	0.54	5.12	7.70	6.47	5.37	5.30	5.71	2.37	3.60	1.67	10.00	5.43	10.00	10.00	7.75	9.56	6.73	8.14	9.16	8.11
Ghana	84	0.39	4.26	6.91	5.72	6.34	6.53	6.50	7.58	5.36	9.17	9.96	6.30	10.00	10.00	7.31	6.18	3.52	8.83	6.39	5.12
Ecuador	85	2.53	4.04	4.28	7.31	3.98	3.13	4.25	5.52	3.32	6.67	9.96	4.91	10.00	10.00	4.67	9.35	8.97	9.52	10.00	9.03
Libya	86	6.71	3.62	-	8.30	3.17	3.87	4.85	1.10	2.85	0.00	10.00	4.91	10.00	10.00	7.33	9.56	9.64	10.00	--	8.96
Guyana	87	0.95	2.66	6.42	6.74	5.41	5.94	4.95	6.55	3.78	7.50	10.00	5.90	10.00	10.00	5.40	7.96	7.15	9.24	10.00	6.66
Moldova	88	0.92	4.57	8.47	5.86	5.69	3.91	5.20	5.13	3.63	5.83	9.78	6.11	9.89	10.00	5.65	9.67	7.58	8.83	8.98	7.57
Kazakhstan	89	3.40	5.88	8.33	6.38	5.56	4.83	4.63	3.57	2.76	2.50	10.00	6.21	10.00	10.00	6.91	7.60	7.45	9.52	10.00	7.11
Georgia	90	1.35	5.33	6.98	6.49	6.04	5.90	5.22	6.06	4.57	6.67	9.87	4.91	9.42	9.25	4.78	8.62	8.55	9.10	8.28	8.26
Dominican Republic	91	2.53	4.30	4.68	5.47	6.28	5.10	5.51	6.81	3.84	8.33	10.00	5.34	10.00	10.00	7.17	9.13	8.36	6.34	8.95	--
Peru	92	2.60	4.42	4.60	7.78	6.82	5.03	4.82	6.64	4.60	7.50	9.33	5.63	9.00	10.00	4.67	9.27	6.73	8.69	9.82	8.12
Lebanon	93	4.97	3.20	-	7.92	6.36	5.07	5.53	5.05	3.89	5.00	9.18	4.91	9.91	10.00	2.69	9.16	9.88	9.93	8.68	8.54
Bhutan	94	1.21	5.01	-	6.91	6.16	7.33	8.62	3.79	8.65	2.50	9.97	9.33	10.00	10.00	9.80	7.53	5.88	-	--	--
El Salvador	95	2.25	3.16	4.53	7.24	6.88	5.61	5.46	6.36	5.18	7.50	10.00	5.99	9.69	10.00	6.60	9.27	6.73	8.83	8.27	8.26
Morocco	96	1.66	3.86	7.18	8.05	6.19	6.45	6.79	4.72	5.56	4.17	10.00	5.73	10.00	10.00	6.06	8.80	7.21	9.52	7.45	8.06
Mongolia	97	0.72	5.02	8.56	6.50	5.81	5.05	6.00	6.81	3.99	8.33	10.00	6.36	10.00	10.00	8.38	8.47	5.21	6.62	9.42	7.25
Turkey	98	4.88	4.85	6.33	5.98	7.09	7.05	7.08	5.98	5.94	6.67	7.90	4.10	7.21	8.32	5.25	9.20	9.03	9.93	8.34	8.26
Brazil	99	4.27	3.40	3.57	6.56	6.58	6.05	5.56	7.56	4.67	8.33	10.00	2.37	10.00	10.00	6.57	9.05	7.88	9.38	10.00	8.25
Maldives	100	2.38	5.44	-	7.25	7.21	6.46	7.40	3.59	4.11	2.50	10.00	7.11	10.00	10.00	8.38	8.73	6.48	8.97	10.00	7.43
Jamaica	101	3.12	2.89	5.94	5.94	7.16	6.75	5.24	7.97	4.57	7.50	10.00	4.70	10.00	10.00	6.12	9.53	8.36	9.10	7.72	8.17
Botswana	102	5.35	4.05	2.85	6.28	7.72	8.52	8.57	8.15	8.40	8.33	10.00	7.46	10.00	10.00	9.63	5.89	6.18	5.93	9.14	0.00
Micronesia	103	2.10	2.14	-	-	6.92	5.72	8.74	9.50	4.87	10.00	10.00	-	10.00	10.00	9.37	8.73	5.27	-	--	7.53
Tonga	104	1.91	2.99	-	6.10	4.68	4.52	8.34	6.19	1.56	5.83	10.00	-	10.00	10.00	8.41	9.38	9.76	-	10.00	8.57
Armenia	105	1.69	7.09	8.36	7.35	7.19	5.92	5.46	4.47	3.87	4.17	9.80	6.85	10.00	10.00	6.07	9.20	8.48	7.03	8.80	8.72
Marshall Islands	106	2.67	3.20	-	-	4.23	3.28	6.23	9.82	4.02	10.00	10.00	-	10.00	10.00	9.39	8.15	8.12	-	10.00	--
Ukraine	107	1.71	4.86	9.54	5.99	5.44	4.72	4.90	6.19	3.56	7.50	10.00	5.20	10.00	10.00	6.14	9.64	9.52	10.00	9.30	7.50
Serbia	108	3.51	4.27	9.13	5.82	5.66	5.53	5.27	6.65	4.61	7.50	9.39	5.97	8.71	10.00	5.18	9.71	8.79	9.10	9.53	8.60
Suriname	109	2.86	4.25	-	5.93	5.68	6.30	6.28	7.25	5.07	8.33	10.00	7.67	10.00	10.00	7.04	8.84	9.15	9.24	8.33	7.90
South Africa	110	4.88	3.84	3.41	7.07	8.22	8.65	7.52	8.22	7.56	8.33	9.51	4.91	9.56	10.00	6.62	7.78	7.15	10.00	9.83	2.89
Albania	111	2.64	4.07	8.91	7.69	6.22	5.16	4.96	6.47	3.58	6.67	9.88	6.21	9.50	10.00	5.92	9.60	9.21	9.52	9.66	9.21

Country	Overall Ranking	ECONOMIC BASKET				POLITICAL BASKET				SECURITY BASKET					SOCIAL WELFARE BASKET						
		GNI per capita	GDP Growth	Income Inequality	Inflation	Regulatory Quality	Government Effectiveness	Rule of Law	Voice and Accountability	Control of Corruption	Freedom	Conflict Intensity	Gross Human Rights Abuses	Territory Affected by Conflict	Incidence of Coups	Political Stability and Absence of Violence	Child Mortality	Access to Improved Water and Sanitation	Undernourishment	Primary School Completion	Life Expectancy
Tunisia	112	2.65	3.92	7.12	7.53	7.13	7.97	7.89	3.23	6.40	2.50	10.00	5.38	10.00	10.00	7.26	9.38	8.67	10.00	9.93	8.75
Bosnia -Herzegovina	113	2.65	4.14	9.93	7.70	5.50	4.47	5.42	7.03	4.71	6.67	9.33	7.46	8.85	10.00	5.56	9.71	9.52	9.10	--	8.57
Macedonia	114	2.73	3.30	7.28	8.27	6.43	5.79	5.61	6.71	4.56	6.67	10.00	6.89	10.00	10.00	5.24	9.64	--	9.66	9.67	8.84
Argentina	115	4.65	4.44	4.74	6.05	4.76	5.82	5.28	7.29	4.22	8.33	10.00	7.28	10.00	10.00	6.71	9.60	9.21	9.93	9.92	9.07
Vanuatu	116	1.48	3.50	--	8.08	6.28	5.24	8.12	7.95	6.42	8.33	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	8.87	4.55	8.83	8.36	7.85
Belize	117	3.27	4.01	--	7.30	6.10	5.85	6.72	8.14	4.78	9.17	10.00	6.98	10.00	10.00	6.98	9.64	6.24	9.79	10.00	8.88
Jordan	118	2.36	4.62	7.31	7.03	7.56	6.92	8.09	4.76	6.98	4.17	10.00	6.30	10.00	10.00	5.55	9.31	9.39	9.52	9.94	8.43
Kiribati	119	1.04	2.89	--	10.00	4.12	4.96	9.15	7.92	6.03	10.00	10.00	--	10.00	10.00	10.00	7.89	4.24	9.38	10.00	--
Mexico	120	7.16	3.30	5.83	7.19	7.60	6.84	5.53	6.69	4.62	8.33	9.81	4.57	10.00	10.00	5.83	9.27	8.55	9.66	9.95	9.19
Romania	121	4.38	4.50	8.92	6.20	7.45	6.23	6.45	7.74	5.16	8.33	10.00	6.39	10.00	10.00	7.06	9.56	4.79	10.00	9.93	8.36
Panama	122	4.41	4.51	3.76	8.04	7.36	6.72	6.52	7.90	4.84	9.17	10.00	9.08	10.00	10.00	6.99	9.38	7.76	7.17	9.57	9.16
Cape Verde	123	1.87	4.37	--	8.70	6.07	6.87	8.53	8.95	7.90	10.00	10.00	9.06	10.00	10.00	8.84	8.98	5.33	--	7.59	8.13
Malaysia	124	4.97	4.30	5.19	7.71	8.20	9.35	8.45	5.55	6.98	5.00	10.00	6.18	10.00	10.00	7.58	9.82	9.58	9.93	8.91	8.81
Samoa	125	2.00	3.41	--	6.83	6.48	6.59	9.37	8.06	6.48	8.33	10.00	10.00	10.00	10.00	9.44	9.20	9.27	9.79	9.50	8.13
Seychelles	126	7.88	2.18	--	8.22	5.04	6.11	6.95	6.83	6.22	6.67	10.00	8.72	10.00	10.00	9.31	9.78	8.55	9.10	10.00	--
Bulgaria	127	3.59	4.37	9.30	6.89	7.87	6.80	6.39	8.11	5.59	9.17	10.00	6.82	10.00	10.00	7.45	9.71	9.88	9.24	9.78	8.55
Oman	128	8.27	2.95	--	7.96	8.38	7.72	8.80	4.31	8.07	2.50	10.00	9.29	10.00	10.00	8.30	9.82	--	--	9.05	9.06
Grenada	129	3.98	3.17	--	7.60	7.64	6.87	7.20	8.42	7.68	9.17	10.00	10.00	10.00	10.00	7.88	9.49	9.45	9.38	9.03	--
Costa Rica	130	4.50	4.33	5.06	5.89	7.64	7.22	8.37	8.92	6.96	10.00	10.00	9.50	10.00	10.00	8.94	9.82	9.33	9.66	8.97	10.00
Croatia	131	8.51	3.89	9.34	7.62	7.42	7.88	6.78	7.70	5.67	8.33	9.67	7.46	8.66	10.00	7.85	10.00	10.00	9.38	8.80	9.25
Uruguay	132	4.80	3.85	6.07	6.36	7.33	7.78	7.96	9.19	8.35	10.00	10.00	9.18	10.00	10.00	8.48	9.71	10.00	10.00	8.85	9.24
Mauritius	133	4.93	3.58	--	6.85	7.38	8.20	9.08	8.97	6.95	9.17	10.00	--	10.00	10.00	8.90	9.71	9.64	9.66	9.68	8.65
Dominica	134	3.56	3.24	--	8.20	8.76	8.62	8.65	9.29	7.91	10.00	10.00	--	10.00	10.00	8.59	9.71	8.85	9.24	10.00	--
Poland	135	7.46	3.74	8.22	8.02	8.11	7.81	7.55	9.22	6.21	10.00	10.00	8.51	10.00	10.00	7.29	10.00	--	10.00	9.67	9.10
Latvia	136	7.37	5.72	7.56	6.68	9.14	8.49	8.27	8.88	7.00	10.00	10.00	9.07	10.00	10.00	8.65	9.85	8.51	9.93	8.52	8.27
Saint Lucia	137	4.62	3.88	6.54	7.59	9.20	9.28	9.11	10.00	9.44	10.00	10.00	7.88	10.00	10.00	9.04	9.75	9.21	9.66	9.42	8.91
Lithuania	138	7.16	5.12	7.89	7.81	9.05	8.76	8.09	9.17	6.11	10.00	10.00	9.66	10.00	10.00	8.84	9.93	--	10.00	9.73	8.25
Chile	139	6.34	3.84	4.00	7.59	10.00	10.00	10.00	9.80	10.00	10.00	10.00	8.88	10.00	10.00	8.76	9.89	9.15	9.79	10.00	9.82
Hungary	140	10.00	3.75	9.79	6.91	9.23	8.44	8.85	9.77	7.41	10.00	10.00	7.46	10.00	10.00	8.47	9.96	9.64	10.00	9.22	8.57
Slovak Republic	141	9.01	4.39	10.00	6.91	9.18	9.03	8.04	9.34	6.88	10.00	10.00	8.46	10.00	10.00	8.75	9.96	9.94	9.38	9.22	8.85

Vir: Rice, Patrick (2008, 43-47).

Priloga C: Zemljevid šibkih držav

Slika 10.1: Zemljevid šibkih držav

Vir: Brainard in Chollet (2007).

Priloga D: Tabele drugih dostopnih lestvic

Tabela 10.3: Lestvica krhkosti držav/teritorijev Svetovne banke 2007⁴⁸

Afghanistan	East Timor	Sierra Leone
Angola	Eritrea	Solomon Islands
Burma	Gambia	Somalia
Burundi	Guinea	Sudan
Cambodia	Guinea-Bissau	Togo
Central African Rep.	Haiti	Tonga
Chad	Laos	Uzbekistan
Congo, Dem. Rep.	Liberia	Vanuatu
Congo, Rep.	Mauritania	Zimbabwe
Comoros	Nigeria	
Cote d'Ivoire	Papua New Guinea	Territory of Kosovo
Djibouti	Sao Tome & Principe	

Vir: Wyler (2008, 28).

⁴⁸ Svetovna banka uporablja dva kriterija za določanje lestvice. Prvi kriterij je kako se država odreže glede dohodka na prebivalca pri Mednarodnem proizvodnem združenju. Drugi kriterij je kako se država odreže pri ocenjevanju Country Policy and Institutional Assessment (CPIA). Pri slednjem kriteriju so vključene tudi nekatere države/teritoriji, ki jih drugače CPIA ne ocenjuje. Svetovna banka javno ne objavlja seznamov držav glede na njihovo uvrstitev na lestvici. Na prikazanem seznamu so države razvrščene po abecednem vrstnem redu. Objavljene države veljajo za krhke (Wyler 2008).

Tabela 10.4: Lestvica U.S. Department of State Foreign Assistance Framework »Rebuilding Countries« 2007⁴⁹

Afghanistan	Iraq	Somalia
Colombia	Lebanon	Sudan
Congo, Dem. Rep.	Liberia	
Cote d'Ivoire	Nepal	Territory of Kosovo
Haiti	Sierra Leone	

Vir: Wyler (2008, 28).

Tabela 10.5: Lestvica George Mason University Reasearchers' State Fragility Index 2007⁵⁰

Country	Score	Country	Score
Congo, Dem. Rep.	23	Angola	18
Afghanistan	22	Guinea	18
Sierra Leone	21	Iraq	18
Somalia	21	Rwanda	18
Chad	20	Congo, Rep.	17
Burma	20	Guinea-Bissau	17
Sudan	20	Nepal	17
Burundi	19	Niger	17
Cote d'Ivoire	19	Uganda	17
Ethiopia	19	Zambia	17
Liberia	19	Zimbabwe	17
Nigeria	19		

Vir: Wyler (2008, 29).

⁴⁹ Lestvica U.S. Department of State Foreign Assistance Framework »Rebuilding Countries« 2007 objavlja države, ki so v spopadih ali prihajajo iz notranjih ali zunanjih oboroženih spopadov in se poskušajo obnoviti (Wyler 2008).

⁵⁰ Avtorja lestvice sta Monty Marshall in Jack Goldstone iz Univerze George Mason. Lestvica je sestavljena iz naslednjih indikatorjev: učinkovitost varovanja in legitimeteta, politična učinkovitost in legitimeteta, ekonomska učinkovitost in legitimeteta, socialna učinkovitost in legitimeteta. Navedenih 23 držav je doseglo največ točk in so zato po mnenju avtorjev najbolj šibke države leta 2007 (Wyler 2008).

Tabela 10.6: Primerjava lestvic in držav

Countries	2006 World Bank "Fragile States"	2007 Foreign Assistance Framework "Rebuilding Countries"	2007 State Fragility Index "Red States"	2007 Fund for Peace Failed States Index "Alert States"	2008 Brookings Index of State Weakness "Failed and Critically Weak States"
Afghanistan	X	X	X	X	X
Congo, Dem. Rep.	X	X	X	X	X
Cote d'Ivoire	X	X	X	X	X
Liberia	X	X	X	X	X
Somalia	X	X	X	X	X
Sudan	X	X	X	X	X
Burma	X		X	X	X
Burundi	X		X	X	X
Congo, Rep.	X		X	X	X
Guinea	X		X	X	X
Haiti	X	X		X	X
Iraq		X	X	X	X
Nepal		X	X	X	X
Nigeria	X		X	X	X
Sierra Leone		X	X	X	X
Zimbabwe	X		X	X	X
Angola	X		X		X
Central African Rep.	X			X	X
Chad			X	X	X
Ethiopia			X	X	X
Guinea-Bissau	X		X		X
Niger			X	X	X
Uganda			X	X	X
East Timor	X			X	

Countries	2006 World Bank "Fragile States"	2007 Foreign Assistance Framework "Rebuilding Countries"	2007 State Fragility Index "Red States"	2007 Fund for Peace Failed States Index "Alert States"	2008 Brookings Index of State Weakness "Failed and Critically Weak States"
Eritrea	X				X
Kosovo	X	X			
Lebanon		X		X	
North Korea				X	X
Rwanda			X		X
Solomon Islands	X			X	
Togo	X				X
Bangladesh				X	
Cambodia	X				
Colombia		X			
Comoros	X				
Equatorial Guinea					X
Kenya				X	
Laos	X				
Malawi				X	
Pakistan				X	
Sri Lanka				X	
Uzbekistan				X	
Vanuatu	X				
West Bank and Gaza	X				
Yemen				X	
Zambia			X		

Vir: Wyler (2008, 32-33).